

SPOMINSKA SLOVESNOST: med govorom inž. Józeta Legana, medvojnega sekretarja okrožnega komiteja SKOJ Novo mesto. (Foto: Mikulan)

V spomin strtega aktiva

Žužemberk: več kot 2000 udeležencev na osrednji proslavi v spomin zverinsko pobitih skojevcev

Petkova popoldanska svečanost, posvečena članom žužemberškega skojevskega aktiva, ki so ga domobranci – belogardiisti na zverinski način poklali pred 30 leti, je pred Iskrino stavbo v Žužemberku privabila okoli 2000 ljudi od blizu in daleč. Na svečanosti so govorili: sekretar republiške konference ZSMS Zdene Mali, predsednik žužemberške osnovne organizacije ZSMS Jože Perko in sekretar bivšega okrožnega komiteja SKOJ Novo mesto inž. Jože Legan.

njem času: mesto mladih v socialističnem samoupravnem sistemu, narodnostne manjšine, prebujanje klerikalizma. V kulturnem delu proslave so nastopili šolarji in mladina iz Žužemberka ter Dolenjski oktet iz Novega mesta.

Po končani proslavi je bilo v gostišču Pod lipo tovariško srečanje preživelih skojevcev, svojcev preminulih skojevcev in borcev NOV ter mladine.

M. SENICA

Dolenjska slavi 30 let svobode

Osrednja dolenjska proslava 30-letnice osvoboditve bo 27. aprila v Novem mestu - Na Glavni trg bodo prikorakali tudi borci 15. divizije

Osrednja dolenjska proslava 30-letnice osvoboditve bo 27. aprila v Novem mestu. Slavje bo združeno s srečanjem borcev 15. divizije, ki se je bojevala na območju sedanje dolenjske regije. Na proslavi bo predvidoma govoril Janez Vipotnik, nekdanji komisar 15. divizije.

Studijski knjižnici Mirana Jarca, v nekaterih osnovnih šolah in na gimnaziji bodo razstave, posvečene 30-letnici osvoboditve. V izlozbi Mladinske knjige pa je predvidena posebna razstava o 15. diviziji. I. Z.

Priprave na to slovesnost, ki se je bo udeležilo okoli 2.000 borcev in 6.000 do 8.000 drugih obiskovalcev iz vse Slovenije, so se začele že pred tedni. Pripravljali odbor, v katerem so poleg predstavnikov črnomaljske, metliške, novomeške in trebanjske občine tudi predstavniki 15. divizije

in JLA, je že nekajkrat zasedal. Odboru pomaga šest komisij.

Pred osrednjo dolenjsko proslavo, ki bo zaključena z zborovanjem na novomeškem Glavnem trgu, bodo 30-letnico osvoboditve počastili še posebej v vseh večjih krajih dolenjskih občin. Domicilne mladinske brigade bodo opravile pohode po poteh partizanskih enot, priključile pa se jim bodo enote teritorialne obrambe.

V kulturnem delu na novomeškem Glavnem trgu bodo sodelovali moški in pionirski pevski zbori, pihalna godba in folklorna skupina iz Bele krajine. V Dolenjskem muzeju,

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

MANJSI ODKUP MLEKA

Na območju Kmetijske zadruge Ribnica so lani odkupili okoli 5 odstotkov manj mleka kot lani, ki so ga kmetje prodali nekaj nad 4 milijone litrov. Kmetom so lani izplačali tudi 710.000 din premij za plemensko živino (povprečno po 800 din za glavo) in za 530.000 din premij za klavno živino (povprečno po 300 din za glavo).

NOVO MESTO: JUTRI IZVOLITEV SODNIKOV

V Novem mestu bodo jutri na seji občinske skupščine izvolili predsednika splošnega sodišča združenega dela in ustrezno število drugih „novomeških“ članov v tem novem organu. Ker bo to sodišče medobčinsko oziroma regijsko, bodo vanj izvolili svoje sodnike tudi Črnomaljci, Metličani in Trebanjci. Mandat predsednika sodišča bo osem let, drugih članov pa štiri leta. Sedež sodišča združenega dela za Dolenjsko bo v Novem mestu.

TRI PRIZNANJA ŠTEFANU SIMONČIČU

Pred kratkim je predsednik republike za uspešno delo v pravosodju odlikoval z redom zasluže za narod s srebrnimi žarki Štefana Simončiča, predsednika novomeškega okrožnega sodišča. Svet Zveze delavskih univerz Slovenije pa mu je podelil za zasluge pri izobraževanju odraslih diplomsko z značko delavskih univerz. Tretje priznanje je tovariš Simončič dobil od Lovske zveze Slovenije, in sicer red za lovske zasluge II. stopnje. Odlikovaneu priskrbeno čestitamo!

PREDAVANJE „ČLOVEK IN NARAVA“

V torek, 4. marca, bo v dvorani sindikalnega doma Novo mesto občni zbor novomeškega Hortikulturnega društva. Po zboru bo dr. Božo Oblak predaval o „Človeku in naravi“.

POVEJTE NAM!

Naše uredništvo se bo v sredo, 5. marca, ustavilo na Vinici. Kot ste se bržkone že navadili – zapis s prvega takega srečanja v Hinjah smo že objavili v prejšnji Prilogi – smo se odločili, da bomo vsako drugo sredo pripravili uredništvo Dolenjskega lista v gosteh.

NA VINICI,

Prihodno sredo bomo torej kjer se bomo ustavili v Školnikovi gostilni in od 16. ure naprej poslušali vse, kar nam boste želeli povedati, pograjati, pohvaliti, sporočiti ali se z nami pogovoriti. Prebivalci Vinice in okolice: na svidenje torej 5. marca popoldne v Školnikovi gostilni!

600.000 din za Rinžo

200.000 din pa še za Čabranko

Vodna skupnost Ljubljaničica-Sava bo porabila letos za vzdrževalna in urejevalna dela v kočevski občini 812.000 din. 612.000 din bo porabljenih za

čiščenje in vzdrževanje požiralnikov Rinže, za urejevalna dela na Rinži, za izdelavo glavnega načrta za ureditev Rinže, betoniranje skarpe, ureditev jezua v Mahovniku in še za nekatera dela.

Predvsem bo treba zagotoviti tudi čiščenje struge Rinže in njeno urejanje v Mestnem logu in Dolgi vasi. V Mestnem logu bo treba odmašiti nekatero požiralnik. Pri vseh teh delih pa je treba paziti, da ne bi spremenjili vodnega režima.

Preostalih 200.000 din bo porabljenih za urejanje Čabranke, medtem ko za urejanje Kolpe ni predvidenega denarja.

Delegat kočevske krajevne skupnosti v skupščini Vodne skupnosti je Vinko Zajc. Kočevska krajevna skupnost je že sprejela sklep o podpisu samoupravnega sporazuma o financiranju vodnogospodarskih del letos.

J. P.

NOV UPRAVNI ODBOR

Občinska skupščina Krško je imenovala na tokrovi seji 7-članski upravni odbor sklada za negospodarske investicije in komunalno dejavnost. Predseduje mu ing. Niko Kurent. Člani so še Jože Radej, Silvo Mozer, Pavel Krošelj, Simon Gregorčič, Drago Košale in Franc Černelič.

NOVA SLIKANICA MED SVETIMI KRAVAMI

V zadnji številki so se iztekale prigode Paradižnika, ki se je s svojo tovarišico soprogo prebijal skozi mračni srednji vek. V današnji številki pa se začne nova slikanica, katere avtor je tudi priznani slovenski karikaturist Marjan Bregar. V nji se bo Paradižnik po čudnih homatijah spustil v daljnjo Indijo med svete krave, slone, tigre, bogate maharadže, novim neverjetnim dogodkom naproti. Slikanici bodo najverjetneje z zanimanjem sledili otroci, toda tudi za starejše se bo v nji našlo marsikaj; bister duh bo užival v skriti satirični osti, ki jo je Bregar znal vplesti v svojo pripoved. Slikanica je povsem izvorno delo; prvič jo imate priložnost brati v Dolenjskem listu.

SE DVE CESTITKI

Ob 25-letnici izhajanja Dolenjskega lista sta našemu kolektivu čestitala tudi Marjan Remic, odgovorni urednik Nedeljskega, ter dr. Fran Vatovec.

„Za četrto stoletja Dolenjskega lista, piše v voščilu Marjana Remica, za teh vaših 25 let vam ob zavidanja vrednih uspehih lista, ki po moji skromni oceni sodi med najboljše slovenske pokrajinske časnike in katerega tudi kot bralec rad in redno prebiram, iskreno čestitam.“

Dr. Fran Vatovec pa piše v imenu tajništva Novinarskega sklada. „Ob srebrnem jubileju Dolenjskega lista od srca čestitamo z najtoplejšimi voščili pri nadaljnjem razvoju in napredku v prihodnjih desetletjih.“

VILČNIK SODNIK

Minuli četrtek so pred predsednikom republiške skupščine dr. Marjanom Brecljem podpisali slovesne izjave sodniki združenega dela, ki so jih izvolili vsi trije zbori republiške skupščine konec januarja. Med 31 sodnikov je tudi Slavko Vilčnik, sekretar občinskega sindikalnega sveta iz Sevnice.

Lisca prek republiške meje

Predvideno sodelovanje z zemunsko Istro - Zgled za sodelovanje TOZD s podobno proizvodnjo

Predvideno sodelovanje med sevnjsko Lisco in zemunsko „Istro“ TOZD Mideri je sicer težko spraviti v katerega od predalčkov znanih oblik povezovanja, vsekakor pa prestavlja možnost, ki jo daje nova ustanovna organiziranost združenega dela.

Zemunski TOZD bo imel v okviru svojega matičnega podjetja še vedno vse preostale službe, od kadrovske službe do knjigovodstva, delavci si bodo delili dohodek po vloženem delu in sredstvih. Pričakovati je, da bodo predvideni samoupravni sporazumi o sodelovanju delavci tudi podprli, tako da bi aprila že lahko delali povezani.

A. ŽELEZNIK

VREME

Suho vreme se je nadaljevalo tudi v začetku tedna. Temperature so bile blizu povprečja za ta čas. Tudi do konca tedna bo suho in toplo vreme.

Posavju nič manj kot drugim

Politični aktiv o mestu in vlogi bodoče bančne podružnice v Krškem

Na pobudo medobčinskega sveta ZK Posavje se je 21. februarja popoldne sestel v Krškem politični aktiv sevnjske, krške in brežiške občin do gradiva o združitvi Dolenjske banke z Ljubljansko banko in o vključitvi podružnice Krško v Ljubljansko banko.

Zahteve Posavja so torej v predloženem, vendar ne v celoti. Politični aktiv ima pomisleke ob predlogu, da Posavje opravi v Novem mestu. O tem, česa posavska podružnica s svojimi zaposlenimi ne bo zmogla, naj odločajo upravljavci in vlagatelji.

bančne podružnice sploh niso dobili v roke gradiva.

Aktiv je naročil predsednikom občinskih skupščin in sekretarjem občinskih komitejev ZK v Posavju, naj čimbolj poglobijo s pripravami za ustanovitev iniciativnega odbora, ki bo moral v naslednjih mesecih prevzeti veliko odgovornega dela. Tako na primer želijo delovne organizacije čimprej imeti v rokah gradivo o kreditnih sposobnostih podružnice v Posavju ter podrobnejše podatke o vlogi in mestu bodoče posavske banke.

J. TEPPEY

Med slovesnostmi za minuli 19. februar, črnomaljski občinski praznik, je bila tudi slovesno začeta gradnja poslovno stanovanjskega objekta na Vinici. V njem bo nekaj sodobno urejenih zadružnih lokalov, nove prostore bo dobila pošta, v stavbi bo imela lepo prodajalno Tobačna tovarna Ljubljana, tu bodo dajali turistične informacije, razen tega pa bo še nekaj stanovanj. (Foto: R. Bačer)

Kamen na kamen — palača

Varčevanje je del vsake gospodarske odločitve

Od tedaj, ko sta zveza komunistov in zveza sindikatov sprožili družbeno akcijo za varčevanje, je preteklo že precej vode...

V bistvu bi se morali predvsem zavedati, dje pojem varčevanja samo nekakšen umetni izraz za produktivnejše gospodarjenje...

govornosti in ne nazadnje tudi z odnosom do socialističnega samoupravnega sistema in do družbene lastnine...

TELEGRAMI

ATENE — Grške oblasti so preprečile poskus državnega udara, ki so ga hoteli izvesti nekateri oficirji...

DAKA — Predsednik Bangladeša šejk Muđžibur Rahman je v Bangladešu razglasil enostrankarski sistem...

WASHINGTON — Predsednik ciprske skupščine Glafkos Klerides se je sestel v Washingtonu z ameriškim državnim sekretarjem Kissingerjem...

Izkoriščamo samo nekaj nad 73 odstotkov naših proizvodnih zmogljivosti, ponekod pa celo manj kot polovico...

Zadržano po je bila ondan tudi v Švici, pa ne zaradi volunstva, marveč zaradi protokola...

- Oprostite, bi lahko dobil nekaj informacij o vašem podjetju?
Zal, informacije za tisk sme dati samo direktor!
Hvala! Kje pa je direktor?
Tudi to informacijo vam lahko da le on!

Iz zadnjega PAVLIHE

ATENE — Skupina oficirjev, pristašev bivše vojaške hunte, je v Grčiji poskušala izvesti državni udar...

je stroje in jih premalo izkoriščamo, namesto dbi si mnoge — in to je možno — za določen čas sposojali pri mednarodnih birojih...

Očitno je torej, da mora tako gospodarski sistem kot posamezni ukrepi ekonomske politike pospešiti prizadevanja za varčevanje...

Kamen na kamen palača, pravi pregovor. Te kamne pa moramo polagati predvsem sami in to kjerkoli živimo in delamo...

JANEZ KOROŠEC

tedenski zunanjepolitični pregled

MINIC V LATINSKI AMERIKI

Po zelo uspešnem obisku v Mehiki je podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić prispel na uradni prijateljski obisk v Venezuelo...

Razgovori Miloša Minića v Mehiki in Venezueli so izrazito delovni, obsegali pa so tako medsebojne odnose kot pregled mednarodnih problemov...

Mehika in Jugoslavija že dolgo plodno sodelujeta v mednarodni areni in to sodelovanje je z obiskom Miloša Minića dobilo še nekatere konkretne okvire...

CIPER PRED VARNOSTNIM SVETOM

Tačas pa se pred Varnostnim svetom Združenih narodov nadaljuje razprava o usodi Cipra, ki je postala po zadnji enostranski razglasitvi „federalne države“ ciprskih Turkov skrajno negotova...

Predsednik Makarios je izjavil, da se bodo upri vsakemu razkosanju otoka. Ta izjava je doživela tudi podporo veselih...

Značilna je v zvezi s tem izjava jugoslovanskega zveznega sekretariata za zunanje zadeve, ki pravi, da Jugoslavija priznava za ciprskega predsednika samo nadškofa Makariosa...

Razprava v Varnostnem svetu doslej ni dala nobenih rezultatov, težko pa je verjeti, da bo tudi nadaljevanje prineslo kaj bistveno novega...

MINISTER OPOZARJA...

V Kambodi se vojna nadaljuje, Lon Nolove sile pa le z največjo težavo in samo zahvaljujoč ameriški pomoči branijo svoje zadnje položaje...

obrambni minister Schleiher je v zvezi s tem „opozoril“ bodo osvobodilne sile v „mesecih“ zavezle Phnom Penh...

BLIŽNJI VZHOD: NEGOTOVOST

Na Blžnjem vzhodu se ni nič novega, oziroma če bi — je skrito za diplomatskimi kulisami...

Po zadnjih novicah je mogoče sklepati, da je prišlo v arabske banke za razvoj in investicije do nekaterih predstavnikov zvezi z zadnjimi izraelskimi predlogi...

Pravijo, da so pripravili sprejeti tudi delne izmenjave umike, če bi le-ti predstavljali prvi korak k osvoboditvi zasedenih ozemelj in ureditvi vanju zakonitih pravic palestinskega ljudstva...

To je eno izmed vzporednih znamenj pred pomembnim obiskom Kissingerja na Blžnjem vzhodu, do katerega je prišlo v prvi polovici marca...

TELEGRAMI

KARTUM — Enajst arabskih bank, med njimi tudi palestinska, vplačalo prve vloge v kapitalne arabske banke za razvoj...

WASHINGTON — ZDA so nile desetletni embargo na orožja Indiji in Pakistanu...

BONN — Zahodnonemška skuška družba Lufthansa je glavnege pilota in inženirja kriva nesreče jumbo-jetta...

PARIZ — Štiri žrtve, lahko jih bilo pet, to je tragična obilježja mamil v Parizu...

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Sredi prejšnjega tedna — minuli četrtek — je potekla že prva obletnica od dne, ko smo v SFRJ razglasili novo, sedanjo ustavo...

Član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ in predsednik komisije za spremljanje in usmerjanje akcije za uresničevanje nove ustave Dragoljub Stavrev je ob obravnavanju teh ocen poudaril, da lahko vsak korak naprej pri uresničevanju nalog, ki jih zahtuje nova ustava...

Smo šele na začetku te zapletene, dolgoročne in odgovorne poti, je menil Stavrev. Vendar je že sedaj mogoče reči, da je narejena velika: skoraj v celoti imamo že oblikovan nov politični sistem, ki zagotavlja vse nujne pogoje za resnično oblast delavskega razreda...

Glede prihodnjih nalog je Stavrev poudaril, da moramo sedaj bolj odpreti fronto za vsebinsko preobrazbo družbeno-ekonomskih odnosov — v boju za izvajanje ustavnih sprememb pa se moramo hkrati odločno upreti vsem oblikam protisamoupravnih in...

protisocialističnih pojavov, ki se še porajajo. Republiški izvršni svet je na svoji seji prejšnji teden poleg drugega obravnaval tudi letošnje proračunsko porabo po občinah...

Smo šele na začetku

Občine bodo v letošnjem letu predpisale naslednje davke in takse, ki bodo njihov dohodek: davek od kmetijske dejavnosti, od obrtnih dejavnosti, od intelektualnih storitev, od avtorskih pravic, od dohodkov od premoženja, na dobitke od iger na srečo...

V obravnavi je prednosnutek novega zakona (zveznega) o omejitvi hitrosti na naših cestah — odbor gospodarske zbornice Jugoslavije za cestni promet je na svojem sestan-

ku prejšnji teden odločno zahteval, naj tega novega zakona ne bi sprejeli. Izraženo je bilo mnenje, da predlagani ukrepi ne bi prav nič prispevali k trajnejšemu reševanju energetskega stanja v državi...

Podatki o industrijski proizvodnji v minullem mesecu povedo, da je bila januarja industrijska proizvodnja v Jugoslaviji za 9,6% večja kot lani ta mesec...

Statistika tudi pove, da je bil letošnji začetek naše blagovne menjave s tujino razmeroma upoden. Podatki pravijo, da je znašala vrednost celokupnega izvoza v letošnjem januarju (iz vse države) kar 7,41 milijarde dinarjev...

In še en podatek: v letošnji kampanji predelave sladkorne pese (ki se je končala prav te dni) smo dobili približno 510.000 ton sladkorja, kar je sicer še vedno premalo za vse potrebe (letno porabimo v državi do 680.000 ton sladkorja)...

Posodobljena žaga brežiškega Gozdnega gospodarstva v Sevnici, kjer je težko delo v glavnem prepuščeno strojem, že poskusno obratuje. Žaga dela tudi zasebnikom, tako da ne bo več zadrege, kam s hlodovino, primerno za razrez. (Foto: Zeleznik)

Ob otvoritvi novih delovnih in upravnih prostorov Obrtnega komunalnega podjetja v Črnomlju so bili navzoči tudi delavci in za to priložnost so imeli tudi nove delovne obleke. Nasmejani obrazi kažejo, kako veseli so boljših delovnih razmer. (Foto: R. Bačer)

Novomeška komisija za varstvo in preventivo v cestnem prometu je v soboto, 22. februarja, pripravila v Novem mestu občinsko tekmovanje v poznavanju prometnih pravil za učence osnovnih šol. Zmagala je ekipa osnovne šole „Katja Rupena“. (Več na mladinski strani.) (Foto: Orel)

Novoustanovljeno kulturno-prosvetno društvo Anton Umek-Okiški bo to nedeljo ob 15. uri v dvorani boštanskega Partizana uprizorilo Jurčičevo igro „Domen“. Igro režira Minka Gale. Na uprizoritev so se vestno pripravljali vse od lanskega novembra. Na sliki: med vajo.

VIJAK DUŠI UDARNIŠTVO

Komunisti Lisce, TOZD Senovo, so na zboru delavcev 25. januarja dali pobudo za to, da bi v tem letu delali udarniško kar tri proste sobote, tako ustvarjeni dohodek pa bi namenili za stanovanjsko gradnjo. Delavci so to sprejeli, še več, podobno akcijo predlagajo tudi preostali teletimni organizaciji združenega dela v Lisci. Ob tem pa so seveda tudi takoj vprašali, kako je z obdavčitvijo tako ustvarjenega dohodka. Postavlja se vprašanje, ali je res prav, da bi se na z udarništvom ustvarjeni dohodek obesili vsi, od republiške raziskovalne skupnosti do drugih, ki za ta denar nimajo drugih „zaslug“ kot to, da imajo nanje očitno morali urediti tako, da te pobude ne bi zavirali z davčnim vijakom.

Sejmišča

BREŽICE - Na sobotni sejmu so pripeljali rejci 470 mlajših in 16 starih prašičev. Sejem je bil dobro obiskan, saj je bilo na primer prodanih 15 starih prašičev od 16, ki so bili naprodaj. In cene? Po 22 do 24 din kilogram žive teže mlajših in 14 din kilogram žive teže starih prašičev.

NOVO MESTO - Zaradi jutranje mrzave ponedeljkov sejmi ni bil nekaj nižje kot prejšnji ponedeljek. Naprodaj je bilo 427 prašičev, od prodajalci zahtevali 380 do 500 dinarjev, za starejše pa 510 do 650 dinarjev.

Ameriški biki in ribniške krave

Za uvajanje nove pasme govine živine „brown swiss“ so se odločili na nedavnem posvetu kmetov in strokovnjakov Kmetijskega zavoda Ljubljana, ki ga je organizirala za svoje območje Kmetijska zadruga Ribnica.

Samo tebi povem: Amerikanci prihajajo!

S semenom teh bikov ameriške pasme bodo najprej osemenili najboljše krave tistim kmetom, ki se bodo izrekli za novo pasmo. Značilnost nove pasme je, da dajejo krave približno po 25 l mleka na dan (zdaj okoli 18 l) in da so težke 600 do 800 kg (zdaj okoli 500 kg). Skupno bo letos osemenjenih najmanj 100 krav iz okolice Sodražice in Slemen, kjer je najboljša živina sivozrjav pasme. Tu načrtno vzgajajo živino že od leta 1909.

Za območje KZ Ribnica bo Kmetijski zavod zagotovil seme štirih bikov. Sami kmetje pa si bodo izbrali, katerega bika seme hočejo. Prednosti oziroma značilnosti posameznega bika so zvedeli že na posvetu, lahko pa jim to razloži še pospeševalec ali veterinar. Posveta se je

udeležilo 45 od 60 vabljenih kmetov, na njem pa je o uvajanju in prednostih nove pasme govoril inž. Nace Lovšin iz Kmetijskega zavoda Ljubljana.

Kmetje, ki so se udeležili posveta, so se odločili za uvajanje nove pasme. Strokovno pomoč, ki jo bodo potrebovali, bodo dobivali od veterinarjev, pospeševalca KZ in strokovnjakov Kmetijskega zavoda. V kratkem bo o uvajanju nove pasme organizirano še eno predavanje na osemenjevalnem centru, ki ga bo organiziral Kmetijski zavod. Na ogled in posvet v Ljubljano se bo odpeljalo iz ribniške občine 50 najboljših rejcev.

Ob zaključku naj povemo, da so prvi poizkus osemenjevanja z novim semenom opravili v ribniški občini že lani, organizirano so začeli osemenjevati po nedavnem posvetu, uspeh uvajanja nove pasme pa se bo pokazal šele čez približno 7 let.

Pridelek: nakladanje krompirja pred poslopjem KZ Trebnje

Ostali na cedilu

V sporazumih o predvideni letošnji splošni porabi skoraj ni črke o pospeševanju kmetijske proizvodnje. Po nekem členu bo sicer nekaj denarja namenjenega „gospodarskim posegom“, vendar ne dosti. Za proračun nerazvite občine, kjer je poraba izračunana do dinarja, je to kaj slaba ugotovitev.

Direktor trebanjske kmetijske zadruge inž. Slavko Nemanic je zato

z vso odločnostjo opozoril na to pomanjkljivost na zadnji seji občinske konference SZDL v Trebnjem. V sporazumih se namreč še najde kaj o komunalni, o pospeševanju in kmetijskih skladih pa nič, tako da bi kasneje ne mogli delegati, čeprav bi imeli še toliko dobre volje, storiti ničesar več. To pobudo so zato obravnavali minul četrtlet tudi na medobčinskem sindikalnem odboru kmetijev, ki ima sedež v Trebnjem.

Cakanje na to, kar bi morebiti ostalo ob pičlem dotoku raznih davščin v občinah, je za slovensko kmetijstvo, kjer smo tako močno odvisni od uvoza hrane, nesprejemljivo. Tako imenovano čiščenje proračunov, ki bi na ta način prizadelo edino pospeševalno službo, kjer so v trebanjski občini dosegli lepe uspehe, bi pomenilo medvedjo uslugo razvoju.

Podvodna masaža v Dolenjskih Toplicah. Povprečna doba bivanja v skupini toplijskih in mineralnih zdraviliško-turističnih krajev je bistveno daljša od povprečja, doseženega v Sloveniji. Tako ugotavlja študija dr. Rebeuska. To je pomembna prednost.

Svetla bodočnost

Imeti zdravilišča - Dolenjske, Čateške in Smarjske Toplice - pomeni imeti turistično prihodnost. To je razveseljiva napoved za našo pokrajino, zlasti se, ker so slovenski

zdraviliški kraji kljub prednostim, ki jih imajo, v preteklih letih zaostajali, nekateri pa celo povsem zaostali (na primer Dobrna).

Ta optimizem prinaša študija „Ekonomska upravičenost investicij v zdraviliško-turističnih krajih“, ki jo je ob mednarodnem zdraviliškem letu napisal prof. Ludvik Rebeusek. V njej je z mnogimi številkami prikazano, kako se je razvijal turizem, oz. zdraviliško turistični kraji, v preteklosti in kako kaže zadnje čase.

Značilno je, da je Slovenija zaostala kar za tremi republikami glede povečanja števila ležišč v turističnih krajih. V letih 1966-1971 je naša republika imela le 29-odstotni prirast, Crna gora pa celo 110-odstotnega. Še bolj je Slovenija zaostala, če upoštevamo samo zdraviliško turistične kraje, in šele v zadnjih dveh letih se razmere močneje popravljajo.

Kot je znano, sta zdravilišči Dolenjske in Smarjske Toplice poslovno priključeni novomeški tovarni zdravil „Krka“. S tem je dana večja možnost za naložbe, ki so jih - zlasti Dolenjske Toplice - močno potrebne. Čas, bolje rečeno bolnik in izletnik, terjata vedno več.

1975

Stvarnost, v primeru stanarin verjetno nujna

Streha bo dražja

Prej ali slej je do tega moralo priti. Ni šala, s prvim aprilom se bodo po vsej verjetnosti v naši republici povečale stanarine za 25 odstotkov. Podražitev je - tako dokazujejo skrbniki družbenih stanovanj, že dolgo - nujna in neizbežna.

Kot kratkoročna in celo kratkovidna se je izkazala stanovanjska politika, ki je preveč „počez“ upoštevala predvsem socialno plat. Enako kot bumerang je udarilo nazaj dejstvo, da nismo pravočasno ločili tistega stanovalca, ki zmore večjo stanarino, od tistega, ki je ne more in mu zato mora pomagati družba. Omogočiti nizko stanarino vsem, to načelo je v preteklosti osiromašilo denarne zneske, namenjene vzdrževanju družbenih stanovanj.

Vsaka podražitev je neljuba in jo ljudje sprejmejo z negotovanjem. Toda lažje jo bodo sprejeli, če vedo, da so stanarine nespremenjene že nekako pet let, da pa so stroški gradnje in vzdrževanja zgradb v primerjavi z letom 1970 astronomsko narasli. Ta razlika je postala tako velika, da zdaj lastniki stanovanj lahko računajo, da bodo dobili povrnjen vloženi denar v obliki stanarine šele v 500 (!) ali ne dosti manj letih, medtem ko je gospodarno, če se povrne v 60 ali 70 letih.

Se bi lahko dokazovali stvari, ki so sicer ljudem znane in razumljive. Morda le še to: kazalo bi vnovič pretehtati merila za pridobitev pravice do družbene subvencije (pomoči) pri plačevanju stanarine, saj bo podražitev družine s skromnejšimi dohodki precej prizadela.

vredno je zapisati...

Svoj čas je veljalo; koruza je žito revnih ljudi. Mamaliga v Romuniji, polenta v Italiji, koruzni žganci in koruzni kruh pri nas, to so bili simboli revščine. Zda je vse obrnjeno na glavo: koruza, ta skorajda nepogrešljiva živalska krma in industrijska surovina, prinaša bogastvo. Postala je dragocena (celo strateška) poljsčina z visoko ceno.

Izziv koruze

Kjer se ravna zgolj po zakonu povpraševanja in ponudbe ter po logiki dobička, je imel ta preobrat za posledico veliko spremembo v kolobarju, v strukturi poljščin. ZR Nemčija je v zadnjem desetletju povečala površine, zasejane s koruzo, kar za 12,5-krat, Švica za 7,5-krat, Kanada za 3-krat, Francija za dvakrat. Pa ne le površine, zelo so se zvečali tudi hektarski donosi. Od naštetih dežel v nobeni ne pridelujejo manj od 50 stotov zrnja na hektar - v državnem povprečju. In vendar imajo - z izjemo Francije - manj ugodne podnebne razmere za pridelovanje koruze, saj je znano, da hodita koruza in vinsk trta vstric, kar zadeva potrebno toploto.

To poudarjamo, ker v Sloveniji, ki ji tako in tako manjka živalske krme, ne sledimo dovolj temu klicu. V zadnjem desetletju smo povečali površine od 42.000 na 52.000 hektarjev, povprečne pridelke pa povečali od 29 na 32 stotov na hektar. Več kot skromno! Če bi dosledneje sledili akciji, ki so jo začeli strokovnjaki, bi bili rezultati mnogo ugodnejši. Tekmovalci v pridelovanju koruze so tudi na Dolenjskem pokazali, da ni nobena umetnost pridelati sto in več stotov zrnja na hektar. Zlasti v mejah širše Dolenjske bi bilo mogoče še veliko narediti.

Koruzi ima dokaj zanesljiv pridelek in ceno, mogoče jo je sejati na isto njivo več let zapored, mogoče je obdelovanje mehanizirati, stroje in sušilnice zanjo uporabljati skupno (proizvodne in strojne skupnosti!), skratka: koruza bi lahko dajala našemu kmetu mnogo več, kot mu daje. Pomladanska setev ni več tako daleč in žetvi je, da bi ta klic naletel na večji odmev, kot so prejšnji.

Kmetijski nasveti

Knjige-kmetove prijateljice

Za šest novih knjig, ki veljajo le 100 dinarjev, se je letos spet zares majhen izdarek, ki si ga lahko privoščijo vsako kmečko na, Miklošičeva 4), da bi te knjige, ki imajo skupno skoraj 900 strani, prišle v roke kar največjemu številu kmečkih ljudi.

Z znanjem, ki je neprecenljivo bogastvo, je tako kot z bogastvom naprej, da bi dosegli še več. Kar zadeva znanje, ta težnja gotovo kaže svoj tek in razumno mu je slediti. Kmetijstvo ne more biti letošnja zbirka ima ob Kmetijskem priložniku, ki je peti za praktično kmetovanje sicer manj zanimivimi, več izjemno in napotki, ki so jih napisali poznavalci tvarine, kot sta dr. Emil Ceferin in Slavko Kocjan, prihaja kot naročen pomočnik, ki bo lahko pomagal marsikateremu lastniku kmetijskih zemljišč, da se bo znašel v gozdu predpisov, ki jih vsaj v glavnem mora poznati. Upajmo le, da se kmetijska zakonodaja ne bo preneglo spreminjala, kakor se je v preteklosti rado dogajalo.

Ob dejstvu, da so slovenski kmetje že v letu 1973 imeli 20.458 traktorjev in da njih število še narašča, je treba pozdraviti Garmuša, inženirja gozdarstva. Pomislek je le, če je snov, ki jo obravnava, za povprečnega kmetovalca, kakršni so pri nas, dovolj umljivo prikazana, četudi je vidno avtorjevo prizadevanje, biti v obrazložitvah preprost in nazoren.

V času, ko ugotavljajo mlekarne dokaj slabo kakovost mleka in nastajajo težave in celo spori, zlasti v vročih poletnih mesecih, prihaja tudi knjizica „Higiensko pridobivanje mleka“, ki so jo napisali sodelavci inštituta za mlekarstvo. Zanimanja sta vredni tudi preostali dve knjizici letošnje zbirke: „Kako bom gospodaril na travnatem svetu“ (pisec inž. G. Fajdiga) in „Vse o zmrzovanju živil in zmrzovalnikih“ (Danimir Kerin) s kopico nasvetov za gospodinjce.

- Kaj se neki pritožujejo ti koroški Slovenci, saj so čiste enokopravni: nemščino lahko uporabljajo povsod, tako kot ostali državljani!

(Karikatura: Marjan Bregar)

Skoki iz preglednic

Regionalna zdravstvena skupnost za Dolenjsko bo na jutrišnji seji ocenila lansko poslovno svoje predhodnice – začasne skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja v Novem mestu. Prav gotovo je imelo v poslovanju pomembno vlogo število zavarovanih oseb, zato si te preglednice, ki napolnjujejo gradivo za to sejo, ogledimo nekoliko podrobneje.

Skupno število vseh zavarovanih oseb v regiji se je do konca minulega leta povečalo na 128.809 ali za 2,3 odst. Pri tem je zanimivo, da se je število zavarovancev v trebanjski občini zmanjšalo – od 13.047 na 12.863. Sicer pa so v črnomaljski občini našli za 4,9 odst. več zavarovanih oseb, v krški za 1,6, v metliški za 2,9 in v novomeški občini za 2,5 odst.

V primerjavi z letom 1973 se je število aktivnih zavarovancev v regiji povečalo na 41.171 ali za 6,3 odst. Največji skok je „naredila“ novomeška občina, kjer so lani našli že 21.950 aktivnih zavarovancev, medtem ko jih je bilo leto dni prej 20.717. Število oseb, zavarovanih po delavskem zavarovanju, je naraslo za nekaj več kot 3.000 ali za 3,3 odst.

Kmečkih zavarovancev pa je iz leta v leto manj. Leta 1973 jih je bilo v regiji 25.132, lani samo še 24.716 ali za 1,7 odst. manj. Največ kmečkih zavarovancev je „izgubila“ novomeška občina (3,5 odst.), takoj za njo je trebanjska občina (2,3 odst.). Število kmečkih zavarovancev je lani naraslo samo v metliški (za 7,7 odst.) in črnomaljski občini (za 1,1 odst.).

Od vseh devetih regij v Sloveniji je imela novomeška lani drugo največjo prispevno stopnjo za zdravstveno zavarovanje. Prispevke so zbirali po stopnji 10,85 odst. Od tega je šlo za samo zdravstveno zavarovanje 10,35 odst., 0,50 odstotkov pa so odvajali v investicijski zdravstveni sklad. Novomeška investicijska stopnja je bila druga največja v Sloveniji – takoj za Celjem. Naj dodamo še to, da so kmetje plačevali 36 odstotkov-katastrskega dohodka in po 140 din pavšala za zavarovano osebo.

Poslovni rezultat kaže, da je šla začasna skupnost v minulemu letu dokaj srečno med Scilo in Karibdo, saj je ob vseh težavah prigrisnila celo nekaj več kot pol milijona dinarjev presežka, kar se v prejšnjih letih ni dogajalo. Seveda pa računski tudi v letu 1974 niso bili povsem čisti, saj je poslovanje še vedno grenil primanjkljaj iz leta 1973.

I. ZORAN

Gozdarji ne smejo biti neuki

Opozorila z gozdarskega posveta na Bledu

Kmečki posestniki se bodo bolje vključili v gospodarjenje z gozdovi, če bodo imeli splošno in strokovno izobrazbo. O tem so razpravljali tudi slovenski gozdarji na Bledu. Na posvetu, ki so ga organizirali ob 25-letnici visokošolskega študija gozdarstva v Sloveniji, so sicer največ govorili o izobraževanju in vlogi kadrov pri razvoju gozdarstva.

Razen o izobraževanju gozdarstvenih inženirjev in tehnikov je bilo mnogo povedanega tudi o izobraževanju gozdnih delavcev in še posebej o izobraževanju gozdnih posestnikov. To je še zlasti pomembno, saj upravljajo lastniki gozdov v obratih za kooperacijo na našem območju kar dve tretjini vseh gozdov. Gozdarstvo izstopa iz ozkih okvirov izkoriščanja gozdov. Večjo skrb bo treba posvetiti vzgoji in varstvu gozdov pred naravnimi pojavi, prav tako pa tudi varstvu okolja in urejanju pokrajine. Gozdarji bodo morali v preprosti besedi povedati kmetu, kako naj skrbi za gozdove, kako naj ravna z motornimi žagami in drugimi stroji.

Dolžnost gozdarjev je, da lastnikom gozdov prenesejo vsa najnovejša izkustva v zvezi z delom v

Z ocenjevanja kakovosti lanskega cvička, ki so ga dale vinske gorice širše Dolenjske. V ospredju je inž. Dušan Terčelj iz Kmetijskega inštituta Slovenije. (Foto: S. Mikulan)

Cviček '74 preстал pokušnjo

Degustacija je bila uvod v tradicionalni »Teden dolenjskega cvička«, ki bo od 15. do 20. marca v Novem mestu - Najboljši Franc Martinčič

Kot smo poročali v prejšnji številki našega lista, bodo Dolenjski vinogradniki pod pokroviteljstvom Tovarne zdravil Krka Novo mesto – združenih TOZD gostinstvo – društva vinogradnikov, Agrokombinata Krško in TOZD Hmeljnik Novo mesto v času od 15. do 20. marca 1975 imeli svoj že tradicionalni praznik »Teden dolenjskega cvička«.

70 dolenjskih vinogradnikov, Hmeljnik Novo mesto so za to prireditve dali na voljo 88 vzorcev Agrokombinat Krško in TOZD

Zadovoljno kramljanje zmagovalcev po končani prireditvi. Ekipo je vodil Stane Kastelic. Na tihem so fantje upali na prvo mesto, čeprav so imeli malo časa za priprave. (Foto: Jožica Teppey)

Novomeški zadružniki prvi

Dvorano doma JLA v Brežicah so v soboto napolnili mladi zadružniki iz črnomaljske, metliške, novomeške, trebanjske, krške in brežiške občine. Prišli so bodrit ekipe, ki so nastopile na tekmovanju »Kaj več o kmetijstvu«. V znanju iz živinoreje, poljedelstva, kmetijske mehanizacije in splošnih tem se je pomerilo sedem ekip iz Dolenjske in Posavja.

Poslušalce in nastopajoče je pozdravil podpredsednik občinske skupščine Stanko Rebernik in jim predstavil kmetijstvo v brežiški občini, kjer ta panoga reže kruh 38 odstotkom prebivalstva.

Zatem so se na odru zvrstile ekipe in odgovarjale komisiji po vnaprej izžrebanem vrstnem redu. Prvo mesto je osvojila ekipa Kmetijske zadruge iz Novega mesta s 30 točkami.

Sledile so ji ekipe kmetijskega izobraževalnega centra iz Novega

V zmagovalni novomeški ekipi so bili trije mladi kmetje: Milan Mirtič s Sel, Cvetko Golob iz Praproč in Vinko Kovačič iz Drame. Ti trije mesta, trebanjske, kmetijske zadruge, Brežice, Črnomlja, Metlike in Krškega. Trebanjci in dijaki Kmetijske šole so za drugo oz. tretje mesto odgovarjali na dodatna vprašanja, ker sta imeli prvi dve ekipi po 29 točk. Ekipa Agrarie je dosegla 28 točk, ekipa KZ Črnomelj 24 točk, ekipa KZ Metlika 21 točk in ekipa Agrokombinata iz Krškega 17 točk. Bodo zastopali regijo na republiškem kvizu v Kostanjevici.

J. T.

Podpredsednik občinske skupščine in direktor Agrarie v Brežicah Stanko Rebernik (levo) je v soboto, 22. februarja, čestital kmetom, ki so lani oddali več kot deset tisoč litrov mleka. Ob tej priložnosti so jim izplačali regres po šest par od litra. Na slovesnost so povabili 38 kmetov, ki so lani oddali skupaj nad 539 tisoč litrov mleka.

STANOVANJA ZA UPOKOJENCE

Kakor kaže, bodo ribniškim upokojujencem izročili ključne novih enosobnih stanovanj že v marcu, menda kar za občinski praznik. Tedaj bodo odprli tudi vrata v nove prostore društva upokojujencev. Dolejšje zaradi neprimerne prostora društvo ni prišlo do veljave in napredka.

Upokojujenci se veselijo novih stanovanj, saj so nekateri čakali nanje tudi 10 let. Na seznamu je še 10 takih upokojujencev, ki prosijo za stanovanje v novih blokih, ki bodo sezidani v tem in prihodnjem letu.

cvička, pridelek iz leta 1974. Posebna degustacijska komisija, sestavljena iz strokovnjakov biotehnične fakultete, Kmetijskega inštituta ter dolenjskih strokovnjakov in vinogradnikov s prof. inž. Veseličem na čelu, je predložene vzorce ocenila 21. februarja.

Čeprav so vzorce za pokušnjo dali najboljši vinogradniki, je kljub temu bilo izločenih kot neprimernih 17 vzorcev (19 odst.). Pri tem je komisija bila razmeroma stroga, kar nam potrjuje podatek, da je bilo 6 vzorcev izločenih samo zato, ker niso ustrezali tipu cvička (premočna barva, preveč alkohola), brez vseh drugih pomankljivosti. Na račun neustreznega kletarjenja, med katero štejemo duh po žveplu, plesni, duh po drožeh, rjavenje, mlečni cik, je bilo izločeno 9 vzorcev, dva vzorca pa sta bila izločena zaradi suma primesi samorodnice.

Za prireditve »Teden dolenjskega cvička« je tako od 88 predloženih vzorcev ostalo 71 vzorcev, ki bodo na voljo ljubiteljem cvička v dneh od 15. do 20. marca 1975 v prostorih hotela Kandija v Novem mestu. Od 71 pozitivno ocenjenih vzorcev cvička so ocene po degustacijski razporeditvi (zlato – srebro – bron) naslednje:

- I. ocena nad 15 točk – 10 vzorcev,
- II. ocena od 14 do 15 točk – 17 vzorcev,
- III. ocena od 13 do 14 točk – 25 vzorcev

Nižje ocene od najnižje (10,5 točke do 13 točk) je prejelo 19 vzorcev. Izmed prvoočenjenih je treba pohvaliti prizadevnost in strokovnost mladega vinogradnika in trsnicarja Franca Martinčiča iz Šmalčje vasi pri Sertberneju, ki s svojim cvičkom iz Vrbovec osvaja že tri leta zaporedoma prva mesta. Med prvostopnim cvičkom je tudi cviček iz Ljubnega, to je vinske gorice, za katero so še pred leti mnogi trdili, da tu ne uspeva nič drugega kot samorodnica. Najboljše ocenjeni cvički so tako roko iz vseh naših vinskih gorik, kar pomeni, da je s primernim znanjem možno pridelati povsod dober cviček. Iz tega sledi, da lahko dober cviček pridelamo na področju celotne vinorodne Dolenjske in da imamo v naših sončnih gričih, kjer zdaj raste neustrezna trta, še veliko neizkoriščenega narodnega bogastva.

TIT DOBERŠEK

POMLAJENA ZK

Zadnja konferenca občinske organizacije Zveze komunistov je v Krškem samo še potrdila dejstvo, da si po okrepljenem ugledu pridobiva tudi vedno več novih aktivnih članov. Tako so tokrat ob prisotnosti tovariša Ludvika Goloba, člana izvršnega komiteja CK ZKS, slovesno sprejeli v partijske vrste 71 novih članov in jim ob tej priložnosti izročili tudi knjigo »Heraj Tito« s posebnim posvetilom.

Med novimi člani jih je 42 mlajših od 27 let, 19 do 35 let in le 10 nad 35 let starosti. Med njimi je bilo 40 neposrednih proizvajalcev in kar 20 žena. Sicer pa so na zasedanju brez razprave potrdili letošnji delovni program komiteja in organov ter sprejeli sklep o ustanovitvi nekaterih novih organizacij ter svetov ZK v krajevnih skupnostih.

PASJI TAT – 22. februarja je tat obiskal Rudija Bašlja v Gorenjem Kamenju. Temu je zmanjkal pes, z njim vred pa še 4 kokoši.

rekliso

Josip Broz-Tito:

Povečana bojna pripravljenost

V preteklem obdobju smo dosegli velike uspehe pri gradnji celotnega sistema vseljudske obrambe, zlasti naših oboroženih sil. K temu so komunisti in vsi drugi pripadniki JLA pomembno prispevali. Po zaslugi dejavnosti organizacije ZKJ v armadi in prizadevnosti poveljstev, vojaških kolektivov in vseh pripadnikov JLA se je povečala bojna pripravljenost in utrdila moralno-politična enotnost armade in naših oboroženih sil nasploh. Dosegli smo pomembne uspehe pri razširjenosti in uresničitvi zamisli o vseljudski obrambi, pri urjenju in opremljanju naših oboroženih sil s sodobnim orožjem in drugimi sredstvi. Napredovala je tudi organizacija dela, se povečala zavestna disciplina in odgovornost pri opravljanju nalog. Poglobila se je zavest pripadnikov JLA o revolucionarnem in razrednem bistvu socialističnega samoupravljanja. Pripadniki armade so tako kot vselej doslej aktivno sodelovali pri uresničevanju politike ZKJ.

Seveda spremljate položaj v svetu, ki je kljub nekaterim pozitivnim gibanjem še vedno skrb zbujajoč. Nobenega konca sveta ni, ki mu ne bi grozila nevarnost vojne. Lokalna in omejena vojna se lahko vselej sprevržejo v spopade v katerih najširših merilih. Neuvrščene države so zlasti izpostavljen različnim napadom reakcionarnih sil. Jugoslavija je zaradi svoje neodvisne in neuvrščene politike ter socialističnega samoupravnega sistema nenehno izpostavljena pritisku.

Predsednik republike v pismu delegatom konferenca ZKJ v JLA

Franc Popit:

Plan na samoupravnih osnovah

Planirati na samoupravnih osnovah v duhu nove ustave pomeni, da gre planiranje vsebinsko opreti na družbeno-ekonomski položaj delavca v združenem delu, se pravi na njegovo delo z družbenimi sredstvi. Uspoštovati pa je treba dohodek temeljnih organizacij, v bistvu družbeni dohodek, oziroma pripada celotnemu združenemu delu. Kljub temu je neodtujljiv od delavcev, ki so ga ustvarili. Na takšen družbenoekonomskem položaju delavca sloni celoten sistem socialističnih samoupravnih odnosov, je osnovno organizacijsko planiranje. Zavoju tega je dohodek ene temeljne organizacije lahko vseeno večji od dohodka druge OZD in ga delavci načelu delitve po delu razporejajo na sredstva za zadovoljevanje svojih osebnih in družbenih potreb. Uporabljajo ga za razvoj materialne podlage lastnega ali celotnega družbenega dela. Razumljivo pa je, da pri tem delavci ne bi smeli za svoje osebne dohodke z enako pravico uporabiti tistih sredstev, so plod monopolnega položaja, rentništva ali različnih drugih pogojev. S tem bi si prilaščali sadove tujega dela, kar nasprotovale ustavnemu načelu delitve po delu.

(Iz govora predsednika CK ZKS na 7. stročnanju samoupravljalcev »Rdeči prapor« v Kragujevcu)

Franc Šali:

ZK ni nikoli zavračala znanosti

Komunist – znanstvenik je v znanstvenem delu kot drugi svoboden, hkrati pa mora uveljavljati politiko ZK v okolju, kjer dela in živi. ZK ni nikoli zavračala znanosti in pa se vzpenjala nad njo, je pa pripravljena kritizirati vse, kar, ki bi jo hotel zlorabljati. Za to pa pravzaprav gre. Uveljavljanje marksizmu tuje miselnosti se ne da tolerirati. Tu gre za vprašanje znanstvenikove akademske svobode, za njegovo odgovornost do delavskega razreda in za socialistični samoupravni delavski razvoj. Vsak, ki skuša iz tega narediti teoretični oziroma idejni spor, ponavadi pristane na oportunitizmu. Sedanje razčiščevanje razmer v visokem študijskem svetu je pokazalo, da bo treba še veliko aktivnega idejnopolitičnega in strokovnega dela. V vseh okoljih se nismo dovolj pripravili. Manjka nam ustvarjalnih ter – če lahko tako rečem – revolucionarnih nosilcev marksistične misli. Skrajno kadra, ki bi predstavljal teoretično in hkrati borbeno širjenje in razvoj marksistične misli. Mnoge bo treba za nalogo šele izsolati.

(Član izvršnega komiteja predsedstva ZKS v intervjuju s »Komunistom«)

Janko Smole:

Politika spreminjanja sistema

Dakarska konferenca sodi med tiste mednarodne gozdarske konference, katerih temeljni cilj je izoblikovati politiko spreminjanja sistema. Iz takšne njene narave izvira sklep o sklicanju trojne konference o surovinah ter praznovanje, da bi našli nove poti in načine za dekolonizacijo naših rešitev za problem surovin kot najbolj zamotano vprašanje sodobnih mednarodnih odnosov. Sodelovanje Jugoslavije na konferenci je pripomoglo k temu, da so se izoblikovala osnovna stališča držav v razvoju glede tega, katere poti do urešitve problema surovin in energije so najučinkovitejše. Na konferenci v Dakru zato niso govorili samo o surovinah, ampak tudi o drugih elementih, ki danes otežujejo odnose med imenovanim tretjim svetom in drugimi državami v razvoju osnovnih proizvodov držav v razvoju.

(Član ZIS v izjavi za Tanjug ob vrnitvi iz Dakara)

Černačevih 70 let

Ob letošnjem kulturnem prazniku je Tone Černač z Mirne na Dolenjskem, dolgoletni gozdar, lovec in revolucionar, praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan. Rodil se je 8. februarja 1905 v Malenji vasi pri Postojni. Osnovno šolo je začel in dokončal v Števanu, kjer ga je učila še žveča učiteljica Helena Kreigher. Zatem je v Trstu dokončal kmetijsko-gozdarsko šolo, nakar se je zaposlil v Zrečarni v Pristranku, kjer je bil njegov oče delovodja.

1927 med ustanoviteli protifašistične organizacije TIGR (Trst, Istra, Gorica, Reka), ki si je prizadevala, da se slovensko ozemlje osvobodi in priključi matični Sloveniji in Jugoslaviji. Zaradi prekratne in protifašistične dejavnosti je moral 1928 pobegniti v Jugoslavijo, od koder je nadaljeval s tovariši protifašistični boj. Iz teh dni izhaja njegovo poznanstvo in sodelovanje s pokojnim voditeljem delavskega in komunističnega gibanja Ivanom Regentom. A tudi v tedanji kraljevini Jugoslaviji zavedni protifašistični borci niso našli prave domovine. Tudi Černača so začeli zasledovati in preganjati, zato je pobegnil v Francijo.

Ob razsulu stare Jugoslavije je bil v Makedoniji, kjer se je poslovil od žene in sinka ter pobegnil, da ga ne zajamejo Nemci. Kar peš jo je mahnil proti severu na ženin dom v Goronjo vas pri Mirni.

Znidaršič iz Novega mesta mu je dal zvezo z učiteljem Antonom Majnikom, ki je tedaj služboval v Ribnici, in Černač se je odpravil tja. Toda v Ribnici je zvedel, da njegovi tovariši niso pričakali Italijanov doma: pobegnili so v Malo goro, kjer so bili že 13. maja 1941 težak boj. V več kot enournem boju je padel protifašist in borec za Primorsko Danilo Zelen. Ferdo Kravanja je bil hudo ranjen (padel je kot politični sekretar okrožnega komiteja za zahodno Primorsko 1944 pri Anhozem), Majnika pa so ujeli v lovski koči, a jim je uklenjen usel; padel je leta 1944 v Ribnici. Debeljakovi so Černaču vzpostavili zvezo v Veliki gori. Černač je bil med ustanoviteli Ribniške čete. Pozneje je bil v Dolenjskem odredu, v Gubčevi brigadi, pri gospodarski komisiji Mirna-Št. Rupert, komandi mesta Crnomelj in na Bazi 14.

Jeseni 1945 je bil predsednik agrarne komisije v Trebnjem in Krškem ter načelnik tajništva za gospodarstvo Trebnje. Od tam je odšel v gozdarsko službo. Bil je pri GG Postojna in Slovenjgradec, kjer je bil upravitelj. Tu se je leta 1960 upokojil.

Za zasluge med osvobodilnim bojem je prejel več odlikovanj, med njimi srebrno značko OF, Tone Černač je bil od mladih let tudi lovec in je že pred vojno v Makedoniji uplenil risa. V Slovenjgradu je bil predsednik okrajne lovske zveze. Opravljal je številne druge lovske funkcije. Za zasluge v lovstvu je prejel vsa do sedaj obstoječa lovska odlikovanja pri nas.

Ob visokem jubileju mu želimo, da bi še dolgo zdrav in krepak hodil v naše lovske revirje.

TONE OZBOLT

Na sobotnem srečanju mladih zadrušnikov iz Dolenjske in Posavja v domu JLA v Brežicah je razvedril udeležence domači ansambel Dobri prijatelji. Fantje veliko nastopajo in so se z uspehom že predstavili tudi zdromcem v tujini (Foto: Jožica Teppey)

Še enkrat o gradnji ceste

Vse možnosti o novi cesti Ručetna vas—Semič treba dobro pretehtati

Mnenja sem, da je treba glede nove ceste Ručetna vas-Semič premagati sebičnost, ki vidi le en problem, zapira pa oči pred številnimi perečimi vprašanji. Vse možne izpeljave nove ceste je potrebno dobro pretehtati, da se loči pleve od zrnja. Vsekakor je treba najti najboljšo rešitev.

Cesto ali vsaj dobro pot danes potrebuje vsaka vas. Pri cestnem odseku Ručetna vas-Semič ne smemo gledati z zornega kota domačega dvorišča, marveč upoštevajmo potrebe širše skupnosti.

Še vedno zagovarjam varianto mimo Starihovega vrha in Lipovca. Tako bi se cesta približala prometno izoliranim vsem nekdanjega KLO Nestoplja vas. Albinu Golobiču ne ugovarjam, da tudi Sadinja vas potrebuje cesto. Res pa je tudi, da je Sadinja vas od sedanje asfaltne ceste oddaljena le približno 500 metrov, nekatere vasi bivšega KLO Nestoplja vas pa bodo od predlagane trase za cesto Ručetna vas-Semič oddaljene 1 km, Pugalj celo 1,5 km. Saj ljudje ne zahtevajo, da cesta steče skozi vasi, marveč želijo le, da se jim čim bolj približa.

Asfaltni priključek do Sv. Roka bi bil v tem primeru uporaben za Sadinjo vas. Mislim, da je bolje, da ena vas naredi malo daljši ovinek, kot da bi ga moralo pet, ki bi bile

Mladici, drugi proti Vavpčji vasi, tretji proti Selam. Še večja napaka bi bila storjena, če bi novo cesto speljali skozi stare predele Semiča. V prihodnosti se bo moral glavni krak te nove ceste oddvojiti med Semičem in Mladico in naprej proti gospodarskemu središču KS, proti tovarni Iskra. Teža načrtovalci ne bi smeli prezreti.

ALOJZ SUŠTARIČ
Semič 30

ONEKEM KVIZU

Ekipe za kviz „Kaj veš o kmetijstvu“, ki je bil pred dnevi v Brežicah, so se morale dobro pripraviti. „Požretili“ so morale vsi slovensko literaturo o kmetijstvu, da se ne bi osramotile. Bile so pripravljene; prišle so, poslušalci tudi. Vse je potekalo v redu, kot se spodobi, samo pri ocenjevalni komisiji se je malo zataknilo. V nji so bili strokovnjaki in žilica jim ni dala miru — nekaj malega so morali pričeptniti.

Tako se govori in tega ni nihče zanikal. Sicer pa, važno je, da imamo „prvaka“!

M. M. in R. V.
3. letnik TKSS Grm

80 let Ogrinčeve Angele

Dedu se je v petih zakonih rodilo 30 otrok

Pred kratkim sva s Petrom Šobarjem obiskala vas Breže v Ribniški dolini. Ustavila sva se na Ogrinčevem vrtu, si ogledala opustelo žago, gospodarsko poslopje pa staro in zraven nje lepo, novo hišo. Povsod je red, da človek hitro ugane, da so pod to streho marljivo, varčne in gospodarne kmečke roke.

V novi hiši sva našla osemdesetletno Angelo Ogrinc. Posedli smo za mizo, kjer je Peter že nastavljal magnetofon, da bi posnel razgovor o njenem svaku dr. Milanu Lemežu, ki je bil do leta 1925 viden komunistični voditelj delavskega gibanja v Sloveniji.

„Moj rod izhaja iz Bele vode v Loškem potoku. Rojena sem bila 21. februarja 1895 v Brežah,“ je začela pripovedovati o sebi drobna, prikupna ženica osivelih las, živah-

nega videza in še vedno odličnega spomina.

Njen ded je bil petkrat poročen. Žene so mu pomrle druga za drugo. V vseh zakonih se mu je rodilo okoli trideset otrok.

Poročila se je 4. maja 1914, malo pred prvo svetovno vojno, z Ignacijem Oražmom in mu povila tri otroke. Toda kmalu je postala vdova. Drugič se je poročila z Antonom Ogrincem in odzibala še dva otroke. Vsa družina je od začetka osvobodilnega boja sodelo-

Angela Ogrinc, fotografirana pred štirinajstimi leti. Še danes, kljub osemdeset letom, je živahna in delavna.

vala v njem. Mož in sin Nace sta bila partizana in oba sta padla: sin kot borec IX. SNOB leta 1944 na Pijavi gorici, mož pa kot borec XIV. divizije 30. maja 1944 v Savinjski dolini.

Ona je vse življenje kmetovala in mlinarila. Zadovalna je, da so se zdaj v njenem hlevu tri krave in telica.

Preostali del pomenka je posvetila predvsem svoji sestri in njenemu možu dr. Lemežu, ki je rad prihajal v to hišo. Zandarji so mu bili stalno za petami. Najhuje pa je bilo, ko so se nadenj spravili orjunaši in je zato, po njenem pripovedovanju, moral pobegniti čez mejo.

TONE OZBOLT

DARILO NI PRISPELO

Znanca iz Ribnice je moji hčerki v Crnomelj poslala po pošti darilo — plet. Vendar poslano ni prišlo v Crnomelj. Še sreča, da je pošljateljica ohranila poštni listek. Z njim je bila v Ribnici na pošto, da bi stvar pojasnila. Poslano darilo so našli na pošti v Novem mestu; paket je bil raztrgan, plet pa umazan. Povem naj le, da je bil paket oddan v Ribnici 4. 9. 1974! Sprašujem se, kdo je za to kriv!

KRISTINA MAJERLE
Crnomelj

CERKLJE OB KRKI: SVEČAN SPREJEM MLADIH VOJAKOV

V enote Dragana Lukoviča in Dragana Stojnića prihajajo te dni mladi vojaki iz vseh krajev Jugoslavije, da odslužijo vojaški rok. Ob vstopu v kasarno jih pozdravljajo transparenti, starešine in starejši vodilniki, vojaški klub in druge objekte, v katerih bodo preživljali svoj vojaški rok. Starešine jih seznanjajo z njihovimi osnovnimi nalogami ter skrbijo, da se bodo čimprej vživeli v osnovne šole v Cerkljah, ravnatelj dni seznanil s kulturnogospodarskim razvojem Brežic in okolice.

D. M.

Molčeči govornik iz Drage

Odmev na humoresko »Pridružujem se predgovorniku«, objavljeno 20. februarja v Dolenjskem listu

Takih Drag, kakršne opisuje ostro pero Tonija Galenjskega lista, je veliko. Tu di jaz spadam v eno od njih. Dolgo sem poslušal pri druženju predgovornikom in vame se je zažrla misel: „Tu sediš samo poslušas. Kakšen samoupravljalec pa sploh si? Uveljavljaj svoje samoupravljalske dolžnosti!“ Ključvala je vame ta misel, a od sestanka do sestanka je bilo huje. Okrog mene vedno množica obrazov, ravnodušnih in zadovoljnih, ker spet sede služijo, pa nekovi ne bodo mogli izpolniti svoje predgovornikom in zahtevajo konkretne ukrepe za rešitev delovne discipline, Preprostemu človeku je težko biti govornik, a zaradi ključvala v meni, sem lepega dne vstal in povedal svoje: opozoril sem na možnost, da

KS so brez prostorov

Pomanjkanje ustreznih poslovnih prostorov zavira uspešno delovanje krajevnih skupnosti

V naši samoupravni družbi ima krajevna skupnost pomembno vlogo. Za njeno uspešno delovanje pa so potrebni tudi ustrezni prostori,

prav teh pa marsikje, posebno na podeželju, ni. Posamezne krajevne skupnosti domujejo v prostorih krajevnih uradov, v pisarnah delovnih organizacij, stanovanjih posameznikov ipd. Neurejene razmere se kažejo v delu krajevnih skupnosti, saj vplivajo nanj negativno in zavirajoče.

Za primer naj navedem krajevno skupnost Krmelj, ki se razteza na območju dveh krajevnih uradov (Sentjanža in Tržišče). Pomoč teh dveh krajevnih uradov je čutili samo v okviru služb krajevnih uradov ob raznih volitvah, medtem ko prave pomoči pri družbenopolitičnem delu ni čutili. Krajevna skupnost Krmelj je brez svojih poslovnih prostorov in le prizadevnosti posameznikov gre zahvala, da kljub temu uspešno deluje. Če v ustavi določimo fin poudarjamo pomembnost krajevnih skupnosti kot temeljnih celic naše družbene ureditve, potem bi morali poskrbeti tudi za njihove prostore!

Podoben je tudi položaj drugih družbenopolitičnih organizacij in društev: nimajo ustreznih prostorov, njihovi akti leže po stanovanjih posameznih funkcionarjev.

Prepričan sem, da temu vprašanju ne posvečamo dovolj pozornosti, vsekakor pa bo potrebno, če hočemo, da bo delo krajevnih skupnosti tako, kakršnega si želimo.

BORIS DEBELAK

IZLET V OPATIJO

Dom v JLA v Ribnici je organiziral za svoje člane enodnevni izlet v Opatijo in sicer prav med festivalom zabavne glasbe „Opatija 75“. Udeleženci izleta so bili navdušeni. Na festivalu popevk pa so si dobro ogreli dlani, ko je bila proglašena za najboljšo slovenska popevka „Dan ljubezni“ v izvedbi skupine „Pepel in kri“. Ta pesem nas bo zastopala na tekmovanju Evrovizije.

M. G.

ŠOPEK ZA NAŠO 25-LETNICO — Številnim čestitkam ob 25-letnici izhajanja Dolenjskega lista se je pridružil tudi novomeško hortikulturno društvo s temi domiselno urejenimi rožami in s srebrnim trakom. Za pozornost se delavci ČZP Dolenjski listu društvu prisrčno zahvaljujemo.

Načrtujejo lepše čase

Občani v krajevni skupnosti Primož se z voljo in delavnostjo bore za premagovanje zaostalosti in nerazvitosti - Emigracija

Večelanska komisija, ki jo je imenoval svet krajevne skupnosti Primož, je opravila anketo o socialni problematiki te nerazvite krajevne skupnosti sevniške občine. Pokazala je, kje so žarišča socialne problematike teh krajev.

Za krajevno skupnost Primož je bilo značilno, da jo je pred leti hudo pestila ekonomska emigracija, kar se je poznalo tudi v upadanju števila rojstev. S tem v zvezi se je zastavilo tudi vprašanje šolanja otrok; novo podružniško šolo so morali zapreti, otroke pa zdaj vozijo k pouku v Telče in v Tržišče. Od 401 prebivalca jih je 96 zaposlenih, od tega jih hodi na delo v druge občine 25, v tujini pa jih dela 14.

Delovni ljudje, občani in predstavniki družbenopolitičnih organizacij ne drže rok križem. Letos bodo h gradnji vodovoda pristopili vaščani Dedne gore in Gornjih Orel, tako da bodo imele svoje vodovode vse vasi. Veliko pozornosti so

posvetili in še posvečajo komunalni dejavnosti; opravili so preko 3000 prostovoljnih delovnih ur in k 10 tisočakov družbene pomoči prišteli še nad 19 tisočakov lastnih prispevkov. V načrtih imajo, da usposobijo del krajevnih cest za avtobusni promet, da jim ne bo treba hoditi 7 kilometrov do najbližje avtobusne postaje, ter da že usposobljeno cesto Primož-Telče predlagajo za občinsko.

Program komunalnega razvoja predvideva tudi razvoj trgovine in turistično-gostinske dejavnosti, prav tako pa tudi razvijanje kmetijske in gozdne kooperacije.

Dolgoročni razvoj krajevne skupnosti bo s svojo uresničitvijo odpravil zaostalost in nerazvitost, kar bo morda zajezilo tok ekonomske emigracije, s tem pa ne nazadnje tudi pozitivitev prosvetno-kulturne dejavnosti.

KAREL ZORKO
Studenc

OB SREBRNEM MEJNIKU SAMOUPRAVLJANJA

Letos poteka 25 let, kar je zvezna ljudska skupščina sprejela in razglasila temeljni zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj po delovnih kolektivih. S tem je bilo pri nas zakonjerno samoupravljanje kot logična posledica razvoja socialistične graditve naše države.

Leto 1950 štejejo tudi za rojstno leto prvih delavskih svetov, upravnih odborov in — novih odnosov. Prva leta tega novega obdobja niso bila povsod otroško brezskrbna. Samoupravljanje, kot ga poznamo danes, ni prišlo samo od sebe v kolektive. Morali smo premagati napore, težave in odpore. To je bila trda samoupravljaljska šola.

Zdaj, po 25 letih, je laže videti pomanjkljivosti, ki smo jih delali na začetku, pa tudi dobre zglede danes, ko imamo za seboj četrto stoletja samoupravljaljskih izkušenj, zanesljiveje ločujemo, kot jih je bilo možno včasih.

Nekaj najstarejših samoupravljalcev iz dolenskih, belokranjskih in posavskih občin smo povprašali, kako se spominjajo prvih samoupravnih korakov, v čem so šle — po njihovem mnenju — stvari naprej, česa se nismo dovolj razvili, za kaj bi se zavzemali, če bi bili predsedniki delavskih svetov danes in podobno.

Njihove odgovore je s pomočjo sodelavcev Rie Bačar, Marjana Bauerja, Tonija Gašperiča, Jožeta Primca, Jožice Teppey in Alfreda Zeleznika zbral in uredil Ivan Štrifot.

Kot noč in dan

Vinko Babič, tehničarji vodja rudnika Kanižarica, je prišel v kolektiv leta 1954 in kot aktiven družbenopolitični delavec takoj začel sodelovati v organizacijah in v samoupravnih organih. Zdaj je Vinko Babič predsednik delavskega sveta, vsa leta nazaj pa je prisostvoval zasedanjem delavskega sveta bodisi kot član tega organa ali pa predstavnik katere od organizacij. Povedal je:

„Velika je razlika med leti, ko smo začeli uvajati samoupravljanje in danes. Včasih smo veliko razpravljali, vendar vsega nismo potem uresničili. Danes izvedemo vse, kar delavski svet sklene. Včasih so bila zasedanja bolj formalna. Dolgo je trajalo, da se je spremenila delavčeva zavest. Po 20 letih, kar sem jaz v kolektivu, je vse drugače.“

Vinko Babič

Obveščeni delovnih ljudi nekdanj nismo posvečali nobene pozornosti, tudi nismo vedeli drug za drugega, kakšne dohodeke ima. Zdaj je vse finančno poslovanje javno, kolektiv ga obravnava in osebni dohodki že dolgo niso več skrivnost. Sploh je razlika kot noč in dan! Ko smo pri nas pred kratkim obravnavali pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, so ljudje na sestanku še kako premislili, preden so zanj glasovali.

Samoupravljanje je v našem kolektivu pognalo zares globoke korenine. Uspelo nam je, da se vsak delavec zanima za poslovanje in da člani delavskega sveta z vso odgovornostjo

obravnavajo gradivo. Po mojem smo v razvoju samouprave ravno v našem kolektivu dosegli tak napredek, da ga lahko štejejo med največje v črnomaljski občini.“

Pravo odločanje se pride

V Tovarni pohištva v Brežicah je treba že skoraj z lučjo iskati delavce, ki so sodelovali v prvih samoupravnih organih.

„Naš prvi predsednik delavskega sveta je umrl, veliko takratnih članov pa je upokojenih.“ je pojasnil vodja montažnega oddelka Jože Zorič. „Takrat nas je delalo v tovarni kakih osemdeset. Bili smo večinoma mizarji.“

Tudi tovariš Zorič je prišel v podjetje kot mizarjski mojster. Bilo je 1951. leta. Po tistem je bil večkrat izvoljen v delavski svet ali upravni odbor. Zdaj je predsednik delavskega sveta, zato zlahka primerja delo nekdanj in danes.

Jože Zorič

„Ukrepi in pristojnosti takratnih samoupravnih organov se bistveno razlikujejo od današnjih. Podjetje takrat še ni bilo industrijsko organizirano. O poslovanju smo le malo vedeli. Takrat smo še mislili, da morajo vsa zahtevnejša dela opraviti mizarji. To se je temeljito spremenilo, saj zaposlujejo večinoma priučene delovne moči. O razvoju podjetja nismo imeli pravih predstav.“

V samoupravne organe smo volili večinoma starejše, najbolj vestne in najbolj izkušene delavce. Danes se spreminja tudi to: v njih so zastopane ženske in mladina. Odgovornost v samoupravnih organih je mnogo večja. Podjetje se širi, je pa bolj utečeno. Vsi, ki smo se učili v prvih letih samoupravljanja, se učimo še danes. Delegatski sistem nam nalaga nove dolžnosti. Kot predsednik sedanjega delavskega sveta si želim, da nam ne bi drugi določali odstotkov za šole, zdravstvo itd., ampak da bi delavci dobili v roke programe in resnično sami odločali, koliko bodo prispevali za posamezne namene.“

Kolektiv kot družina

Drago Pakiž, Oprema, Kovec:

„V takratnem obrtnem podjetju Mizar nas je bilo malo zaposlenih, zato smo bili vsi člani DS, predsednik je bil Ivan Kordiš, podpredsednik pa jaz. Predsednik sem postal, ko se je Kordiš upokojil. Potem sem bil večkrat predsednik ali vsaj član DS, danes pa nisem več v DS.“

V začetku so bile seje DS poredkoma. Spominjam se, da

nismo obravnavali četrletnih in polletnih zaključnih računov, ampak le letne in še takrat smo rekli: „To je stvar računovodstva!“ in smo v glavnem le dvignili roke. Takrat noben delavec ni vedel, kaj so osnovna in obratna sredstva, skladi in drugo. Danes so seje DS in njegovih organov pogoste. Razpravljamo o vsem. Več razumemo.“

Hkrati z razvojem samoupravljanja je napredovalo tudi podjetje. V začetku so bili v DS le starejši, danes pa so obvezno tudi mladi.

Drago Pakiž

Danes je samoupravljalce lahko vsak, če hoče in če kaj ve. Vsaj strokovne in tehnične šole bi morale poučevati predmet „samoupravljanje“. Samoupravljanja se mladi nauče šele v praksi, se pravi, ko so že zaposleni.

Če bi bil zdaj predsednik DS, bi se zavzemal za napredek podjetja, za uvajanje nove tehnike, najboljše ne le v Jugoslaviji, ampak v svetu. Nadalje bi si prizadeval, da bi vsak član kolektiva zavestno, brez siljenja, odgovarjal za svoje delo in da bi člani DS bolj konkretno razpravljali o zadevah. Posebno pa bi se morali vsi zavzemati, da bi bil naš delovni kolektiv kot družina, da bi vladalo v kolektivu in izven njega prijateljstvo. To tudi pomeni, da zjutraj ob šestih ne bi šel na delo težko, ampak z lepim občutkom.“

Polomij pa le ni bilo

Kmalu bo trideset let, odkar dela Ivan Štrifot iz Sp. Pohance v tovarni papirja „Djuro Salaj“. Marca 1946 se je zaposlil v Krškem. Takrat tovarna še ni obratovala. Obnavljali so jo. Sledila so leta zagnanega dela, ko je bilo treba žrtvovati marsikatero prostoro ne le za obnovo, ampak tudi za delo v političnih organizacijah. Ivan Štrifot se kot nekdanji partizan ni branil dolžnosti.

Ivan Štrifot

Tako je prišlo rojstno leto samoupravljanja, leto ustanav-

ljanja prvih delavskih svetov in upravnih odborov. Tovariša Štrifota so izvolili v tovarni v prvi upravni odbor. Tisti časi so mu še ostali v spominu. Takole pripoveduje:

„V samoupravljanju smo bili začetniki. Lovili smo se. Takrat ni bilo ‚Obveščevalca‘, iz katerega bi lahko sproti zvedeli za vse, kar se dogaja v podjetju. Toda imeli smo dobro vodstvo. Tedaj tudi zapisniki niso bili tako natančni, gradiva za seje pa sploh nismo dobivali. Z vsem so nas seznanili ustno, kar sproti. Danes je to drugače, člani vnaprej natančno vedo, kaj bodo obravnavali na sejah.“

Mi pa smo imeli takrat nekaj dragocenega: zaupanje drug v drugega in voljo, da bi nekaj ustvarili. Preživljali smo težke čase, ko ni bilo ne tople malice ne avtobusnega prevoza in ne stanovanj. Mislim, da prav zaradi visoke zavesti pri naših odločitvah ni bilo polomij. Tovarna je lepo napredovala. Toda če bi bil danes predsednik delavskega sveta, bi začel pri disciplini. Mislim, da bomo morali ukrepati kolektivno. Preveč smo se navadili govoriti o pravicah in premalo o dolžnostih.“

Vsak naj odgovarja

Jože Simonič, skladiščnik pletiva v Beti, je bil v preteklosti predsednik delavskega sveta podjetja, večkrat njegov član, bil je predsednik delovne enote, bil v vrsti komisij, imel funkcije v sindikalni organizaciji itd.

Jože Simonič

„Samoupravljanje je bilo za nas že od vsega začetka resna zadeva. Spominjam se, da se je na sejah veliko upoštevalo mnenje starejših delavcev. V delavski svet podjetja so bili izvoljeni resni ljudje, najboljši delavci. To jim je bila neke vrste nagrada za prizadevano delo. Moram reči, da so bile razprave živahne. Razmere tistega časa nam niso bile naklonjene. Naša tovarna je bila v razvoju, težko je bilo preiti z lažjih pletilnih strojev na težje. Vse to se je seveda poznalo na sestankih delavskega sveta. Vsekakor je naredilo samoupravljanje ogromen korak naprej. Delegatski sistem omogoča slehernemu vpogled v poslovanje podjetja, v njegovo politiko in odločanje.“

Do napačnega opredeljevanja posameznih delegatov prihaja zaradi slabe informiranosti delegatov. Poleg tega je veliko takšnih, ki se ne morejo čez noč znajti v novem sistemu dela. Za samoupravljalce ne bi bili odveč primerni seminarji. Tudi gradivo za seje jim bi lahko prišlo v roke v primerni, skrajšani obliki.“

„Menite, da je sleherni zaposleni tudi samoupravljalce?“

„Brez dvoma, saj vsakdo ustvarja in z ustvarjenim tudi razpolaga.“

„Za kaj bi se zavzemali, če bi bili predsednik delavskega sveta danes?“

„Predvsem za delovno disciplino, red, za to, da bi vsakdo odgovarjal za svoje napake, saj je navsezadnje za to tudi plačan.“

Velik korak

Jože Puželj, INLES, Ribnica:

„Začetek samoupravljanja je bil slovesen. Imel sem vtis, da je to pomemben korak, prvi korak k uresničitvi gesla ‚Tovarne delavcem!‘ Imam občutek, da smo takrat resneje vzeli samoupravljanje, kot ga danes. V DS smo bili le starejši delavci, ki so si že pred vojno, v kapitalizmu, želeli odločiti o svojem delu in njegovih rezultatih.“

Jože Puželj

V začetku pogosto nismo imeli strehe nad glavo v tovarnah; nekateri so delali v lesenih, neogrevanih barakah. Toplih malic ali kosil nismo imeli, ker ni bilo tovarniških menz. Zaščite pri delu ni bilo, ni bilo delovnih oblek, delovne obutve itd. Še stroji so bili redki in stari. Veliko idealizma je bilo treba, da smo ustvarili to, kar imamo. Ta napredek pa je ljudi uspal. Mislim, da samoupravljalca zavest še ni zadostna. Mlajše bo treba vzgojiti tako, da bodo čutili, da je vse podjetje njihovo in da ga je treba pametno upravljati.

Menim, da je treba čimveč ljudi vključevati v samoupravljanje, pa bodo pridobili postopoma znanje, ki jim manjka. Čeprav je samoupravljanje zelo napredovalo, sem prepričan, da še vedno polovica zaposlenih ne razume bilance (zaključnega računa).

Če bi bil predsednik DS, bi se še posebno zavzemal za razširitev podjetja, za njegov čim boljši uspeh. Če bo šlo podjetju dobro, bo šlo tudi vsakemu članu kolektiva, krajevni skupnosti in občini. Ne bi zanemarjal tudi varnosti pri delu. Poseben poudarek pa bi dal gradnji stanovanj za mlade družine in stanovanj za delavce iz drugih republik, ki se jih vedno več zaposluje v INLESU.“

Slabše kot nekdanj

„Izvolitev prvega delavskega sveta 1950 smo proslavili navse slovesno. Kolektiv je tisti dan praznoval; še danes rad pogledam sliko od takrat. Tisto se mi je vtisnilo v spomin posebno zaradi tega, ker sem prišel v kolektiv kot mlad fant, bil pa sem soglasno izvoljen v upravni odbor, kjer so v glavnem sedeli obratovodje in mojstri.“ se spominja začetkov samoupravljanja v sevniskem Jugotranu Lojze Zagrajšek, danes vodja vzdrževanja.

„Mislim, da smo imeli kljub začetkom pravo samoupravlja-

nje, nič ni šlo mimo nas. To je trajalo do priključitve h komunistični Konus. Potem je vse postalo odmaknjeno, od računovodstva do drugega. Delavski samoupravljanje ni prihajalo več tako do izraza. Zdaj je vse te bolj kot skrbi za notranjo organizacijo dela in disciplino, ocenjuje nadaljnji razvoj samoupravljanja.“

Lojze je tudi sedaj član centralnega delavskega sveta. Tega razmerja ne ocenjuje najbolje. „Sva dva delegata; kot taka sem v manjšini. Lani je grozila ukinitve naše tovarne, to pa smo prečili z enotno akcijo naših delavcev. Danes se išče rešitve ne v smislu likvidacije naše delovne organizacije zrušenih del, temveč v neki vrsti korektivne predelave lesa, tudi odpadka, ki ga je na tem območju“

Lojze Zagrajšek

dovolj. Za to bodo potrebni tudi velika vlaganja, samoupravljanje nam zagotavlja obstoj.“

Bilo je težko

Med večjimi kolektivi v banjski občini ni nobenega, ki bi bil toliko star, kot je naš samoupravljanje. Dana je bila leta 1950 seveda sebnih rokov! Jože Puželj edini, ki je od njenih začetkov še dandanes v tem kolektivu (spremljevalec tovarniških nima najlepših spominov v času.“

„Delalo se je na petih svetkih! Vseeno sem vesel, danes iz tega nastalo to, kar tu kruh toliko ust,“ pravi, voljen nad prehojenim. „Mnogi so ustvarili tako čisto iz nič, malo. Od doma sem nesel stovo desko, da smo jo lahko sod,“ se spominja. Leta 1950 odkupili osnovna sredstva zasebnika. „V delavskem svetu smo bili trije, v drugi masovni dobi sem moral postati predsednik, ker se je že takrat začelo, ne sme biti isti zapored. Bil je bil kar naprej blokiran, dar smo vseeno zvožili in gradili: med delom, če je utegnili, ali po delu. S predsednikom delavskega sveta Ajdovskem sva sama cement za prvi obrat.“

Malo pred tem, preden ga našel v novi hišici ob tovarniški ograji, se je vrnil s tovarniškim iz Čabra. Zena je imela njegov revmatizem in v roke. Tako zlaganje marsikateremu mlajšemu delavcu bilo pri srcu, Jože pa je pridobitve, da na tovarni dandanes v tovarni, kaj strojno. Na vprašanje, kaj je za današnjo rabo, je oklevanja odvrnil: „Lepo hiti z vsakim prijateljem, red in čistočo, hkrati vsakemu v brk povedati.“

Jože Butara

gre, ne za vogali! Ko pa je krat domenjeno, se je treba tudi držati. Če se za to predpostavljamo, ga je treba preiti!“

Ko so direktorji izročali delavcem ključne tovarn...

ni učil ni malo. Delovni kolektiv se zaveda dolžnosti o kulturnem oplajanju. Delavec šahist, ljudski tehnik, fizikulturnik, pevec ali godbenik, ljubitelj folklorne in odrske umetnosti, delavec slikar lahko uspeva le v socialistični družbi, kjer gradimo zdrave, prostorne delavnice, moderne tehnične naprave za varno in lažje delo, kjer ni skrbi za bolezen in bodočnost otrok. Kulturne vrednote krepijo voljo in netitjo revolucionarni polet, ki je v sedanjih gospodarski borbi nujno potreben... Delavski svet je sklenil, da bo posvetil vso skrb ureditvi udobnih stanovanj vajencem in prostorom, kjer bo možen uspešen pouk in razvedrilo. Delavski svet se dobro zaveda, da so te in druge dolžnosti osnova delovni disciplini. Vso pozornost bo posvetil tudi predvojaški vzgoji mladincev in njihovemu napredku v klubu Ljudske tehnike. Budno bo ohranjal srce podjetja - svojo partijsko celico, upošteval njene premissljene nasvete, ker ve, da jih predlagajo ljudje, ki so podredili osebne potrebe koristim družbe in žive le za skupnost, za naravni razvoj v duhu zdravega blagostanja. Ve, da so to najboljši tovariši...

PRIPRAVIL:
IVAN ZORAN

Devetnajst let v delavskem svetu

Anton Hudoklin iz Novega mesta je bil član Novoteksovega delavskega sveta od rosnih začetkov te oblike samoupravljanja v letu 1952 do svoje upokojitve, ki ga je doletela pred štirimi leti. „Spominjam se,“ pripoveduje Hudoklin, „da sta imeli pred letom 1952 vse nitke odločanja o podjetju v rokah direkcija v Ljubljani ali pa uprava tovarne.“

V delavskem svetu smo bili razgledani in nerazgledani ljudje, vsi pa smo bili dobri delavci. To zadnje je zelo pomembno. Marsičesa smo se morali še naučiti poleg dela, ki smo ga opravljali, da je delavski svet postal to, kar je danes.

Najrazličnejša vmešavanja smo preživeli, češ potrdite, saj se na to tako ali tako ne razumete, mi pa vam hočemo dobro. Počasi smo spoznali, komu smemo zaupati in komu ne. Nekoč je prišlo celo tako daleč, da je delavski svet Novoteksa odstavil direktorja, ki je sicer grešil, vendar kljub temu ni imel ravno majhne politične podpore.

Anton Hudoklin

rad posebej poudaril, ker vam zdaj kot upokojenec ne morem govoriti drugega. Uvajanje delavskih svetov je bila velika spodbuda za kvaliteto proizvodnje in storilnost, vsi delavci smo dobili občutek, da resnično delamo zase. To je v tistih časih veliko pomenilo: prvič v zgodovini je o delu odločal delavec.

Ko so direktorji izročali delavcem ključne tovarn...

nem odboru pa sta Miha Brodar in Gvido Hren. Delavski kolektiv se smeje vsem hujskačem in kalilcem miru. „Čevljarska delavnica in popravilnica čevljev MLO Novo mesto sta 4. septembra dokazali, da se ne ustrašita nalog, ki jih je nakazal zakon o upravljanju gospodarskih podjetij. Najboljši delavec v čevljarski delavnici Emil Jakše je predsednik sveta...“ Ko so Horvatovo Pepco, kuharico v takratnem mestnem gostinskem podjetju Hotel Metropol, izvolili za predsednico prvega upravnega odbora, se je razgovorila: „Služila sem že pri bivšem lastniku hotela Polajnarju. Do sedaj imam tu štirinajst let in pol službovanja. Marsikaj se je od takrat spremenilo. Zdej vem, da delam v korist hotela samega, predvsem pa se zavedam, da si moram tako prizadevati, da bo našim gostom v hotelu čim udobneje in prijetneje.“

Po volitvah v okrajnem avto-prevozništvu je upravnik Jože Miklič, kakor poroča Dolenjski list izpred 25 let, takole nagovoril delavski svet: „Prepričan sem, da bo novo izvoljeni upravni odbor delo v našem podjetju dvignil na višjo raven, kot je bilo do danes.“

„Ob prevzemu v ljudske roke je bilo podjetje opustošeno in neuporabno,“ je poročevalc zapisal za zdraviljšče Šmarješke Toplice. „Z vztrajnostjo in trudom pa se je stanje izboljšalo, da je podjetje doseglo višino kategorije B s srednjo zmogljivostjo. V upravni odbor so bili izvoljeni najbolj predani člani delavskega sveta.“

Pomemben praznik je imelo tedaj tudi podjetje MLO krojači - šivilje v Metliki kot eno najstarejših lokalnih podjetij v Sloveniji. Iz dni, ko so volili upravni odbor, beremo: „Prostori so bili okrašeni s cvetjem in zelenjem. Bilo je slovesno. Sestanka se je udeležil predsednik okrajnega sindikalnega sveta in v kratkih besedah opisal pomen volitev. Tovašica upravnica je v referatu očrtala razvoj podjetja. Podjetje šivilj je bilo ustanovljeno kmalu po osvoboditvi. Leto zatem so se mu pridružili krojači. Podjetje je prebrodilo številne težave. Primanjkovalo je materiala in strojev, delovna disciplina je bila precej slaba. S politično vzgojo kolektiva se je stanje popravilo. V upravni odbor so izvolili najboljše delavce in delavce.“

Delavec - socialist ve

V prvi delavski svet črnomaljske Tovarne učil so bili izvoljeni: Anton Panjan - predsednik, Miro Grgurevič, Štefan Josip, Martin Vindišman, Matija Simonjč, Albin Jensterle, Anton Grahek, Anton Ovniček, Jože Hribar, Stane Jankovič, Alojz Skok, Stane Brus, Ivan Bahovec, Boleslava Horvat, Stane Florjančič, Pavel Raztresen, Alojz Planinc, Emil Zarkovič in Franc Fister.

Poročilo iz tistih časov pravi: „Delavec-socialist ve, da je vse, kar je revolucionarnega, a načrtno premissljenega, dosegljivo le s prostovoljno podreditvijo nalogam kolektiva. Teh v tovar-

na prevzem tovarne... 1. septembra je bil novo izvoljeni delavski svet sklican na prvo redno zasedanje, ki ga je do izvolitve predsednika vodil najstarejši član sveta tov. Martinčič. Po poročilu volilne komisije je bil za predsednika sveta soglasno izvoljen Stane Dernovšček... Nato je direktor Janez Strgovšek dal obširno poročilo o poslovanju in stanju podjetja. Člani sveta so poročili z zanimanjem sledili, kar je bilo razvidno iz raznih vprašanj, predvsem finančnega poslovanja, izpolnjevanja plana in stanja podjetja. Po poročilu in pregledu raznih pomankljivosti je delavski svet izdelal načrt, zatem pa iz svoje sredine izvolil sedemčlanski upravni odbor in sedem namestnikov. Za predsednika UO je bil soglasno izvoljen tovariš Jože Kreč.

Izjava s ključni v rokah

Naslednjega dne, 2. septembra, pa je bila primopredaja podjetja delavskemu svetu pred vsem kolektivom. Te zgodovinske svečanosti so se udeležili: zastopnik generalne direkcije lesne industrije Franc Petkovšek, predsednik okrajnega izvršnega sindikalnega odbora Novo mesto Stane Smid in zastopnik garnizona JA Novo mesto major Zupanc. Po govornih zastopnikov, ki so prikazali pridobitve naše dolgoletne borbe pod vodstvom slavne Komunistične partije, da je delavec postal dejanski gospodar v podjetju, je direktor podal pred vsem kolektivom poročilo o poslovanju in stanju podjetja, ključne podjetja pa izročil predsedniku upravnega odbora. Le-ta je dal ob prevzemu ključev v imenu vsega kolektiva svečano izjavo, da se bo kolektiv s svojim delom izkazal, da je vreden te zgodovinske pridobitve, in da bo napel vse sile za čim večji prispevek izgradnji socializma v naši državi...

„Ves september je bil v znamenju živahnih razpravljanj o volitvah v delavske svete in upravne odbore okrajnih, krajevnih in mestnih podjetij.“ je začel uvodno poročilo na prvi strani Dolenjski list, ki je izšel 7. oktobra 1950. „4. septembra,“ beremo, „so se delavci mizarskega podjetja MLO Novo mesto odločili in izbrali najboljše člane delavskega sveta iz svoje sredine in jih postavili v upravni odbor. To so: Miloš Jevšček, Franc Zrimšek, Vinko Fridl, Anica Knafeljeva, Miha Jakše in Janez Muhič. Zrimškov France bo za predsednika.“

Kolektiv se smeje hujskačem

Dolenjski list je marljivo beležil volitve delavskih svetov tudi v drugih podjetjih. V istem poročilu je rečeno, da „bo delavskemu svetu kovinarske delavnice MLO Novo mesto predloval Karel Janko, v uprav-

10. januarja 1950 je Vjesnik med drugim poročal: „Na predlog centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije je delovni kolektiv cementne industrije Prvoborec v Solinu izvolil 13-članski delavski svet. Njegova dolžnost bo nenehno spremljati delo podjetja, posebno pozornost pa bo posvečal skrbi za kader, nadzoroval izpolnjevanje mesečnih in letnih načrtov ter porabo materiala. Zavzemal se bo za čim manjše proizvodne stroške, bdel nad delovno disciplino, hkrati pa pravilno vrednotil nagrajevanje delavcev, novatorstvo, racionalizatorstvo in podobno. Z oblikovanjem delavskega sveta se bo vloga direktorja zmanjšala, ker bo poslej kot vodstveni človek vprašanja podjetja reševal samo kot enakopraven član tega novega organa. V delavski svet so bili izvoljeni najboljši delavci, ki dobro poznajo poslovanje podjetja in ki so s tem dobili tudi možnost, da se bodo strokovno še bolj usposobili.“

mu, ki so ga Titu poslali z mitinga julija 1950. „Zakon je še en dokaz naše moči in napredka v organiziranju in vodenju države in gospodarstva. Pomeni tudi priznanje delavcem za njihovo prizadevanje v boju za graditev socializma, saj so tudi v najtežjih okoliščinah dokazali, da so sposobni upravljati svoja podjetja.“

Za Solinom so delavske svete dobili tudi drugod. V Sloveniji so med prvimi zakon uresničili delavci ljubljanskega Litoostroja. Do konca leta 1950 je število delavskih svetov v državi zelo naraslo. Znatno delež v tem številu je imela Slovenija, saj so Litoostroju sledila podjetja tudi v drugih krajih. Geslo „Tovarne delavcem“ so začeli v drugi polovici tega leta uresničevati tudi na Dolenjskem.

Jugoslaviji sledi Dolenjska

Enega prvih delavskih svetov v bivšem novomeškem okraju je dobila nekdanja novomeška tovarna igrača. Dolenjski list, ki je prav tisto leto začel izhajati, je zapisal:

„Po vseh predpripravih na sindikalnih sestankih so na sestanku 9. avgusta predlagali 21 kandidatov, ki so bili izbrani iz najboljših delavcev in nameščencev za delavski svet podjetja. 31. avgust so določili za dan volitev. Prišlo se je mirlično pripravljane in ves kolektiv je stremel za tem, da bo dan čim večji poudarek zgodovinskim pridobitvam delovnih ljudi. Dan pred volitvami so vsi tovarniški objekti, okrašeni z vencami, zastavami in borbenimi parolami, pokazali vsej okolici, da je kolektiv svečano in s čutom odgovornosti pripravljen

„Od samega začetka predaje podjetij v upravljanje delovnim kolektivom smo vedeli, da to ne pomeni samo organizacijski premik, niti samo spremembo v mehanizmu upravljanja, ampak da se s tem revolucionarnim premikom v družbeni preobrazbi ustvarjajo takšne pravice in položaj proizvajalcev v proizvodnih odnosih, da to zahteva prilaganje celotnega ekonomskega sistema novim odnosom v proizvodnji.“

Titov odgovor »Tomažem«

To je bilo prvo poročilo o izvolitvi in vlogi prvega delavskega sveta v državi. Izvoljen je bil celo pet mesecev in pol prej, preden je ljudska skupščina FLRJ 26. junija tisto leto sprejela znani temeljni zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij in višjih gospodarskih združenj po delovnih kolektivih. Številnim nevernim Tomažem, omahljivcem in drugim, ki se jim je zdela taka usmeritev v mladi Jugoslaviji sumljiva, ki so uresničevanje gesla „Tovarne delavcem“ proglasili za neuresničljive bajke, je tovariš Tito v govoru o ljudski skupščini odgovoril: „Zavedamo se, da nas čakajo še veliki napor, preden bodo naši delavci premagali vse težave, ki izvirajo iz naše zaostalosti. Vendar bodimo prepričani, da bodo šli naši delovni ljudje zmagovito preko vseh težav, ker se zavedajo, da je graditev socializma njihova stvar, da lahko uresničijo socializem samo s svojim vztrajnim in požrtvovalnim delom.“

Delavci: prava pot

„Ta zakon nas navdušuje, saj se prvič v zgodovini socializma dogaja, da dobivajo delavci v roke podjetja, v katerih delajo.“ so poudarjali delavci vareške železarne v pozdravnem telegra-

PROSTA DELOVNA MESTA!

Svet delovne skupnosti
DOMA POČITKA IMPOLJCA, SEVNICA

objavlja prosti delovni mesti

1. KVALIFICIRANE KUCHARICE
2. KUCHARSKE POMOČNICE

Pogoji:

Pod 1: poklicna gostinska šola z 1-letno prakso

Pod 2: osemetka, starost nad 18 let, veselje do dela v kuhinji. Zaželena praksa.

Poskusno delo 2 meseca. OD po sporazumu o delitvi osebne dohodka za posebne socialne zavode.

Ponudbe naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi oziroma do zasedbe delovnih mest.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve
Skupščine občine Sevnica

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA POKLICNE OBLAČILNE ŠOLE SEVNICA.

Na razpis se lahko prijavi osebe, ki izpolnjujejo pogoje po 56. členu zakona o srednjem šolstvu (Uradni list SRS št. 18/67 in 18/74), o čemer naj priložijo potrebna dokazila. Rok za prijavo je 30 dni po objavi razpisa.

V SPOMIN

22. februarja je minilo leto dni, odkar ni več med nami našega ljubelega moža, skrbnega očeta in starega očeta

MATIJE BRUNSKOLETA

Odšel si za vedno, vse si dal od sebe, toda malo si zahteval zase. Ni več tvojega prihoda in veselega lika, za vedno je naša sreča ostala le spomin. Hvala vsem, ki se te spominjajo in obiskujejo tvoj tih hladni dom.

Zalujoči: žena Terezija, sin Slavko z družino, hčerka Karlinca z družino

Hrast, 22. februarja 1975

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre, skrbne mame in tete

NEŽKE SAMIDA

iz Šmihela 20 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, vence in vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, dr. Michelu Abboudu in dr. Polensku za nesebično pomoč, vsem vaščanom, posebno Malki Vrščaj, malemu Marku, Bračkovim, Rohlinovim in Zupančičevim. Posebna zahvala župniku za ganljivi govor in obred ter ostali duhovščini, kakor tudi pevcem za lepo petje, gospej Švajgerjevi za globoko in lepe besede, za pozornost, sočutje in vence kolektivom IMV, tovarni farmacevtskih, kemičnih in kozmetičnih proizvodov KRKA ter tovarni LABOD. Dolžni smo tudi zahvalo za udeležbo zastopniku DU Novo mesto. Se enkrat vsem iskrena in prisrčna hvala.

Zalujoči: sin Darko z ženo Julko, hčerki Janja in Ida ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Januarja 1975 smo se za vedno poslovili od naše drage, ljubljene mame, sestre in stare mame

MARIJA HOČEVAR

Roj. Krevs
s Trebelnega

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter sosedom za prijateljsko in nesebično pomoč, s katero ste nam lajšali bolečine ob nenadnem slovesu naše ljubljene in nepozabne mame. Posebno se zahvaljujemo tovarni Iskra Mokronog in LEKU Ljubljana za podarjene vence, župniku za opravljeni obred in pevecem. Vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: mož Anton, sin Toni z družino, hčerke Ivanka, Mimi in Vera z družinami ter Ani s hčerko Lilijano, sestre Ančka, Zofka, Rezka, Nežka in Antonija Trebelno, Ljubljana, Reka, Beograd

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi dragoga moža, očeta, sina in brata

LOJZETA MUHIČA

iz Ivanje vasi pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih trenutkih ter počastili pokojnikov spomin. Hvala vsem za podarjene vence in cvetje, kakor tudi za številno spremstvo do njegovega prezgodnjega groba. Posebno smo hvaležni zdravnikom zdravstvenih domov Trebnje in Novo mesto za trud pri lajšanju neznoznega trpljenja, učencem osmih razredov OŠ Mirna peč, lovski družini za spremstvo in zadnji pozdrav, govornikom in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Lojzka, hčerki Tatjana in Lojzi, mama, sestre in bratje z družinami ter drugo sorodstvo

VIATOR, TOZD BELA KRAJINA VAM PRIPOROČA:

ZA DAN ŽENA

v soboto, 8. marca, vabimo na
SLAVNOSTNO VEČERJO
v PENZIONU SMUK v Semiču in RESTAVRACIJI
GRAD v Črnomlju.

Cena z vstopnino je 75 dinarjev.
Rezervacije sprejemamo tudi po telefonu: SMUK 78-342,
GRAD 76-036.

LICITACIJA!

Posavski veterinarski zavod Brežice
DE Sevnica

objavlja
LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila Zastava 750.
Prodaja bo dne 7. 3. 75 ob 15. uri pred Veterinarsko postajo
Sevnica. Avto bomo prodali najboljšemu ponudniku.

Zdravljenje na morju!

Člani podružnice Društva upokojencev Novo mesto, ki želijo obmorsko zdravljenje v domovih počitka v Piranu in Izoli, naj se do 10. marca zglasijo v pisarni podružnice, Novo mesto, Čitalniška 1. Pri prijavi bodo vplačali predplačilo v znesku 80,00 din. Prijavijo se lahko ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8. in 12. uro.

Tisti člani, ki so se že prijavi, naj pohitijo z vplačilom akontacije, ki mora biti vplačano do 5. 2. 1975, ker v nasprotnem primeru ne bodo prišli v poštev za zdravljenje v 1975. letu.

PRESKRBA

NOVA BLAGOVNICA V KRŠKEM!

Trgovsko podjetje na debelo in drobno PRESKRBA KRŠKO sporoča, da bo nova blagovnica v Krškem odprta v

SOBOTO, 1. MARCA OB 10. uri.

V dveh etažah nove blagovnice so sodobni prodajni oddelki z vsem blagom, ki ga potrebujete za dom ali v službi.
V GORNJI ETAŽI je oddelek s tekstilnim blagom in konfekcijo, oddelek s potrebščinami za ženske in moške, pozamentrija, oddelek s čevlji in drugo.

V SPODNJI ETAŽI je MARKET z živilskimi potrebščinami in MESNICA. V spodnji etaži je še oddelek ZA DOM IN DRUŽINO.

V tem oddelku boste našli veliko izbiro gospodinjskih strojev in gospodinjskih pripomočkov, akustične aparate, posodo, steklenino, šolske potrebščine, razne tehnične pripomočke in še veliko raznih drugih potrebščin, ki jih potrebujete vsak dan.

NON-STOP

BLAGOVNICA BO ODPRTA NON-STOP od 7. do
19.30 ure, ob sobotah pa od 7. do 15. ure.
OBIŠČITE NOVO BLAGOVNICO V KRŠKEM!

PROSTA DELOVNA MESTA!

Odbor za medsebojna razmerja pri trgovskem podjetju

PRESKRBA KRŠKO

objavlja
prosta delovna mesta:

1. ADMINISTRATORKE
Pogoj: srednja ali dveletna administrativna šola
2. VEČ PRODAJALCEV TEKSTILNE STROKE ZA TRGOVINO V KRŠKEM
Pogoj: KD prodajalec tekstilne stroke.
3. PRODAJALCA TEHNIČNE STROKE ZA TRGOVINO V KRŠKEM
Pogoj: KD prodajalec tehnične stroke.
4. PRODAJALCA GRADBENEGA MATERIALA ZA TRGOVINO V KRŠKEM
Pogoj: KD prodajalec — moški.
5. NATAKARJA ZA BIFE KRŠKO
Pogoj: kvalificiran delavec natakara.

Poizkusno delo en mesec.
Rok za prijavo je 8 dni. Poznejše vloge so tudi možne, če delovno mesto ni zasedeno.
Vloge pošljite na gornji naslov.
Stanovanja niso zagotovljena.

HLAČE S POPUSTOM!

TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO IN MALO
DOLENJKA
dolenjka NOVO MESTO

nudi v svojih prodajalnah:

- BLAGOVNICA ČRNOMELJ
- MARKET SEMIČ
- MARKET ŠENTJERNEJ
- MARKET STRAŽA
- OBLAČILA MOKRONOG
- GRAD ŽUŽEMBERK

MOŠKE, ŽENSKE IN OTROŠKE HLAČE TER ŽENSKA KRILA Z MANJŠIMI NAPAKAMI S 30-odst. POPUSTOM!

30 % ZNIŽANJE CEN!

obvešča

da bo BLAGOVNICA ČRNOMELJ od 3. marca dalje poslovala nepretrgoma, in sicer vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 15. ure.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

DBH
NOVO MESTO
**ODSLEJ TUDI
NA SENOVEM**

NOVA POSLOVNA ENOTA DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO NA SENOVEM

3. marca 1975 bo pričela posloovati nova ekspozitura Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto na Senovem.

Ekspozitura bo:

- opravljala hranilno službo
 - vodila in opravljala vse posle po žiro računih občanov
 - vodila devizne račune, odkupovala in prodajala valute
 - odobraval potrošniške kredite
 - vodila sredstva namenskega varčevanja
 - opravljala ostale bančne posle po pooblastilu banke.
- Zaupajte Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto in njene poslovne enote svoje denarne zadeve, saj jih opravljajo hitro, natančno in pod najugodnejšimi pogoji.

PROSTO DELOVNO MESTO!

DBH
NOVO MESTO
**DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

kadrovska komisija

objavlja za nedoločen čas, s polnim delovnim časom nujno prosto delovno mesto

ZA ENOTO NOVO MESTO:
— REFERENT ZA STROJNO KNJIŽENJE

Pogoji: dveletna administrativna šola; prednost ima kandidat, ki obvlada knjiženje na knjižnem stroju Ascota.

Kandidati morajo prožnji priložiti kratek življenjepis, opisom dosedanje zaposlitve in dokaz o šolski izobrazbi. Rok prijave je 10 dni po objavi. Prijave sprejema kadrovska komisija Dolenjske banke in hranilnice, Novo mesto.

Kultura in izobraževanje

„NOBELOVCI“ ODKRIVAJO

Knjižna zbirka „Nobelovci“, ki jo je pred tremi leti uvedla Cankarjeva založba, je kljub dragim knjigam na letu na ugoden odmev pri bralstvu in je posebej pri bibliofilih. Tretji letnik zbirke, ki bo izšel v letošnjem letu, bo prinesel na slovenski knjižni trg Nobelove nagradence, ki smo jih do zdaj poznali zgolj po krajših odloških njihovih v slovensčino prevedenih del ali pa še to ne in so nam bila znana le njihova imena. Tako bodo med „nobelovci“ tokrat predstavljeni Johnson, Martinson, Kavabata in Jimenez.

KMALU NOVA STEVILKA

Revija „Kočevski razgledi“, ki jo je kulturni klub pri ZKPO v Kočevju prvič poslal med bralstvo za mnogi slovenski kulturni praznik, ne bo ostala samo pri številki. Člani kulturnega kluba so na sestanku 13. februarja sklenili, da bodo naslednjo številko pripravili za praznik kočevske krajevne skupnosti, ki bo letos prvič 4. maja.

BREŽIŠKO GLEDALIŠČE OŽIVLJA

V brežiški občini se letos obetata dve premierski gledališki predstavi: amaterski oder iz Brežic pripravlja delo „Mary, Mary“ Jean Kerrove, dramska skupina DPD Svoboda bratov Milavce pa bo nastudirala Tomata Pariljiča „Tolmu in kamen“. Dela bosta nared do letošnjega srečanja gledaliških skupin Posavja.

DEJAVNOST ZA VSE

Predsedstvo občinskega sveta ZKPO v Brežicah je na zadnji seji oblikovalo izhodišča za svoj delovni načrt v letu 1975. Delovnim ljudem želijo ponuditi vse oblike amaterske dejavnosti. Prirediti nameravajo naprave pevskih zborov, dramskih skupin in godbe na pihala, likovnikom pa bodo pomagali, da bodo razstavili svoja dela. Prireditve bodo namestjene tudi v oddaljenih krajih. Predsedstvo pripravlja tudi sklic konferenčnega načela, na njej pa bodo sprejeli nov statut.

LETO OBLETNIC

Letos bo več brežiških amaterskih kulturnih skupin praznovalo obletnico svojega delovanja. Za 8. marec načrtujejo srečanje pevskih zborov. To bo v Cerkljah, kjer bo slavil 5-letnico delovanja. Med gosti bosta pevski zbor iz Cerklj na Goročljanski garnizije, ki je lani na prvo mesto. Junija bo 10-letnico slavil moški zbor DPD Svoboda bratov Milavce, ki bo sodeloval tudi eden od koncertov slovenskih okteto. Brežiški pevci se pripravljajo tudi na radijsko in televizijsko snemanje.

Mali kulturni barometer

LJUBLJANA: NAGRAJENI NAIVCI - Petnajstim naivcem, ki so s svojimi deli sodelovali na razstavi nagrade po tisoč dolarjev, deseterici nimamo priznanja. Med nagrajenejše likovniki iz Slovenije so: Jože Repnik, Konrad Peternej, Anton Peternej, Ljubljansko razstavo sta organizirali založbi „European Editions“ iz Londona in „R. J. Reynolds Tobacco“ iz Zeneve.

SOSTANJ: „CLOVEK PRI DELU“ - Na osnovni šoli Karla Kajuha so odprli razstavo likovnih del učencev. Prispevke je poslalo nad 60 slovenskih šol.

SENTJERNEJSKI OKTET PRIPRAVLJA KONCERT

V počastitev 30-letnice osvoboditve bo priredil Sentjernejski oktet v soboto, 1. marca, ob 19.30 v domači koncert. Na sporedu bodo umetne in narodne pesmi. Po tej priložnosti bo imel oktet še več koncertov po okoljskih krajih in po osnovnih šolah.

ŠL. 9 (1336) - 27. februarja 1975

Za jubilej dve knjigi

Ob 20-letnici bo Dolenjski kulturni festival izdal Cvelbarjeve »Pesmi« in »Narodopisno podobo Kostanjevice« Marije Makarovič

„Dolenjski kulturni festival“ bo to leto proslavil 20-letnico plodnega, izredno pomembnega kulturnega poslanstva, katerega glas je že zdavnaj presegel občinske, pa tudi republiške meje. V pripravi na „jubilejni“ program pa je prav, da se spomnimo tudi na tisto njegovo dejavnost, ki je bila doslej morda manj znana, četudi si to ne bi zaslužila. Ustanova se namreč ukvarja tudi z „izdajateljstvom“. Poleg katalogov k

likovnim razstavam sodijo v ta okvir tudi nekatere likovne monografije in druga dela. Med njimi naj omenimo samo dve knjigi profesorja Jožeta Mlinariča: 1970. leta je izšlo delo „Kostanjeviško gospostvo“, dve leti kasneje pa „Topografija posesti Kostanjeviške opatijske“. Vsemu temu se bosta v jubilejnim festivalnem letu priključili še dve knjižni deli: dr. Marija Makarovič bo podala „Narodopisno podobo Kostanjevice in okolice“, izšla pa bodo še „Pesmi“ Jožeta Cvelbarja v izboru Janeza Menarta. Jože Cvelbar, rojak iz bližnje Prekope, je bil nadarjen pesnik, pisatelj in slikar, ki mu je življenje ugasnilo v vihri prve svetovne vojne, staremu komaj 20 let. Ob 80-letnici njegovega rojstva se bo slovenska javnost lahko ponovno spoznala z delom njegovega ustvarjanja.

„NAŠA KRI“ V MIRNI PEČI

Kulturno-prosvetno društvo Ivan Cankar iz Velike Loke, ki je za to sezono pripravilo Finžgarjevo igrano naša kri, bo to nedeljo pričelo gostovati tudi izven občine. V nedeljo ob 15. uri bodo nastopili v Mirni peči, v naslednjih tednih nameravajo obiskati še Krmelj, Stično in Metliko. V teh krajih so bili že prejšnja leta dobro sprejeti.

Božidar Jakac: MARJAN KOZINA (1907 - 1965), portret.

KAJ JE S KOZINOVO SPOMINSKO SOBO?

Kmalu bo deset let, kar je umrl skladatelj in pisec Marjan Kozina. Kaj smo izgubili z njim, se zavedamo. Njegova dela poslušamo na radiu, televiziji in v koncertnih dvoranah. Nedavno so mu na mariborskem festivalu Kurirčka podelili postumno priznanje. Kozinovo delo, skladateljevo ime - živi, le njegovo rojstno mesto do zdaj ni naredilo kaj prida za spominsko sobo. Uredili in odprli naj bi jo v prostorih Študijske knjižnice Mirna Jarca, ki sicer hrani precej Kozinovih rokopisov. V spominski sobi bi trajno razstavili precej bogato skladateljevo zapuščino, od rokopisov do inventarja. Morda bodo v Novem mestu ob 10-letnici Kozinove smrti pospešili prizadevanja, da bi v študijski knjižnici le uredili spominsko sobo.

Rudi Stopar: DESETI BRAT, varjeno železo.

ŠE NAGRADA ZA OPREMO

Anton Ožbolt je dobil lani za svojo knjigo „Dežela Petra Klepač“ Kajuho nagrado. Letos, 21. februarja, pa je dobil Kajuho nagrado za opremo te Ožboltove knjige in knjige Karla Pušnika-Gasperja „Gamsi na plaz“ Matjaž Vipotnik. V obrazložitvi za podelitev nagrade med drugim piše: da Vipotnikova značilna oblikovna faktura najbolje poudarja vsebinsko in programsko usmeritev založbe Borec.

Podčrtano

Na predstavnikih političnih organizacij, skupščin in izvršnega sveta naslovljeno osebno pismo tajnika novomeške kulturne skupnosti Borisa Savnika ni ostalo brez odmeva. Prejšnji teden je sledil s kulturnimi delavci pomnožen posvet izvršnih teles Socialistične zveze, Zveze socialistične mladine in sindikata, v naslednjih dneh, v marcu in aprilu, pa bodo vsebinsko na kulturno dejavnost nanašajočih se sklepov in resolucij od še nekoliško zastarelega „dogovora o kulturni akciji“ (leta 1971 sta ga sprejela SZDL in Zveza sindikatov Slovenije) do sklepov pokrajnjskega seminarja na Otočcu v januarju 1975 poskusili presaditi v življenje krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela.

Združen premik

Premik, ki ga je Savnikovo pismo zahtevalo, je bil dosežen že s posvetom prejšnji teden, saj družbenopolitične organizacije v taki sestavi v Novem mestu o kulturi še niso razpravljale. Seveda ne gre samo za brezsmotern pogovor o kulturi, marveč za akcijo, v kateri naj bi z združenimi močmi premaknili „kulturni voziček“ naprej vsaj za nekaj vatlov. Ne gre pa tudi prezreti enega najpomembnejših sklepov, ki pravi, da je nujno „za učinkovito in skladno delovanje vseh dejavnikov pri uresničevanju naloga na področju kulture“ v novomeški občini ustanoviti stalni koordinacijski odbor pri občinski konferenci Socialistične zveze. To določilo kaže posebej podčrtati že zato, ker (vsaj na papirju) odpravlja do zdaj več let prisotno večkratnost kulturne politike oziroma prirejanja kulturnih manifestacij.

J. JUST

Pripovednik Krke - šestdesetletnik

ustanovitelj in predsednik Belokranjskega muzejskega društva, marveč je tako rekoč „spravljal skupaj“ in odprl Belokranjski muzej, ob tem pa poskrbel, da je Metlika dobila še Slovenski gasilski muzej in Ganglovo spominsko zbirko. Poleg tega pa v Metliki in lahko bi rekli tudi v Beli krajini ni bilo in ni organizacije in organa, v katerem ne bi bil Dular vsaj član, če že ni (bil) predsednik.

„Po svojem notranjem klicu poet in pisatelj, po zunanjem poklicu profesor slavist, po položaju ravnatelj Belokranjskega muzeja - to so tri najvidnejše dimenzije Jožeta Dularja,“ je pred desetimi leti zapisal Severin Sali. Ko osvetljujemo osebnost Jožeta Dularja ob njegovi šestdesetletnici, dodajmo tem trem dimenzijam še četrto in recimo, naj ta zaobseže Dularjevo družbeno, društveno in organizatorsko delo - dejavnost, ki je vselej prav tako zahtevala „celega“ moža.

S šestdesetimi leti svojega življenja se je Jože Dular srečal v ponedeljek, 24. februarja. Na ta dan 1915. leta se je rodil v Vavti vasi ob Krki, ki mu je kasneje „narekovala“ najboljše pisateljstva dela. In naj takoj pristavimo, da je Jože Dular najprej in predvsem človek peresa, slovenski književnik. Dva romana (Krka umira, Udari na gudalo, Jandre), knjiga črtic in novel (Ljudje ob

Krki), povest iz medvojnega Ljubljane (Andrej in Keja) ob dveh pesniških zbirkah (Zveste menjava, Trepetajoča luč) - če upoštevamo le knjižne objave - so izpod njegovega peresa. Za šestdesetletnika to res ni pretirano velika literarna žetev, vendar je treba pristaviti, da so med njegovimi knjigami dela, s katerimi se je dovoljevale klene besede in klene vsebine trajno zapisal v slovensko besedno umetnost in jih ljudje radi prebirajo. Prav to, da so njegove knjige brane, pa je za književnega ustvarjalca najlepše, največje, kar lahko doseže - to je pravzaprav vse.

Poleg teh izrazito leposlovnih stvaritev je napisal Dular obilico knjig, knjižic in drugih publikacij, s katerimi se je uveljavil kot krajevni, zgodovinar, turistični delavec, etnolog in še kaj. Naj ob tej priložnosti navedemo vsaj naslove teh del „za vsakdanjo praktično rabo“, ker jih je preveč, da bi jim (vsaj mimogrede) pogledali tudi vsebino. Tako le so si sledila - zgodovinska: Adlešiči v Beli krajini, Metlika skozi stoletja, Metliški gasilci, Metliška mestna godba, Semeč v Beli krajini, Zupančičeva Vinica (izide letos); turistično-narodopisna: Metlika in okolica, Suhor v Beli krajini, Bela krajina, Bela krajina (v treh tujih jezikih), Kolpa nas vabi, Metlika (v treh tujih jezikih), Semeč v Beli krajini; spominska: Izseljenjski piknik na Vinomeru, Semeška občet, Partizanski zbor v Metliki, Srečanje (izseljenjsko) na Dolenjskem, Po Dolenjski (s sodelavci, glavni redaktor).

Dularjevo pero ni nikoli mirovalo. O tem pričajo tudi nad 1000 člankov in notic v revijah in dnevnem časopisu, predvsem v Dolenjskem listu, v katerem je sodeloval vseh petindvajset let. Lepa je bera njegovih strokovnih člankov iz belokranjske etnologije, ki so mu jih približevale ustrezne slovenske revije. Prav gotovo sodi v ta zapis tudi njegovo uredniško delo, saj je - mimo povedanega - uredil izbrane pesmi Ivana Campe „Ivje se iskri“ in knjigi napisal daljši uvod, sourejal Dolenjske razglednice itd.

Če bi se opis njegovega dela končal s tem, bi lahko rekli, da je bil vse življenje in je še priden kot čebela. V Beli krajini in še posebej v Metliki gotovo ni človeka, ki bi Jožeta Dularja ne poznal tudi kot muzealca. Ni samo

Jubilej slavi Jože Dular poln načrtov. Pred dnevi mi je dejal, da bi rad prihodnje leto, ko bo muzej slavil 25-letnico, videl vse muzejske prostore urejene tako, kot si jih je zamislil ob otvoritvi. Potem, je pristavil, bo imel nemara več časa za strokovno in literarno delo. Ob jubileju mu zlasti zaželimo, da bi kot poet dolenjske zemlje in Krke zasnoval še kakšen roman, novelo ali povest, da bi še večkrat zajezdil svojega Pegaza in nam dal, predvsem nam, bralcem njegovih del, kleno besedo in kleno vsebino, saj je danes potrebujemo nič manj kot vsakdanjega kruha.

I. ZORAN

Kultura ne bo več osamljena

Novo mesto: za razvoj kulture bodo skrbele tudi politične organizacije

Malomaren odnos do kulture ni nič drugega kot malomaren odnos do samoupravnega socialističnega razvoja in je kot tak obsodbe vredno apolitično dejanje. Približno s tako mislijo je končal Boris Savnik, tajnik novomeške kulturne skupnosti, uvodno besedo na skupnem posvetu izvršnih teles SZDL, sindikata in ZSM o kulturi prejšnji teden v Novem mestu.

Sestanek je sledil po pismu, ki je opomnilo politične organizacije na neizvajanje vseh tistih nalog v kulturi, ki so našteje v številnih dokumentih, sprejetih na kongresih in na najvišjih forumih v naši republici in na zvezni ravni. Sestanek oziroma posvet se je končal s sprejemom številnih stališč, ki pomenijo tudi začetek skupne kulturne akcije v novomeški občini.

Tako je najprej rečeno, naj komisiji za kulturo ustanovita tudi občinska konferenca SZDL in občinski svet Zveze sindikatov, podobno, kot ju že imajo pri ZK in ZSM. Pri občinski konferenci SZDL je treba ustanoviti tudi posebej koordinacijski odbor za uresničevanje kulturnih nalog. Nadalje naj bi izvršna telesa ZK, ZSS, SZDL in ZSMS vsaj enkrat na leto pregledala, kako se uresničujejo naloge na kulturnem področju.

V krajevnih skupnostih in TOZD naj bi čimprej imenovali organizatorje kulturnega dela. Imenovanje naj bi sledilo posebej

nim posvetom, ki bi jih v krajevnih skupnostih sklicala SZDL, v TOZD pa sindikat. Za organizatorje in animatorje kulturnega življenja bi nekoliko kasneje priredili posebne izobraževalne seminarje. Eno od pomembnih stališč pravi, naj

bi v sleherni kulturni skupnosti ustanovili kulturno-prosvetno društvo, ki bi skrbelo za kulturo občanov. Enako velja tudi za šole, kjer se z uvajanjem celodnevne šole odpirajo ugodnejše možnosti za delovanje kulturnih društev.

JEZIKOVNI NASVETI

V GROSUPLJEM, V TREBNJEM, V PLETERJAH

Slovenščina ima precej krajevnih imen, ki se končujejo na enako končnico -e, vendar dobivajo pri sklanjavi drugačna obrazila, na primer: Trebnje, iz Trebnjega, v Trebnjem; Šmarje, iz Šmarja, v Šmarju; Trbovlje, iz Trbovelj, v Trbovljah. Če si ta imena približno ogledamo, vidimo, da imajo različna sklonna obrazila zato, ker imena niso vsa istega spola, pa tudi ne istega števila. Iz praktičnih razlogov bi jih lahko razvrstili v tri skupine:

1. Bil sem v Grosupljem (Trebnjem, Želimljem). Doma je iz Grosupljeja (Trebnjega, Želimljega).
Ta imena dobivajo pri sklanjavi naslednja obrazila: -e, -ega, -emu, -e, -em, -im: Trebnje, Trebnjega, Trebnjemu, Trebnje, v Trebnjem, s Trebnjim; to se pravi natanko taka, kakor jih dobivajo pridevniki srednjega spola v ednini, npr.: nova (pero), novega, novemu, novo, pri novem, z novim.
Res pa je, da velikokrat slišimo in beremo take oblike: iz Želimlja, iz Želimelja, v Trebnju, iz Trebnja. Seveda so te oblike napačne.
2. Bil sem v Velenju (Šmarju, Mozirju). Prihajam iz Velenja, Šmarja, Mozirja.
Ta imena pa se sklanjajo kakor samostalniki srednjega spola: polje, polja, polju itd. V vsakdanjem življenju nam ne delajo težav, zato se pri njih ne bomo zadrževali.
3. Bil sem v Cerkljah (Pleterjah, Trbovljah). Vrnil se je iz Cerklj (Pleterij, Trbovelj). Letalo leti nad Cerkljami (Pleterjami, Trbovljami).
Imena Cerklje, Pleterje, Trbovlje idr. pa so množinski samostalniki in dobivajo natanko taka obrazila kakor recimo ženska samostalnika kaplja, ladja v množini: kapelj-Cerklj, ladj-Pleterij, kapljam-Cerkljam itd.
(Napačne so torej oblike: v Trbovlju, iz Pleterja, iz Pleterjev in podobne, čeprav jih pogosto beremo, še pogosteje pa slišimo.)
Seveda pa moramo za vsako ime vedeti, v katero od navedenih treh skupin spada.

100 mladih v partizanski enoti

Krašovec: »Mladi Metličani se zavedamo, da imamo pri splošnem ljudskem odporu pomembno nalogo, zato imamo zahteven delovni program

Komisija za splošni odpor pri OK ZSMS Metlika je imela pred kratkim prvo sejo, na kateri so člani sprejeli obsežen delovni program.

Najprej je spregovoril predsednik komisije Toni Krašovec. Poudaril je, da je krajevna skupnost osnovna celica, v kateri

priljubljen splošni ljudski odpor. V vojni so namreč krajevne skupnosti tiste, ki organizirajo in izvajajo splošni ljudski odpor na svojem območju in sprejemajo vse druge ukrepe za zaščito in reševanje prebivalstva, vključno organizacijo in izvedbo mobilizacije. Pri organizaciji in pri samem delu pa morajo imeti tudi mladinci važne nalogo. Zato si morajo vsi člani komisije za SLO vedno prizadevati, da bi v svoji krajevni skupnosti usposobili slehernega mladince za odpor proti mrcbitnemu sovražniku.

Zato je komisija za SLO v zadnjih dneh posvetila veliko pozornosti pripravam za vključevanje mladih v partizanske enote. V te enote se lahko vsak mladinec prostovoljno vključi.

Izkaznica mladince prostovoljca v partizanskih enotah

Do sedaj je ta akcija v metliški občini stekla razmeroma dobro, saj se je k partizanski enoti prijavilo že več kot sto mladih ljudi. Razen tega so na novo oblikovali štab mladinske 15. SNOUB udarne brigade, ki bo obujala tradicije te znane brigade, poslej pa se bodo mladi še tesneje povezali in sodelovali s člani Zveze rezervnih vojaških starešin, Zveze borcev in štabom teritorialne enote.

Na seji so nato sprejeli dokaj obsežen in pester delovni program komisije za SLO. Zastavljen je tako, da se bodo člani in članice partizanske enote v kratkem času naučili marsikaj novega in koristnega, se seznanili z orožjem, naučili streljati in podobno. Mladi Metličani se namreč zavedajo, da bolj ko bodo seznanjeni s svojimi nalogami v splošnem ljudskem odporu, bolj ko bodo poznali orožje, svojo krajevno skupnost, bolj učinkovito bodo lahko ukrepali v primeru vojne.

KAKO ŽIVIMO?

Najboljšim gre pokal v last

Pod pokroviteljstvom izvršnega sveta občinske skupščine Novo mesto je bilo 22. 2. 1975 občinsko prometno kviz tekmovanje „Kaj veš o prometu“. Tekmovanja se je udeležilo 12 ekip pionirjev osnovnih šol novomeške občine. Vsaka ekipa je štela 3 člane (Bršljin, Dolenjske Toplice, Grm, Mirna peč, Katja Rupena, Stopiče, Sentjernec, Smarjeta, Milka Sobar-Nataša, Vavta vas, Zužemberk in Posebna osnovna šola Šmihel). Tekmovalci so odgovarjali na vprašanja o prometnih znakih in predpisih. Vse ekipe so pokazale solidno znanje. Med najboljših pa so se uvrstile naslednje ekipe:

- I. mesto je osvojila ekipa osnovne šole Katja Rupena Novo mesto.
 - II. mesto je zasedla ekipa osnovne šole Milke Sobar-Nataša.
 - III. mesto je zasedla osnovna šola Bršljin.
- Prva ekipa je prejela prehodni pokal predsednika skupščine občine Novo mesto. Ker je ta ekipa osvojila I. mesto že na treh tovrstnih tekmovanjih, je prejela pokal v trajno last.

Razen pokala, diplom in odličij so udeleženci prejeli še praktična darila, ki so jih prispevali Avto-moto društvo Novo mesto, Novotočna Novo mesto in organizator tekmovanja. Tekmovanje je pokazalo, da je prometna vzgoja v osnovnih šolah močno razvita in uspešna. FRANC BEG

Na sliki: zmagovita trojka osnovne šole Katja Rupena med tekmovanjem

Pred kratkim se je v Kočevju končalo pionirsko namizno prvenstvo. Vrstni red najboljših: 1. Tomo Okorn, 2. Roman klač, 3. Zoran Lapajne, 4. Roman Kirm, 5. Milan Mihelič. Na sliki: pionirji, ki obiskujejo treninge. (Foto: Jure Podržaj)

Foto klub - poslej druga

Sodelovali bodo vsi novomeški fotoamat

Prejšnji teden je imela komisija za informiranje in propagando pri občinski konferenci Zveze socialistične mladine Novo mesto drugi sestanek, na katerem je bil prisoten tudi predstavnik kino kluba "Novo mesto".

Na srečanju so člani mladinske komisije seznanili predstavnika "Foto-kino kluba" s svojim delom. Poudarili so, da bi lahko v novomeškem fotoklubu, v katerem je bilo do sedaj vključeno premalo mladih, poživili fotografsko dejavnost. Predlagali so, da bi skupaj s člani fotokluba organizirali tečaje o slikanju in izdelavi slik, poslikali vse znamenitosti Novega mesta in okolice, se s fotoaparatom lotili gradov, kozolcev, doline Krke, pripravljali predavanja in razstave itd.

Predstavnik "Foto-kino kluba" je poudaril, da so si z mladimi vedno želeli sodelovati in da bo sodelovanje poslej nedvomno boljše. V prejšnjem letu je klub zaspal samo zato, ker so ga morali popraviti. Sedaj je prostornejši in delo v njem bo precej lažje in prijetnejše.

Kljub temu je klub tudi lani dobro opravil svoje poslanstvo. Pripravil je nekaj odlično obiskanih tečajev. Kazalo je, da bodo vsi, ki so opravili izpit iz znanja, ki so ga pridobili na tečaju, ostali in delali v klubu. Pa ni bilo tako. Nekateri so maturirali in se preselili, drugi pa so poskušali pridobiti znanje posredovani naprej brez pomoči strokovnjakov. V klubu je ostala le peščica ljudi, ki je skrbela, da prostori niso dokončno propadli. Povezala se je s

šolskimi foto krožki. To sodelovanje je bilo predvsem v razpisih za fotografije šolarjev. Razstave so bile dobre in so med starišči pridelale pohval. Sedaj si v klubu prizadevajo, da bi vse tiste učence - fotografe, ki bodo končali osnovno šolo, vključili v klub, kajti velika želja je, da se s fotoamatormi, ki so prenehali s šolanjem, poveže in prenehali z delom.

Ob koncu sestanka so se odločili, da bodo v kratkem sklical sestanek, na katerem bodo sodelovali člani novomeškega "Foto-kino kluba", člani komisije za SLO, mentorji šolskih foto krožkov. Na sestanek se bodo dogovorili o nizirano skupno sodelovanje.

tudi mladi ljudje uresničujejo svoje samoupravne pravice in dolžnosti. Ena od najvažnejših dolžnosti je prav gotovo dobro

Šolsko športno društvo na osnovni šoli „Katja Rupena“ v Novem mestu je letos še posebno delavno. K rokometnim treningom prihaja vedno okoli 20 učencev, ki se vestno pripravljajo na medšolska tekmovanja. (Foto: Bojan Radovič, foto krožek OŠ Katja Rupena)

NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA NAŠA AKCIJA

Časnikarji bi lahko na tako imenovani črno-beli kroniki slovenskih časnikov za 14. februar 1975 zabeležili: doslej še neznan storilec so v Novem mestu v noči od petka na soboto z ukradenimi tovornjaki, na katere so predtem namestili nove ukradene gume, odpeljali iz več novomeških tovarn in ustanov večje količine moških in ženskih oblek, celo blagajno, gradbeni material, nekaj kmetijskih strojev, več deset kilogramov škroplil in strupov itd. Poleg tega — bi pisalo v zapisniku delavcev uprave javne varnosti — so si taisti storilci omislili tudi nekaj osebnih avtomobilov in počitniških prikolic, komplet ključev neke šole, celotno kartoteko nerednih in rednih plačnikov elektrike in še vrsto uporabnih predmetov, ki jih znajo take baže tiči vedno pretopiti v denar.

Da bi se vse to in še marsikaj več lahko v resnici zgodilo, je dokazala redna akcija delavcev novomeške uprave javne varnosti, ki so 14. februarja preverjali, kako je v Novem mestu zavarovano družbeno premoženje. Obenem so delavci milice in UJV preverjali tudi, kako Novomeščani spoštujejo odlok o javnem redu in miru.

NA POT GRE 6 EKIP

Na delo je ob osmih zvečer — naletaval je sneg z dežjem — krenilo 6 ekip; vsaka je imela svojo nalogo, ki jo je določal skrbno pripravljen in usklajen načrt. V tej noči so delavci UJV pregledali 120 objektov ter več kot dvajset gostinskih lokalov. Kar 21-krat sta morala priti na dan papir in svinčnik, kršitve zoper čuvanje družbenega premoženja ter javni red in mir so bile namreč tako hude, da delavcem milice in UJV ni preostalo drugega, kot narediti zapisnik.

Noč 21 skušnjav

Na povabilo uprave javne varnosti sta to, redno akcijo spremljala tudi reporterja Dolerjskega lista, ki se jima predtem niti sanalo ni, da imajo tatovi, vlomilci in podobna svojat tako lahko delo. Dveh omizij hazardnega jev ob tem niti ne upoštevamo, čeprav jih seveda čaka pot pred sodnika za prekrške.

Kaj smo torej doživeli v tej noči?

Že v prvem podjetju, v katerem se je razpotila ekipa pod vodstvom krimlista Kovačiča, se je pokazalo, kako so take akcije potrebne. Čeprav se v hišo nismo splazili skozi odprto straniščno okno v pritličju, kar pa tudi za na pol onemoglega ljubitelja tuje lastnine bi bila nobena težava, nas je v vsaki pisarni čakalo novo presenečenje: razen v direktorjevi sobi, kjer so bili vsi predali skrbno zaklenjeni, je v vseh drugih vladal pravi varnostni nered. Odklenjene miznice, zbirka ključev, zaključni računi so se šopirili po pisarnih mizah, fascikli, evidenca, kartoteke, žigov kolikor si hotel! Lahko bi si natančno ogledali delo knjigovodske in blagajniške službe, dve, verjetno še avstro-ogrski blagajni bi, če slučajno ne bi našli ključev, lahko vrgli skozi okno v temo zapuščenega parka. Kakšen radioamater z dolgimi prsti bi dobil celo sodobno oddajno in sprejemno UKV postajo.

VARNOSTNA ANARHIJA

V eni od sob je še delal vodja razvoja. Ko je videl, kaj se dogaja, je hitro zaklenil pisarno in oddrobencjal po stopnicah. Seveda ni pustil ključa na dogovorjenem mestu, da bi snazilka lahko pospravila, ampak ga je hotel odnesti s seboj. Tako se mu je mudilo, da je v pisarni pozabil ugasiti luč... Njegov poskus ni uspel. Pogled na tri pisarne, v katerih načrtujejo razvoj, je bil „veličasten“: menda so bili vsi načrti in drugi zaupni dokumenti zloženi na mizah, seveda tudi nobena omara ni bila zaklenjena.

„Tukaj je vedno tako. Se jaz se, jezim, ker ne morem čistiti, vendar nič ne zaleže,“ se je pritoževala snazilka. Res pa je, da skrbijo za čist zrak in za zdravje zaposlenih: na zidu visi plakat, ki poziva na boj proti kajenju, ker to ogroža človekovo zdravje...

Trije od 21 primerov slabega varovanja družbenega premoženja. Kako dolgo še nenehen izziv zmikavtom? (Foto: UJV Novo mesto)

„Ne verjamem, če bomo nočjo naleteli še na kaj takega,“ je rekel kriminalist, ko smo odhajali.

Občinski možje so svojo hišo, premoženje in skrivnosti dobro zavarovali. Strogi čuvaj sploh ni hotel nič slišati, da bi nas spustil naprej, kljub temu da je kriminalist pokazal svojo izkaznico. Tudi v Tovarni obutve se nam ni godilo nič bolje. V samopostrežni trgovini, kamor je bilo že večkrat vlomljeno, pa so bila sicer zaklenjena vrata tako razmajana, da bi normalno razvit otrok brez težav vlomil. Pa tudi ta trud ne bi bil potreben, saj so bile vreče z otrobi in moko zložene kar pod napuščem ob trgovini.

Pravzaprav je podrobno opisovanje slabega varovanja družbenega premoženja utrujajoče. Omenjena noč, ki smo jo preživeli v družbi delavcev novomeške uprave javne varnosti in milice, je nedvomno dokazala,

da v Novem mestu zaradi pomankljive čuječnosti ni težko ukrasti nekaj tovornjakov, naloženih s polnimi steklenicami raznih pijač; vznikni so celo tako ljubeznivi, da puščajo ključ v armaturni plošči.

Prav tako ni težko dokazati, da uspavani tovarniški vratar neznano kam izgine; čuvajnico je sicer zaklenil, vendar ni bila nobena težava priti v njegovo razsvetljeno „zatočišče“ in tam pustiti listič s sporočilom: „Ko boš prišel, poklič 21-400!“ (postaja milice). Morebiti je celo res klical.

ZELENI ALKOTEST V SKLADIŠČU OBLEK

Še lažje delo bi imeli vlomilci, ki bi si zaželeli novih oblek. Tovarniški vratar je bil sicer vrl in čuječen mož, vendar ni niti dolžan niti pristojen opravljati dela za nekega veseljaka, ki je imel na skrbi skladišče novih oblačil. Ko so delavci UJV in miličniki srboriteža končno našli in prebudili — seveda ne tam, kjer bi moral biti — je alkotest pozelenel krepko čez polovico. Skladišča so bila odprta, za ključce pa je veseli mož dejal, da jih sicer ima v žepu, vendar jih ne more najti. Razburjal se ni veliko, najbolj užaljen je bil, ko ga je kriminalist Pureber zaradi zapisnika vpra-

šal, kako se je pred postjo sula njegova mati.

Sicer pa je bil ta „umirjeno“ zaspan. V delovni organizaciji prodajajo pesticide, mlajši s ljudje tako navajeni, da s strupi, da lahko puščajo prta skladišča, nekeje drobo so prepričani, da so ljudje pošteni, da se ne bodo skominam na prosto avtomobilskih gum.

Skušnjava sledi šolskim Postregli bi si lahko tudi sodnih aktov, še neprav alkimisti bi lahko prili kam vin za izdelavo „kamnirih“, čeprav moramo priti, da je bil čuvaj, ki ima tovarno, kjer res ni zdravila, tako skrben, da prepisal podatke iz kartoteke službene izkaznice, tem se sploh ni hotel pogovarjati. Ko bi bil taki...

Kakšen je obračun nočne akcije? Če sodnih 21 opozorilih, ki jih je meška uprava javne varnosti poslala podjetjem, v katerih že rutinski pregled pravi hude pomankljivosti pri družbenega premoženja, ta dan za nekatere res tek. Še sreča, da je akcija. Kaj bi bilo, če bi delu organizirana topla ANDREJ BAJAR MARIAN BAJAR

Kočevje - Sodražica in Somrak

Na prvenstvu Dolenjske v namiznem tenisu so zmagali Čampa (Sodražica), Lukšič (Novo mesto), Somrak (Novo mesto) in ekipa Sodražice

Namiznoteniški klub Kočevje je v soboto organiziral dolenjsko prvenstvo v namiznem tenisu. Udeležilo se ga je 30 pionirjev, 32 mladincev in 32 članov.

Najprej so se pomerili v ekipnem tekmovanju. Favorit prvenstva je bila pred tekmovanjem ekipa Novega mesta, ki nastopa v prvi slovenski namiznoteniški ligi. Ker Novomeščani v Kočevju niso prišli kompletni, so bili favoriti igralci Sodražice, člani druge republiške lige. Za presenečenje je poskrbela vrsta metliške Beti, ki je tesno, a zasluž-

no odpravila Novomeščane in je kasneje izgubila v finalu s Sodražico.

Rezultati: ekipno: Novo mesto - Ribnica 5:0, Trebnje I - Beti I 0:5, Kočevje - Beti II 5:1, Trebnje II - Sodražica 0:5, Novo mesto - Beti I 4:5, Kočevje - Sodražica 1:5; finale: Sodražica - Beti I 5:1. Vrstni red: 1. Sodražica, 2. Beti I, 3. do 4. Novo mesto in Kočevje itd.

Na pionirskem prvenstvu je nastopilo kar 32 igralcev. Favoriti so bili igralci Sodražice, njihov najboljši igralec Čampa pa je zaslužen osvajač prvega mesta. Z rednimi treningi in pod stalnim nadzorom trenerja bi lahko vsi pionirji, ki so se uvrstili med prvih deset, napredovali v kvalitetne igralce.

Nekateri rezultati: Čampa (Sodražica) - Kirn (Kočevje) 2:1, M. Lovrenčič (Sodražica) - Lapajne (Kočevje) 0:2, M. Lovrenčič - Kirn 2:0 in Čampa - Lapajne 2:0. Vrstni red: 1. Čampa, 2. Lapajne, 3. M. Lovrenčič, 4. Kirn idr.

Mladinci so se predstavili z dobrim namiznim teniškom. Tudi zanje velja, da bi morali v bodoče še več trenirati pod nadzorstvom trenerjev. Za presenečenje je poskrbel skoraj neznani Novomeščan Lukšič. Postavili so ga v najtežjo skupino, z dobrih igrami pa je brez težav odpravil vse tekmece in se v finalu pomeril s Marjanjem. Tudi v tem dvoboju je

dokazal, da je najboljši mladinec na Dolenjskem.

Nekateri rezultati: Lukšič (Novo mesto) - Čampa (Sodražica) 2:0, Okoren (Kočevje) - Pintar (Sodražica) 0:2, Okoren - Čampa 2:1 in Lukšič - Pintar 2:0. Vrstni red: 1. Lukšič, 2. Pintar, 3. Okoren, 4. Čampa idr.

Člani: za naslov najboljšega Dolenjca se je pomerilo kar 32 igralcev. Favorit in zmagovalec je bil znan že vnaprej - Marjan Somrak. Z dobrih in zanesljivimi zmagami je še enkrat potrdil, da je daleč najboljši igralec namiznega tenisa na Dolenjskem. Poznalo se mu je, da so tudi v njihovi ekipi začeli resno trenirati, zato lahko pričakujemo, da bo ekipa Novega mesta v prvi slovenski ligi v nadaljevanju igrala boljše kot do sedaj.

Nekateri rezultati: Somrak (Nm) - Obravnič (Ko) 2:0, Zabkar - T. Lovrenčič (Sodražica) 0:2, Osterman (Ko) - Gašperič (So) 2:0, Adlesič (Ko) - Mrgole (So) 2:0, Somrak - T. Lovrenčič 2:1, Osterman - Mrgole 2:0, Osterman - Lovrenčič 1:2 in Somrak - Mrgole 2:0.

Z. FAJDIGA

IDRIJA - SODRAŽICA 0:5

Tudi v II. slovenski namiznoteniški ligi so pričeli s spomladanskim delom tekmovanja. Sodražani so gostovali pri zadnjevršeni ekipi Idrije in jo močno premagali s 5:0. Rezultati dvoboja: Vončina - Gašperič 0:2, Troha - Lovrenčič 0:2, Velikonja - Mrgole 0:2, Troha - Gašperič 1:2 in Vončina - Mrgole 0:2.

T. JORAS

KOČEVJE - HRASTNIK 0:5

Prejšnji teden so igralci namiznega tenisa nadaljevali v področni ligi. V Kočevju so prišli igralci Hrastnika in domače igralce odpravili s 5:0.

Rezultati: Obravnič - Založnik 0:2, Osterman - Centrih 1:2, Adlesič - Boško 1:2, Osterman - Založnik 0:2 in Obravnič - Boško 0:2.

Z. FAJDIGA

BETI - JARŠE 5:1

V prvem kolu spomladanskega dela področne namiznoteniške lige so v Metliki gostovali igralci Jarš. Metličani so dobro zaigrali in goste brez težav odpravili s 5:1. Rezultati: Hauptman - Pilš 0:2, Uhl - Jesenšek 2:0, Pezelj - Lenček 2:1, Uhl - Pilš 2:0, Hauptman - Lenček 2:0, Pezelj - Jesenšek 2:0.

ZMAGALA BUČAR IN VESNA METELKO

SENTJERNEJ - Solsko športno društvo „Polet“ je prejšnji teden pripravilo namiznoteniško prvenstvo šole za pionirje in pionirke. Pri dečkih je zmagal Stane Bučar, za njim pa so se uvrstili Darko Homan, Nace Bakš, Edi Bregar idr. Med pionirkami je osvojila prvo mesto Vesna Metelko, za njo pa so se uvrstile Marinka Švalj, Irena Tomažin, Darinka Sluga in druge. Najboljši pionirji in pionirke so dobili za spomin kolajne. (J. K.)

RIBNICA - V Ribnici je prejšnji teden gostovala ekipa Ljubljane, nekdanji član druge republiške nogometne lige. V prvi tekmi v letošnji sezoni sta se obe ekipi izkazali z dobrim nogometom. Povedli so gostje. V drugem delu, ko so popustili, so Ribničani zaigrali še bolje in po točnem Lukičevem strelu izenačili. (M. G.)

Velika preizkušnja

V soboto je bilo v Ljubljani kvalifikacijsko gimnastično tekmovanje za pionirke. Telovadke so se borile za uvrstitev na neuradno državno prvenstvo v gimnastiki, ki se imenuje „Pokal gimnastike“. Velika gimnastična prireditelj bo v Kopru 1. in 2. marca. Na kvalifikacijah so nastopile tri novomeške pionirke, vendar se nobeni ni uspelo uvrstiti med prvih osem. Najboljša je bila Leja Moro, ki je zasedla 11. mesto, Nataša Kočevar, ki ji je bil to prvi nastop v zahtevnejši konkurenci, je bila 16. in Vanja Požar 18.

Kljub temu bodo Novomeščani imeli svoje telovadke v Kopru. Brez kvalifikacij sta se uvrstili Jasna Dokl, ki je bila lani pri pionirkah druga, in Matejka Kavšek. Med članicami bo nastopila tudi 15-letna Maja Dokl, ki je bila lani ravno tako druga.

odbojka

Brez težav igralke »Krke«

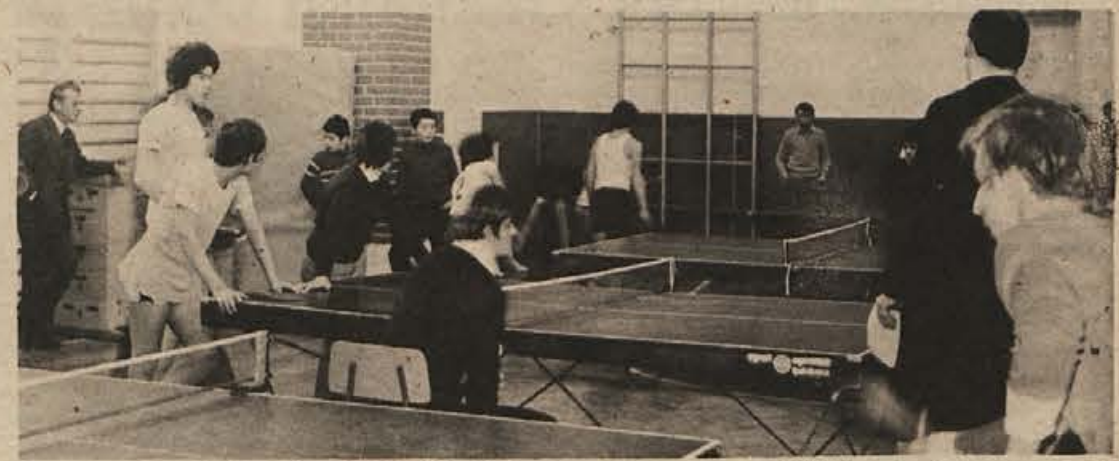
Pokal Dolenjskega lista ostal v Novem mestu - V nedeljo, 2. marca, se bodo pomerili moški

Občinska Zveza za telesno kulturo je pod pokroviteljstvom Dolenjskega lista organizirala dolenjsko prvenstvo v odbojki za ženske. V telovadnici osnovne šole na Grmu v Novem mestu se je v nedeljo zbralo pet ekip. Brez težav je zmagala novomeška „Krka“.

Na prvenstvu je bilo le okoli 20 gledalcev, ki so videli zanimivo, ne pa tudi kvalitetno boje. Vrsta novomeške Krke je bila namreč toliko boljša od ostalih ekip, da je s prečno igro brez težav premagala vse ostale. Še najbolj so se jim upirale odbojkarice Kočevja, ki so se predstavile z borbeno igro. Zeč letu ali dve bi lahko nadarjene Kočevčarke s to postavbo brez težav nastopile v najboljši slovenski ligi.

Za prijetno presenečenje so poskrbele najmlajše novomeške igralke odbojke. Nihče ni pričakoval, da bodo igralke, ki so začelnice, osvojile tretje mesto. V izredno izenačenih bojih so najprej odpravile izkušeno sindikalno Novolesovo vrsto, nato pa še tretjo ekipo Krke.

Rezultati: Krka I - Krka II 2:0, Novoles - Krka II 1:2, Kočevje - Krka III 2:0, Krka II - Novoles 2:0 in Krka - Kočevje 3:0. Vrstni red: 1. Krka I, 2. Kočevje, 3. Krka II, 4.

Prejšnji teden je bilo v telovadnici OŠ Katja Rupena v Novem mestu občinsko pionirsko prvenstvo v namiznem tenisu. Udeležilo se ga je kar 12 šolskih ekip iz Sentjerneja, Otočca, Grma, Katje Rupene, Smarjete, Škocjana, Vavte vasi, Bršlina, Dolenjskih Toplic in Žužemberka. Prva tri mesta so zasedli: Sentjernej I, Sentjernej II in Šmarjeta. Med posamezniki so bili najboljši: Bučar (Sentjernej), Bregač, Murgelj (oba Šmarjeta), Radovič (Katja Rupena) idr.

Na sliki člani novomeškega Kluba za podvodne aktivnosti, ki so v Kranju osvojili kar osem prvih mest. Od leve proti desni: Leskovek, Strniša, Kušer, Novakova, Vohar, Markovič, Les, Perme, M. Kuserjeva in Potočnik.

plavanje

Memorialna disciplina Potočniku

Od 11 možnih prvih mest Novomeščani osvojili 8 - Rekord Novakove

22. februarja je bilo v Kranju odprto klubsko prvenstvo v plavanju s plavutimi za „Ostermanov memorial“. Udeležilo se ga je več kot 60 tekmovalcev in tekmovalk iz treh slovenskih klubov.

Največ uspeha, kot že velikokrat poprej, so imeli novomeški plavalci, ki so brez težav osvojili kar 8 od 11 možnih prvih mest. V memorialni disciplini 100 metrov prosto je prejel zmagalo Novomeščan Ljubo Potočnik in osvojil prehodni pokal. Odlično je plavala tudi najboljša slovenska plavalka Meta Novak. V disciplini 25 metrov na vdih je postavila nov državni rekord - 11,4. To srečanje slovenskih plavalcev s plavutimi je bilo obenem tudi izbirno tekmovanje za sestavo republiške reprezentance, ki bo 15. marca odpotovala v Trst, kjer se bo pomerila z izbrano vrsto Furlanije-Juljske krajine.

atletika

50 skakalcev

Atletski klub Novo mesto je prejšnji petek organiziral zanimivo akcijo - „50 skakalcev v višino“.

Skakalci so se pomerili v telovadnici osnovne šole na Grmu. Tekem so se udeležili skoraj vsi atleti iz novomeških šol. Ta akcija je zelo pomembna, saj bo na ta način Novo mesto dobilo vrsto dobrih skakalcev v višino, razen tega se bo z atletiko poslej ukvarjalo še več učencev. Na tekmovanju je bilo doseženih nekaj odličnih skokov, izkazali pa so se predvsem mlajši atleti.

V. K.

ČRNOMELJ - DUGA RES 8:2

V počastitev črnomeljskega občinskega praznika so se v Črnomlju pomerili šahisti domače vrste in gostje iz Duge Rese. Domači igralci, ki so bili v letošnji tekmovalni sezoni med najboljšimi ekipami v II. republiški ligi in bodo letos nastopili v najkvalitetnejši slovenski ligi, so bili precej boljši in so goste brez težav odpravili z 8:2.

KOLO IN MARJAN

Tokrat predstavljamo športnika, ki po svojih uspešnih tekmovanjih zasluži tudi te vrstice, ne samo pokale. Kot je skromna vasica Brege, v kateri živi, tako je zmagoslavja občuti v trenutkih, ko se lahko zanese na moč svojih mišic.

Marjan Barbič je športnik, ki obeta, ki se trudi, ki ves prosti čas žrtuje za trening. Dve leti že vodi in tekmuje. Vozil je že minja rad. Z resnim delom pa je kar naenkrat postal dvakratni junak slovenski mladinski prvak. Še pred tem se je moral pošteno potekmovati: „Po dolini Krke“, v Škofji Loki, „Za kriterij narcis“, v Kranju, Ljubljani, Belfincih, in če bi našli vse, bi jih bilo v tekmovalnih letih čez dvajset. Na teh prvi, osvojil je bil kar 11-krat jih odličnih mest.

Tak je naš Marjan. Pa ni samo dober športnik, temveč tudi družbeni tovariš. Vedno je rad v pogovoru s sovrstniki. Najraje se pogovarja o kolesu in o doživljanju športa in tekmovanju. O zmagah ne govori vsi. Zmaga in pokali so mu rali in da se je na zahtevne tekme še ga bomo srečevali na tekmovalnih stezah, saj ima šole pred njim. Zagotovo ji bo zvest in neovomno mu bo prinesla še mnogo športnih uspehov, pokalov in priznanj.

IVAN ŠKOFJANEC

Na sliki člani novomeškega Kluba za podvodne aktivnosti, ki so v Kranju osvojili kar osem prvih mest. Od leve proti desni: Leskovek, Strniša, Kušer, Novakova, Vohar, Markovič, Les, Perme, M. Kuserjeva in Potočnik.

BOLJE V DRUGEM DELU

Igralci namiznega tenisa iz Kočevja so v prvem delu tekmovanja v področni ligi (3. republiška liga) slabo igrali. Izgubili so nekaj srečanj, v katerih bi morali osvojiti točke. To se je poznalo tudi pri uvrstitvi, saj so zdaj na dnu lestvice. Prav gotovo je, da bodo morali na treningih poslej več pozornosti posvetiti tehniki in taktiki igre.

Glede na to, da bo v drugem delu za ekipo Kočevja zaigral tudi Brane Obravnič, bo ekipa nedvomno močnejša in bi se lahko z boljšo igro uvrstila precej bolje.

Z. F.

IKEBANA

Za svečane priložnosti pripravimo ikebano v kristalni ali vazni iz navadnega stekla. Uporabimo 7 nageljnov in 3 vejice zelenja. Pri razporeditvi nageljnov upoštevamo glavne smeri, ki jih sedaj že poznamo. Dekoracija je primerna tudi za prostore s klasično opremo.

PO SVETU OKOLI

POŽIGALCI - V Sovjetski zvezi so precej zaskrbljeni zaradi kadilcev. Vendar ne samo zato, ker si 64 milijonov kadilcev, kolikor jih je našla statistika, vztrajno in uspešno uničuje pljuča, ampak tudi zato, ker kadilci vsako leto v obliki vžigalcev pokurijo kar cel milijon kubičnih metrov lesa. Radi bi kadilce navadili na vžigalnice, da to jim uničevali dragoceno lesa. A to jim nikakor ne uspe. Sovjetski vžigalci so dragi, lepi, polni raznih dodatkov - samo vžigajo se potredkoma.

SREČNA MLADOST - Zahodnonemški zdravniki so menda odkrili tableto, ki je prav uspešna pri odpravljanju aken, tega "zla" mladosti. Zdjaj, ko vse kaže, da je mogoče s tabletami reševati vse, bi bilo dobro, da bi se lotili še izdelave tablet za preganjanje mladostnih norosti, vetrnjastva, lenobe in drugih značilnosti mladostnikov.

MUCENJE - Na koncertu bosonske filharmonije se je med izvajanjem neke močno avangardne kompozicije začel v galerije obupan glas: "Nehajte, saj priznam!"

LORDSKI POSLI - Naloga angleškega lorda je, da vsaj enkrat govori v lordski zbornici. Toda ker je naziv lorda deden, vemo pa, da se v rodbinah ne rojevajo sami dobri govorniki, je včasih prav mučno, ko v zbornici lordi mečkajo besede in jezijo jo nevažnih stvari. Temu je zdaj konec. Neke posebna agencija namreč svojim strankam nudi pravega, živega lorda, ki po naročilu zdrži govoro o katerikoli stvari želite. Cena je visoka (40.000 dinarjev), vanjo pa nista všteta prevoz in hrana. In kdo pravi, da takle lord ne poje veliko?

DILEMA - Prebivalci bretonskega kraja Evrelen so začeli velik krik in vik, ko so zvedeli, da hočejo turistične agencije pri njihovem kraju urediti mušični tabor. Se večjega pa so zagnali, ko so zvedeli, da je v nastru tudi gradnja atomske elektrarne. In ko so bistre bretonske glave reševale to dilemo: ali nastiti ali atomi, so se le zedinili, da so nudisti manj nevarni. Njihovo bojno gesto je sedaj: "Bole nudiste kot atomiste!"

PISATELJI - Sodnik Gary Thomas je iznašel svojevrstno kazeno za tatinske in sleparske pučke manjših mer. Kradljivci morajo dvatisočkrat napisati stavek "Ne bom več kradel!", goljufi v restavracijah, ki nečesto plačevali računov, pa prav tolikokrat "Plačal bom račun!". Povprečno vzame tem priložnostno "pisateljstvo" pisateljstvo 24 ur časa. Torej kar dovolj za temeljito poznavanje resnic, ki jih morajo spravljati na papir.

»Dolenjski list« v vsako družino

Tobak in spolnost

Kajenje zmanjšuje spolno moč in rodnost

Samo v ZDA umori tobakni dim okoli 360 000 ljudi na leto. In vendar ta grozljiva številka in drugi opozorilni sestavki, ki jih redno pišejo borci proti kajenju, niso zmanjšali potrošnje cigaret. Celo več; potrošnja tobaka se dviga. Več znanstvenih ustanov se redno in temeljito posveča raziskavam o škodljivosti tobaknega dima za človekovo telesno in duševno zdravje, seznanjajo javnost z zaskrbljujimi izsledki raziskav, a vendar - kadilci so vse več.

Zdaj so se lotili drugačne taktike. Nekaj strokovnjakov je začelo raziskovati vpliv kajenja na spolno zmogljivost moških in na rodnost žensk. Prvi podatki, ki temelje predvsem na preiskavah kadilcev - ena od njih je zajela kar 5000 moških - so pokazali, da obstoji tesna vez med kajenjem in zmanjšano spolno zmogljivostjo ter vez med kajenjem in nerodovitnostjo, prezgodnjim porodom ali rojevanjem prizadetih otrok. "Ob teh podatkih so se ljudje malo bolj zamislili," pravi dr. Ochsner. Nerazumljivo je sicer, da ljudi manj skrbno varnostno obolenja za pljučni rakom kot nevarnost za slabitev spolne zmogljivosti, toda morda bo to končno le pomagalo, da bodo bolj proti kajenju vzeli bolj resno.

Hamburški profesor Carl Schirren je v svojih preiskavah ugotovil, da kajenje močno vpliva na sestavo sperme. Hud kadilec, ki pokadi dnevno po dve škatlici cigaret, si sam uničuje možnost imeti otroke. Toda profesor dodaja, da se stanje že po nekaj mesecih spremeni na boljše, če kadilec preneha kaditi. Prav tako se mu povečata želja po spolnosti in spolna zmogljivost.

Leto patentov

„Čakaj no, Martin!“ je za mano klical Bolhačev Pepe iz Mišjega dola.
„Kaj bo dobrega? Za slabo te ne vprašam, ker samo rado pride,“ ga ogovorim.
„Veš kaj? Pravijo, da marsikatero pogodbi, pa napravi se kakšen patent. Letos imamo leto patentov in izboljšav. Pri nas jih je jako malo, pa še o tistih, ki si kaj novega domislijo, drugi menijo, da se jim je pamet skisala.“
„Le kaj naj naredim, ko nimam sol? S kmečko zarobljeno pametoj se ne morem kosati proti tej učencosti!“ se izmikam.
„Ali kija in mesarice nisi sam naredil? Mar ti je cesar ukazal: pojdi in izdelaj si tako in tako orožje za boj proti Brdvasu? Ne. On ti je dal kovačnico z orodjem, ti pa si posekal lipo nad kamnito mizo in si skoval novo orožje, ki mu ni para. Zvrgal si. Zato oba vojvode patenti raj.“
„Kaj bi s tistim. Dandanes se ljudje drugače bojujejo. Se več bi bilo vredno, ko bi iznašel kaj takega, da se ne bi več bojevali.“
„Morebiti bi kaj zaupal o svojih skrivnostnih potih, ko si čez mejo tovoril angleško sol?“
„Ah, kje je že tisto!“ sem se branil. „Dandanes imajo trgovci bolj udobna pota. Le kdo bi se za borni zaslužek pri soli potikal po snegu in dežju? Trgovci sedijo doma pa jim drugi blago pripeljejo.“
„Kaj tebe niso nikoli prijeli?“ je spet vrtal vame.
„Ne rečem, da nisem skrivaj tovoril, vendar sem si priskrbel dovoljenje s cesarskim pečatom, ki sem ga pomolil pod nos. To je več vredno kot vsa iznajdljivost, pa še sitnosti ni. Še nekaj, da ti ne ostanem dolžan. Tako vrtaj vame s temi patenti. Kaj si pa ti napravil?“
„Jaz? Nič, ko nič ne znam.“ je odgovoril.
„Vidiš, če bodo drugi zgolj na naju čakali, potem najbrž se dolgo ne bova doživela dobre letine patentov.“
MARTIN KRAN

Nagrobni kipi ljudstva Kalasi, za katero menijo, da ima evropsko poreklo.

Aleksander in potomci?

So Kalasi ostanek vojske Aleksandra Velikega?

Visoko v gorah Himalaje, v krajih, do katerih je mogoče priti samo po poteh, ki so prehodne vsega nekaj mesecev na leto, že dolgo prebiva številčno zelo majhen, a troživ rod. Za etnologe predstavlja zanimivo vprašanje. Nihče namreč točno ne ve, od kod je to ljudstvo izšlo. Po nekaterih značilnih znamenjih etnologov vse bolj verjamejo dokaj drzni predpostavki, da gre za Evropejce.

Od kod Evropejci na strehi sveta? Odgovor sega daleč nazaj v čase, ko je slovit vojskovodja Aleksander Veliki s svojo vojsko krenil vse do takrat bajno daljne Indije. Del njegove vojske je po naključju ali hote zapustil glavino in se sprebil v gorovje Himalaje, kjer se je v najbolj nedostopnih krajih ustalil in nadaljeval življenje s počasnim tokom časa, v katerem ni bilo velikih sprememb.

KRPANOV KOTICEK

„Sinje modro je objelo...“
1. Sinje modro je objelo...
2. Sinje modro je objelo...
3. Sinje modro je objelo...
4. Sinje modro je objelo...
5. Sinje modro je objelo...
6. Sinje modro je objelo...
7. Sinje modro je objelo...
8. Sinje modro je objelo...
9. Sinje modro je objelo...
10. Sinje modro je objelo...
11. Sinje modro je objelo...
12. Sinje modro je objelo...
13. Sinje modro je objelo...
14. Sinje modro je objelo...
15. Sinje modro je objelo...
16. Sinje modro je objelo...
17. Sinje modro je objelo...
18. Sinje modro je objelo...
19. Sinje modro je objelo...
20. Sinje modro je objelo...
21. Sinje modro je objelo...
22. Sinje modro je objelo...
23. Sinje modro je objelo...
24. Sinje modro je objelo...
25. Sinje modro je objelo...
26. Sinje modro je objelo...
27. Sinje modro je objelo...
28. Sinje modro je objelo...
29. Sinje modro je objelo...
30. Sinje modro je objelo...
31. Sinje modro je objelo...
32. Sinje modro je objelo...
33. Sinje modro je objelo...
34. Sinje modro je objelo...
35. Sinje modro je objelo...
36. Sinje modro je objelo...
37. Sinje modro je objelo...
38. Sinje modro je objelo...
39. Sinje modro je objelo...
40. Sinje modro je objelo...
41. Sinje modro je objelo...
42. Sinje modro je objelo...
43. Sinje modro je objelo...
44. Sinje modro je objelo...
45. Sinje modro je objelo...
46. Sinje modro je objelo...
47. Sinje modro je objelo...
48. Sinje modro je objelo...
49. Sinje modro je objelo...
50. Sinje modro je objelo...
51. Sinje modro je objelo...
52. Sinje modro je objelo...
53. Sinje modro je objelo...
54. Sinje modro je objelo...
55. Sinje modro je objelo...
56. Sinje modro je objelo...
57. Sinje modro je objelo...
58. Sinje modro je objelo...
59. Sinje modro je objelo...
60. Sinje modro je objelo...
61. Sinje modro je objelo...
62. Sinje modro je objelo...
63. Sinje modro je objelo...
64. Sinje modro je objelo...
65. Sinje modro je objelo...
66. Sinje modro je objelo...
67. Sinje modro je objelo...
68. Sinje modro je objelo...
69. Sinje modro je objelo...
70. Sinje modro je objelo...
71. Sinje modro je objelo...
72. Sinje modro je objelo...
73. Sinje modro je objelo...
74. Sinje modro je objelo...
75. Sinje modro je objelo...
76. Sinje modro je objelo...
77. Sinje modro je objelo...
78. Sinje modro je objelo...
79. Sinje modro je objelo...
80. Sinje modro je objelo...
81. Sinje modro je objelo...
82. Sinje modro je objelo...
83. Sinje modro je objelo...
84. Sinje modro je objelo...
85. Sinje modro je objelo...
86. Sinje modro je objelo...
87. Sinje modro je objelo...
88. Sinje modro je objelo...
89. Sinje modro je objelo...
90. Sinje modro je objelo...
91. Sinje modro je objelo...
92. Sinje modro je objelo...
93. Sinje modro je objelo...
94. Sinje modro je objelo...
95. Sinje modro je objelo...
96. Sinje modro je objelo...
97. Sinje modro je objelo...
98. Sinje modro je objelo...
99. Sinje modro je objelo...
100. Sinje modro je objelo...
101. Sinje modro je objelo...
102. Sinje modro je objelo...
103. Sinje modro je objelo...
104. Sinje modro je objelo...
105. Sinje modro je objelo...
106. Sinje modro je objelo...
107. Sinje modro je objelo...
108. Sinje modro je objelo...
109. Sinje modro je objelo...
110. Sinje modro je objelo...
111. Sinje modro je objelo...
112. Sinje modro je objelo...
113. Sinje modro je objelo...
114. Sinje modro je objelo...
115. Sinje modro je objelo...
116. Sinje modro je objelo...
117. Sinje modro je objelo...
118. Sinje modro je objelo...
119. Sinje modro je objelo...
120. Sinje modro je objelo...
121. Sinje modro je objelo...
122. Sinje modro je objelo...
123. Sinje modro je objelo...
124. Sinje modro je objelo...
125. Sinje modro je objelo...
126. Sinje modro je objelo...
127. Sinje modro je objelo...
128. Sinje modro je objelo...
129. Sinje modro je objelo...
130. Sinje modro je objelo...
131. Sinje modro je objelo...
132. Sinje modro je objelo...
133. Sinje modro je objelo...
134. Sinje modro je objelo...
135. Sinje modro je objelo...
136. Sinje modro je objelo...
137. Sinje modro je objelo...
138. Sinje modro je objelo...
139. Sinje modro je objelo...
140. Sinje modro je objelo...
141. Sinje modro je objelo...
142. Sinje modro je objelo...
143. Sinje modro je objelo...
144. Sinje modro je objelo...
145. Sinje modro je objelo...
146. Sinje modro je objelo...
147. Sinje modro je objelo...
148. Sinje modro je objelo...
149. Sinje modro je objelo...
150. Sinje modro je objelo...
151. Sinje modro je objelo...
152. Sinje modro je objelo...
153. Sinje modro je objelo...
154. Sinje modro je objelo...
155. Sinje modro je objelo...
156. Sinje modro je objelo...
157. Sinje modro je objelo...
158. Sinje modro je objelo...
159. Sinje modro je objelo...
160. Sinje modro je objelo...
161. Sinje modro je objelo...
162. Sinje modro je objelo...
163. Sinje modro je objelo...
164. Sinje modro je objelo...
165. Sinje modro je objelo...
166. Sinje modro je objelo...
167. Sinje modro je objelo...
168. Sinje modro je objelo...
169. Sinje modro je objelo...
170. Sinje modro je objelo...
171. Sinje modro je objelo...
172. Sinje modro je objelo...
173. Sinje modro je objelo...
174. Sinje modro je objelo...
175. Sinje modro je objelo...
176. Sinje modro je objelo...
177. Sinje modro je objelo...
178. Sinje modro je objelo...
179. Sinje modro je objelo...
180. Sinje modro je objelo...
181. Sinje modro je objelo...
182. Sinje modro je objelo...
183. Sinje modro je objelo...
184. Sinje modro je objelo...
185. Sinje modro je objelo...
186. Sinje modro je objelo...
187. Sinje modro je objelo...
188. Sinje modro je objelo...
189. Sinje modro je objelo...
190. Sinje modro je objelo...
191. Sinje modro je objelo...
192. Sinje modro je objelo...
193. Sinje modro je objelo...
194. Sinje modro je objelo...
195. Sinje modro je objelo...
196. Sinje modro je objelo...
197. Sinje modro je objelo...
198. Sinje modro je objelo...
199. Sinje modro je objelo...
200. Sinje modro je objelo...
201. Sinje modro je objelo...
202. Sinje modro je objelo...
203. Sinje modro je objelo...
204. Sinje modro je objelo...
205. Sinje modro je objelo...
206. Sinje modro je objelo...
207. Sinje modro je objelo...
208. Sinje modro je objelo...
209. Sinje modro je objelo...
210. Sinje modro je objelo...
211. Sinje modro je objelo...
212. Sinje modro je objelo...
213. Sinje modro je objelo...
214. Sinje modro je objelo...
215. Sinje modro je objelo...
216. Sinje modro je objelo...
217. Sinje modro je objelo...
218. Sinje modro je objelo...
219. Sinje modro je objelo...
220. Sinje modro je objelo...
221. Sinje modro je objelo...
222. Sinje modro je objelo...
223. Sinje modro je objelo...
224. Sinje modro je objelo...
225. Sinje modro je objelo...
226. Sinje modro je objelo...
227. Sinje modro je objelo...
228. Sinje modro je objelo...
229. Sinje modro je objelo...
230. Sinje modro je objelo...
231. Sinje modro je objelo...
232. Sinje modro je objelo...
233. Sinje modro je objelo...
234. Sinje modro je objelo...
235. Sinje modro je objelo...
236. Sinje modro je objelo...
237. Sinje modro je objelo...
238. Sinje modro je objelo...
239. Sinje modro je objelo...
240. Sinje modro je objelo...
241. Sinje modro je objelo...
242. Sinje modro je objelo...
243. Sinje modro je objelo...
244. Sinje modro je objelo...
245. Sinje modro je objelo...
246. Sinje modro je objelo...
247. Sinje modro je objelo...
248. Sinje modro je objelo...
249. Sinje modro je objelo...
250. Sinje modro je objelo...
251. Sinje modro je objelo...
252. Sinje modro je objelo...
253. Sinje modro je objelo...
254. Sinje modro je objelo...
255. Sinje modro je objelo...
256. Sinje modro je objelo...
257. Sinje modro je objelo...
258. Sinje modro je objelo...
259. Sinje modro je objelo...
260. Sinje modro je objelo...
261. Sinje modro je objelo...
262. Sinje modro je objelo...
263. Sinje modro je objelo...
264. Sinje modro je objelo...
265. Sinje modro je objelo...
266. Sinje modro je objelo...
267. Sinje modro je objelo...
268. Sinje modro je objelo...
269. Sinje modro je objelo...
270. Sinje modro je objelo...
271. Sinje modro je objelo...
272. Sinje modro je objelo...
273. Sinje modro je objelo...
274. Sinje modro je objelo...
275. Sinje modro je objelo...
276. Sinje modro je objelo...
277. Sinje modro je objelo...
278. Sinje modro je objelo...
279. Sinje modro je objelo...
280. Sinje modro je objelo...
281. Sinje modro je objelo...
282. Sinje modro je objelo...
283. Sinje modro je objelo...
284. Sinje modro je objelo...
285. Sinje modro je objelo...
286. Sinje modro je objelo...
287. Sinje modro je objelo...
288. Sinje modro je objelo...
289. Sinje modro je objelo...
290. Sinje modro je objelo...
291. Sinje modro je objelo...
292. Sinje modro je objelo...
293. Sinje modro je objelo...
294. Sinje modro je objelo...
295. Sinje modro je objelo...
296. Sinje modro je objelo...
297. Sinje modro je objelo...
298. Sinje modro je objelo...
299. Sinje modro je objelo...
300. Sinje modro je objelo...
301. Sinje modro je objelo...
302. Sinje modro je objelo...
303. Sinje modro je objelo...
304. Sinje modro je objelo...
305. Sinje modro je objelo...
306. Sinje modro je objelo...
307. Sinje modro je objelo...
308. Sinje modro je objelo...
309. Sinje modro je objelo...
310. Sinje modro je objelo...
311. Sinje modro je objelo...
312. Sinje modro je objelo...
313. Sinje modro je objelo...
314. Sinje modro je objelo...
315. Sinje modro je objelo...
316. Sinje modro je objelo...
317. Sinje modro je objelo...
318. Sinje modro je objelo...
319. Sinje modro je objelo...
320. Sinje modro je objelo...
321. Sinje modro je objelo...
322. Sinje modro je objelo...
323. Sinje modro je objelo...
324. Sinje modro je objelo...
325. Sinje modro je objelo...
326. Sinje modro je objelo...
327. Sinje modro je objelo...
328. Sinje modro je objelo...
329. Sinje modro je objelo...
330. Sinje modro je objelo...
331. Sinje modro je objelo...
332. Sinje modro je objelo...
333. Sinje modro je objelo...
334. Sinje modro je objelo...
335. Sinje modro je objelo...
336. Sinje modro je objelo...
337. Sinje modro je objelo...
338. Sinje modro je objelo...
339. Sinje modro je objelo...
340. Sinje modro je objelo...
341. Sinje modro je objelo...
342. Sinje modro je objelo...
343. Sinje modro je objelo...
344. Sinje modro je objelo...
345. Sinje modro je objelo...
346. Sinje modro je objelo...
347. Sinje modro je objelo...
348. Sinje modro je objelo...
349. Sinje modro je objelo...
350. Sinje modro je objelo...
351. Sinje modro je objelo...
352. Sinje modro je objelo...
353. Sinje modro je objelo...
354. Sinje modro je objelo...
355. Sinje modro je objelo...
356. Sinje modro je objelo...
357. Sinje modro je objelo...
358. Sinje modro je objelo...
359. Sinje modro je objelo...
360. Sinje modro je objelo...
361. Sinje modro je objelo...
362. Sinje modro je objelo...
363. Sinje modro je objelo...
364. Sinje modro je objelo...
365. Sinje modro je objelo...
366. Sinje modro je objelo...
367. Sinje modro je objelo...
368. Sinje modro je objelo...
369. Sinje modro je objelo...
370. Sinje modro je objelo...
371. Sinje modro je objelo...
372. Sinje modro je objelo...
373. Sinje modro je objelo...
374. Sinje modro je objelo...
375. Sinje modro je objelo...
376. Sinje modro je objelo...
377. Sinje modro je objelo...
378. Sinje modro je objelo...
379. Sinje modro je objelo...
380. Sinje modro je objelo...
381. Sinje modro je objelo...
382. Sinje modro je objelo...
383. Sinje modro je objelo...
384. Sinje modro je objelo...
385. Sinje modro je objelo...
386. Sinje modro je objelo...
387. Sinje modro je objelo...
388. Sinje modro je objelo...
389. Sinje modro je objelo...
390. Sinje modro je objelo...
391. Sinje modro je objelo...
392. Sinje modro je objelo...
393. Sinje modro je objelo...
394. Sinje modro je objelo...
395. Sinje modro je objelo...
396. Sinje modro je objelo...
397. Sinje modro je objelo...
398. Sinje modro je objelo...
399. Sinje modro je objelo...
400. Sinje modro je objelo...
401. Sinje modro je objelo...
402. Sinje modro je objelo...
403. Sinje modro je objelo...
404. Sinje modro je objelo...
405. Sinje modro je objelo...
406. Sinje modro je objelo...
407. Sinje modro je objelo...
408. Sinje modro je objelo...
409. Sinje modro je objelo...
410. Sinje modro je objelo...
411. Sinje modro je objelo...
412. Sinje modro je objelo...
413. Sinje modro je objelo...
414. Sinje modro je objelo...
415. Sinje modro je objelo...
416. Sinje modro je objelo...
417. Sinje modro je objelo...
418. Sinje modro je objelo...
419. Sinje modro je objelo...
420. Sinje modro je objelo...
421. Sinje modro je objelo...
422. Sinje modro je objelo...
423. Sinje modro je objelo...
424. Sinje modro je objelo...
425. Sinje modro je objelo...
426. Sinje modro je objelo...
427. Sinje modro je objelo...
428. Sinje modro je objelo...
429. Sinje modro je objelo...
430. Sinje modro je objelo...
431. Sinje modro je objelo...
432. Sinje modro je objelo...
433. Sinje modro je objelo...
434. Sinje modro je objelo...
435. Sinje modro je objelo...
436. Sinje modro je objelo...
437. Sinje modro je objelo...
438. Sinje modro je objelo...
439. Sinje modro je objelo...
440. Sinje modro je objelo...
441. Sinje modro je objelo...
442. Sinje modro je objelo...
443. Sinje modro je objelo...
444. Sinje modro je objelo...
445. Sinje modro je objelo...
446. Sinje modro je objelo...
447. Sinje modro je objelo...
448. Sinje modro je objelo...
449. Sinje modro je objelo...
450. Sinje modro je objelo...
451. Sinje modro je objelo...
452. Sinje modro je objelo...
453. Sinje modro je objelo...
454. Sinje modro je objelo...
455. Sinje modro je objelo...
456. Sinje modro je objelo...
457. Sinje modro je objelo...
458. Sinje modro je objelo...
459. Sinje modro je objelo...
460. Sinje modro je objelo...
461. Sinje modro je objelo...
462. Sinje modro je objelo...
463. Sinje modro je objelo...
464. Sinje modro je objelo...
465. Sinje modro je objelo...
466. Sinje modro je objelo...
467. Sinje modro je objelo...
468. Sinje modro je objelo...
469. Sinje modro je objelo...
470. Sinje modro je objelo...
471. Sinje modro je objelo...
472. Sinje modro je objelo...
473. Sinje modro je objelo...
474. Sinje modro je objelo...
475. Sinje modro je objelo...
476. Sinje modro je objelo...
477. Sinje modro je objelo...
478. Sinje modro je objelo...
479. Sinje modro je objelo...
480. Sinje modro je objelo...
481. Sinje modro je objelo...
482. Sinje modro je objelo...
483. Sinje modro je objelo...
484. Sinje modro je objelo...
485. Sinje modro je objelo...
486. Sinje modro je objelo...
487. Sinje modro je objelo...
488. Sinje modro je objelo...
489. Sinje modro je objelo...
490. Sinje modro je objelo...
491. Sinje modro je objelo...
492. Sinje modro je objelo...
493. Sinje modro je objelo...
494. Sinje modro je objelo...
495. Sinje modro je objelo...
496. Sinje modro je objelo...
497. Sinje modro je objelo...
498. Sinje modro je objelo...
499. Sinje modro je objelo...
500. Sinje modro je objelo...
501. Sinje modro je objelo...
502. Sinje modro je objelo...
503. Sinje modro je objelo...
504. Sinje modro je objelo...
505. Sinje modro je objelo...
506. Sinje modro je objelo...
507. Sinje modro je objelo...
508. Sinje modro je objelo...
509. Sinje modro je objelo...
510. Sinje modro je objelo...
511. Sinje modro je objelo...
512. Sinje modro je objelo...
513. Sinje modro je objelo...
514. Sinje modro je objelo...
515. Sinje modro je objelo...
516. Sinje modro je objelo...
517. Sinje modro je objelo...
518. Sinje modro je objelo...
519. Sinje modro je objelo...
520. Sinje modro je objelo...
521. Sinje modro je objelo...
522. Sinje modro je objelo...
523. Sinje modro je objelo...
524. Sinje modro je objelo...
525. Sinje modro je objelo...
526. Sinje modro je objelo...
527. Sinje modro je objelo...
528. Sinje modro je objelo...
529. Sinje modro je objelo...
530. Sinje modro je objelo...
531. Sinje modro je objelo...
532. Sinje modro je objelo...
533. Sinje modro je objelo...
534. Sinje modro je objelo...
535. Sinje modro je objelo...
536. Sinje modro je objelo...
537. Sinje modro je objelo...
538. Sinje modro je objelo...
539. Sinje modro je objelo...
540. Sinje modro je objelo...
541. Sinje modro je objelo...
542. Sinje modro je objelo...
543. Sinje modro je objelo...
544. Sinje modro je objelo...
545. Sinje modro je objelo...
546. Sinje modro je objelo...
547. Sinje modro je objelo...
548. Sinje modro je objelo...
549. Sinje modro je objelo...
550. Sinje modro je objelo...
551. Sinje modro je objelo...
552. Sinje modro je objelo...
553. Sinje modro je objelo...
554. Sinje modro je objelo...
555. Sinje modro je objelo...
556. Sinje modro je objelo...
557. Sinje modro je objelo...
558. Sinje modro je objelo...
559. Sinje modro je objelo...
560. Sinje modro je objelo...
561. Sinje modro je objelo...
562. Sinje modro je objelo...
563. Sinje modro je objelo...
564. Sinje modro je objelo...
565. Sinje modro je objelo...
566. Sinje modro je objelo...
567. Sinje modro je objelo...
568. Sinje modro je objelo...
569. Sinje modro je objelo...
570. Sinje modro je objelo...
571. Sinje modro je objelo...
572. Sinje modro je objelo...
573. Sinje modro je objelo...
574. Sinje modro je objelo...
575. Sinje modro je objelo...
576. Sinje modro je objelo...
577. Sinje modro je objelo...
578. Sinje modro je objelo...
579. Sinje modro je objelo...
580. Sinje modro je objelo...
581. Sinje modro je objelo...
582. Sinje modro je objelo...
583. Sinje modro je objelo...
584. Sinje modro je objelo...
585. Sinje modro je objelo...
586. Sinje modro je objelo...
587. Sinje modro je objelo...
588. Sinje modro je objelo...
589. Sinje modro je objelo...
590. Sinje modro je objelo...
591. Sinje modro je objelo...
592. Sinje modro je objelo...
593. Sinje modro je objelo...
594. Sinje modro je objelo...
595. Sinje modro je objelo...
596. Sinje modro je objelo...
597. Sinje modro je objelo...
598. Sinje modro je objelo...

Kar zadeva javni red in mir je Trebnje najbolj mirno, Črnomelj in Novo mesto sta postala bolj razgrajška, Metlika pa se umirja

Po podatkih uprave javne varnosti Novo mesto, je bilo lani na območju štirih dolenjskih občin 1085 kršitev javnega reda in miru, opraviti pa so imeli s 1195 kršilci. Takih primerov je bilo za 3,6 odst. več kot leta 1973.

Ce pogledamo število kršitev javnega reda in miru po posameznih občinah, lahko ugotovimo, da je glede na velikost in tranzitno območje Novo mesto s 538 primeri kršitev še razmeroma miren kraj. Slabše je v Črnomlju, kjer so tovrstni prekrški od 136 primerov leta 1973 lani narasli na 301 primer. Metlika pa je „nazadovala“ od 298 kršitev leta 1973 na 242 prekrškov v preteklem letu. V občini Trebnje so imeli lani sa-

mo 70 takih primerov, leto dni prej pa 5 primerov več.

Med 1195 kršilci na celotnem območju UJV je bilo 1140 moških in 55 žensk. Med temi je bilo 270 še mladoletnih in kar 27 povratnikov. Najpogosteje so imeli miličniki opravka s prepirljivci, razgrajšči in trepačji, ki so na javnem kraju delali nered v vinjenem stanju. Tovrstnih prekrškov je bilo 763, več kot polovica storilcev je bila vinjenih in več kot polo-

vica prekrškov se je zgodila po lokalih.

In kakšne poklice imajo ljudje, ki so se pregrešili? Bilo je 746 zaposlenih v raznih delovnih organizacijah, 159 obrtnikov in občanov svobodnih poklicev ter 35 dijakov in študentov, medtem ko je bilo 255 kršilcev javnega reda in miru brez dela.

Kar 10,3 odstotke vseh kršitev so zagrešili Romi. Razen najštevilnejših prekrškov (pretepi, držno vedenje, prepiri in kričanje) so lani zasačili 14 občanov zaradi točenja alkohola vinjenim osebam in mladoletnikom, 61 je bilo v postopku zaradi klateštva, 20 primerov je bilo hazardiranja, 233 prekrškov pijančenja, zasledili so 2 primera prostitucije itd.

V preteklem letu so organi UJV izvedli tudi 26 akcij s področja javnega reda in miru, v raznih postopkih pa so pri ljudeh dobili kar precej nedovoljenega orožja. Zasegli so 11 vojaških, 15 lovskih in 6 malokalibrskih pušk, 8 pištol, 10 nožev in 3 bajonete. Pretežen del tega je bilo v romskih taboriščih.

Število ločitvenih postopkov se je v zadnjih letih močno povečalo. Mladi in stari zakoni grejo narazen, pri tem pa dostikrat postanejo žrtve otroci. Tudi uslužbenci sodišča, pred katerimi se razgrinjajo življenjske tragedije občanov, so večjih solzni. To so izjavili trije, ki so po delovnem času med najstarejšimi na okrognem sodišču v Novem mestu in ki so pred kratkim dobili visoko priznanje: red dela s srebrnim vencem:

VERA SAVNIK, vodja pisarne na civilnem oddelku, je na tem delovnem mestu že celih 23 let: „Večših so bili ločitveni spisi debeli nekaj palcev, postopek je bil dolg in zamotan, ker so bile ženske večinoma doma in je bilo težko dokazovati krivdo. Danes jih gre veliko narazen spozumno, ker so žene zaposlene in ekonomsko neodvisne. Ločujejo pa se mladi zakoni, nekateri komaj dva meseca poročni, in tudi taki, ki so skupaj že praznovali srebrni jubilej. Pijača in grobost si navadno podajata roki, in kjer je v družini eden od zakoncev temu podvržen, pride velikokrat do ločitve. Takih primerov je precej.“

MARIJA SMAJDEK, že 27 let zaposlena kot strojevska na civilnem oddelku: „Hudo je, če gresta narazen zakonca, ki imata otroke. Meni se včasih otroci tako smilijo, da vsa solzna pridem iz razprave dvorane. Po mojem ljudje premalo premislijo na posledice. Alkoholizem je še vedno pogost vzrok za razveze, in kjer je pijača doma, so navadno tudi „batine“. Dogaja pa se tudi to, da pride do ločitve zaradi alkoholizma žene in matere. Tak primer je še posebno pretresljiv.“

JANKO PLEVNİK, vodja vložišča, na sodišču v službi od leta 1946, nepretrogoma v Novem mestu pa že 24 let: „Največ imam opravka s strankami. Večinoma so ljudje prijazni, razen tistih, ki pridejo še k nam v vinjenem stanju. Ni malo primerov, ko bi stranka rada vložila ločitveno pravdo, a niti meni noče povedati, po kakšnem opravku je tu. Seveda dokler občan ne pove, kaj bi rad, ga tudi ne morem napotiti v pravo pisarno. Po mojem se danes ljudje premladi poročajo in premalo premislijo, da je sklenitev zakonske zveze resna stvar.“

Dežurni poročajo

PRSTAN JE BIL KRIV — 20. februarja dopoldne se je v delavnici podjetja Gorjanci v Straži zgodila delovna nesreča. Rudolf Vrščaj, doma iz Krškega je popravljal zunanje ogledalo na tovornjaku in pri tem stal na stopnici, medtem ko je z drugo roko privijal vijak. Ko je hotel skočiti na tla, se je prstan zataknil v vijak in mu prerezal prst. Takoj so ga odpeljali v bolnišnico.

OBLEŽAL NA TLEH — 20. februarja popoldne so novomeški miličniki pridržali do iztrezitve Jožeta Planinška z Vrha pri Skocjanu. Ta se je v mestu najprej močno opil, potem pa na Ragovski cesti razgrajal in končno obležal na tleh. Pri padcu se je hudo poškodoval, zato so ga odpeljali v bolnišnico.

VLOM V AVTO — V noči na 22. februar je nekdo skozi trikotno okence vlomil v avto Alojza Plantana na Ragovski cesti in mu iz vozila odnesel kasetni magnetofon, vreden 2.000 din.

VROCA GLAVA NA HLADNEM — 22. februarja so novomeški miličniki pridržali Novomeščana Boža Cavloviča. Osumili so ga, da je vozil vinjen in so mu prepovedali nadaljevati vožnjo, toda Cavlovič se ni pokoraval, zato so ga pridržali. Čaka ga še sodnik za prekrške.

PIJANSKI MANEVRI — 22. februarja zvečer so postavili na hladno tudi Zivka Šakanovića z Broda. Ta se je v mestu opil, nato pa ponoči zvonil v stanovanjih v naselju Nad mlini in stanovalce budil, češ da so se začeli manevri. Njegov pijanski manevar se je to noč končal za Krko.

NAROBE NASLOV
Zelo nam je žal, da je v prejšnji številki Dolenjskega lista prispevek Štefana Simončiča, predsednika okrogne sodišča v Novem mestu, objavljen na sodni strani, izšel z napačnim naslovom. Ta ni imel s članom nobene zveze, kar so verjetno bralci tudi sami opazili. Do napake je prišlo, ker so v tiskarni naslov pomotoma zamenjali.

Denar ga je premamilo

Spet en nepošten inkasant naročnine RTV, ki bo zaradi poverbe tri leta v strogem zaporu

Najbrž je res huda izkušnja za mladega človeka, če ima polne žepce denarja, ki ni njegov, pa toliko neizpolnjenih želja. Tudi 26-letni Franc Cvetko, doma iz Piršenbrega pri Globokem, zaposlen kot skladišni delavec v novomeški Novotehni, je bil na zatožni klopi.

Cvetko primer je pred kratkim obravnavalo okrogno sodišče v Novem mestu. Obtožen je bil, da je kot honorarni inkasant RTV naročnine v raju 903, kamor spada Muhaber z okolice, pobral do lanskega oktobra čez 53.000 din, v njegovem žepu pa je od te vsote ostalo kar 40.534 dinarjev.

Ob nastopu honorarne službe je Cvetko sicer dobil vsa navodila, kako in kdaj mora denar odvajati, on pa je ravnal po svoje. Postal je kmalu sumljiv, ko pa so hoteli pri njem napraviti kontrolo, ga večkrat ni bilo doma ali pa se je izgovarjal, da ima del dokumentacije v Piršenbregu, del pa v Novem mestu.

Ko so le pregledali njegovo poslovanje v začetku lanskega oktobra, so ugotovili, da je od strank pobral 53.257 din. Na žiro račun RTV Ljubljana je odvedel 12.000 din, kontrolorju je izročil še 1.300 din, kasneje plačal 132.608 din, toda za preostalo manjkajočo vsoto ni bilo ne dokumentov ne denarja in ne opravičila.

Cvetko je sicer senatu, ki mu je predsedoval Janez Smolej, tvezel, da so ga „pomotoma“ obremenili za toliko denarja, priznal pa je, da si je „izposodil“ 25.000 din, ker je kupil avto, vendar je to nameraval vrniti. Tako pravijo večinoma vsi, ki sežejo po tujem denarju, vendar opravičilo to ni. Sodišče je Cvetka spoznalo za krivega, da si je prilastil denar, zaupan pri delu, in ga obsodilo na 3 leta strogega zapora. Razen tega

mora vrniti še preostali dolg, do pravnomočnosti sodbe pa bo fant počakal v priporu.

Arni Marjana Vidica se je minuli teden v Sevnici takole zagledal v izložbo trgovskega podjetja, ker ga voznik ni obrzdal, kot je avto treba na strmini. Še dobro, da avto brez voznika med tem sprehodom, razen lutk brez glav v izložbi ni presenetil kakega vozila iz nasprotni smeri v tej ozki ulici. (Foto: Železnik)

»Dolenjski list« v vsako družino

MALOMARNOST

22. februarja popoldne je izbruhnil požar na dvorišču tovarne Novoles v Trebnjem. Tam, kjer odlagajo odpadke, so zažgali, veter pa je zanesel iskre tudi na kup akrilnih plošč, ki so lahko vnetljive. Vzgal se je tudi ta kup sicer večjih odpadkov, ogenj pa je ogrožal še ves objekt. Večje nesrečo so preprečili delavci sami, ki so požrtvovalno gasili, na pomoč pa so prišli tudi trebanjski gasilci. Na srečo škode ni, ker so goreli samo odpadki. Lahko pa bi se stvar žalostno končala.

DENAR V POSTELJI

20. februarja je K. M., star 69 let, doma z Gore pri Krškem, prijavil miličnikom, da mu je bilo iz postelje ukradenih 8.400 dinarjev. Možak je denar hranil doma, nekdo pa je to izkoristil. Ker gospodar gotovine ni vsak dan štel, niti ne ve, kateri dan je imel tatu na obisku.

SO ZE NA VARNEM

21. februarja so štirje mladoletniki vlomili v stanovanje Angele Kršek v Orehovem pri Sevnici in ji odnesli tranzistor, dežnik in nekaj hrane. Še prej so nepridiprivi izpred šole na Blanci ukradli dva povižja in dve kolesi ter se napotili proti Zidanemu mostu. Pri Črnem potoku so vse ukradene stvari našli, fante pa so prijeli na vlaku in jih spravili na varno.

ZGORELO JE NOVO POHIŠTVO

2. februarja zvečer je začelo goreti v Pišecah na hodniku stanovanjske hiše, ki je last Stanovanjskega podjetja iz Brezice. Vnele so se saje, zraven pa kartonske škatle, v katerih je bilo spravljeno novo pohištvo Zdenke Špeljak. Ta je oškodovana za 10.000 dinarjev.

Nekje na Dolenjskem, to se dogaja tudi drugje, je 12-leten otrok s fračo zadel drugega otroka z izstrelkom (kos žice) v oko in s tem povzročil oslepitev očesa. In spet: 6-leten otrok se je igral v sosedovem skednju z vžgalicami in povzročil požar! Toda to nista izjemna primera, saj bi jih mogli brez težav naštetih več, n. pr.: uporaba lokov, pištol, sulic, zračne puške.

Nastaja vprašanje, ali je tak otrok kazensko in odškodninsko odgovoren za nastale posledice; torej kdo bo poravnal stroške zdravljenja, kdo bo plačal oškodovancu odškodnino za izgubljen oko in bolečine, kdo bo povrnil škodo, ki je nastala s

Sodna praksa različno presoja o odškodninski odgovornosti staršev, če je povzročil škodo otrok, ki še ni izpolnil 7 let starosti, ali otrok, ki je že star 7 let, ni pa še prekoraj 14 let starosti. Tako so starši odgovorni za škodo, ki jo povzroči otrok do izpolnjenega 7 leta starosti, pa četudi njim ni moči pripisati krivde. Otroci do 7 let starosti namreč praviloma še niso sposobni, da bi ocenili spomen in posledice svojega ravnanja ter da bi imeli v oblasti svoje ravnanje. Zato se oprostijo starši te odgovornosti samo, če je nastala škoda takrat, ko je bil dan otrok drugemu pod nadzorstvo, npr. dokler je otrok v vzgojnovarstvenem zavodu ali je druga oseba

okolja, kar ima za posledico, da otroci poprečno hitreje dozorevajo, pridobivajo večja znanja, prihajajo v stik z nevarnimi predmeti (avtomobili, orožje) in raznimi negativnimi ponašanji odraslih (kriminal). Iz teh razlogov ni mogoče pripisati samo staršem odgovornosti za vzgojo, zato pa tudi ne zagovarjati enako odškodninsko odgovornost kot pri otrocih do 7 let. Zato je sprejemljivo tudi pravno pravilo, da sicer starši odgovarjajo za škodo, ki jo store otroci te starosti, vendar se te odgovornosti razrešijo, če dokažejo, da so storili vse, kar je njihova dolžnost, t.j., da jim ni mogoče očitati nikake nepazljivosti ali zanemarjanja vzgoje.

Starši - pazite na otroke!

požarom? Ali bo to škodo trpel prizadeti sam ali otrok, ki je bil povzročitelj, ali njegovi starši ali celo starši obeh?

Odgovor na vprašanje o kazenski odgovornosti daje čl. 65 kazenskega zakonika. Ta namreč pravi, da se otrok, ki ob storitvi dejanja še ni bil star 14 let, ne sme kaznovati in tudi ne uporabiti tiste vzgojne ali varnostne ukrepe, ki jih pozna kazenski zakonik. V takim primeru lahko uporabijo primere ukrepe skrbstveni organi (npr. oddaja v varstvo in vzgojo drugi osebi ali ustanovi), seveda pa tudi starši (domača terapija).

Odgovor na vprašanje o odškodninski odgovornosti dajejo veljavna pravna pravila odškodninskega prava, zakoniti predpisi o razmerjih med starši in otroci in sodna praksa.

samostojno prevzela nadzorstvo nad otrokom. Toda kljub temu se starši ne bodo mogli povsem iznebiti odgovornosti, če je mogoče pripisati škodljivo ravnanje otroka splošnemu zanemarjanju dolžnega nadzorstva in skrbi staršev. Če pa npr. starši prepuste otroka stari, betežni osebi, za katero si lahko mislijo, da ne bo mogla krotiti otroka, so odgovorni; enako tudi, če so izročili otroka v varstvo neprijetni varuški ali kadar otrok čuva otroka.

Drugače se odloča o odškodninski odgovornosti staršev za otroke v starosti od 7 do 14 let. Starši so predvsem dolžni otroke vzgajati in usposobiti za koristne člane družbe. Toda v sodobni družbi so otroci vse bolj pod vplivom družbenih ustanov, tako prosvetnih (šole) in drugih (društvo, RTV, tisk) ter širšega

Ce se tedaj vrnemo na v uvodu tega prispevka navedena primera, so starši odškodninsko odgovarjali za škodo, ki jo je povzročil z vžgalicami 6-letni otrok, in se niso mogli izgovarjati, da otroka dobro vzgajajo in čuvajo. V primeru poškode očesa so bili obsojeni otrokovi starši, ker niso mogli odkloniti odškodninske odgovornosti, niso mogli dokazati, da so otroka dovolj skrbno nadzorovali; še celo več, dokazano jim je bilo, da so dopustili otroku igranje s fračo.

Zato bi bilo prav, da bi se starši večkrat zamislili, ali kupujejo ali celo naredijo otrokom ustrezne igrače in ali jim dovoljujejo take igre in take igrače, ki so za nje primerne, pri tem pa tudi ne opustili pazljivosti.

ŠTEFAN SIMONČIČ

KRONIKA NESREČ

ŠMIHEL: ZANESLO GA JE NA PLOČNIK — 22. februarja dopoldne je Anton Kastelic iz Novoga mesta vozil avto po Partizanski cesti in zavijal proti Šmihelu. Tedaj pa je vozilo zaneslo na pločnik, od tam pa v levo, v avto Martina Resnika iz Straže. Oba voznika sta bila laže poškodovana, gmotne škode pa je za 9.000 din.

avtomobilih pa je za 18.000 škoda. Ugotovljeno je tudi, da Lap vozil brez voznikega dovoljenja.

SENTJERNEJ: AVTO S CESTE — Rudi Kmet s Pristave je 21. februarja popoldne vozil dostavni avtomobil od Sentjerneja proti Novemu mestu, med potjo pa ga je v ovinku zaneslo s ceste. Zdrknil je na travnik in se večkrat prekrnul. Sopotnica Marija Skedelj iz Volčkove vasi se je laže poškodovala, na avtomobilu pa je za 12.000 din škode.

SOTELSKO: PADEL S KOLES — 21. februarja se je Božidar Čanšek iz Brezine peljal na kolesu pomožnim motorjem proti Krki, mu, v Sotelškem pa je padel v mraz in obležal hudo poškodovan. Sotelski so ga prepeljali v bolnišnico.

STARA VAS: PRI SREČANJU TRČILA — 20. februarja dopoldne je Jože Kic iz Skocejana vozil osebni avto od Dobruške vasi proti domu. Pri Stari vasi je naproti pripeljal tovornjak Franc Golob iz Birčne vasi. Pri srečanju je osebni avto zaneslo, da je trčil v tovornjak, nato pa ga je odbilo na travnik. Gmotna škoda znaša 9.000 din.

Frizura ga je izdala

Nenavadno nočno vzgledanje sta si 19. februarja v Krškem voščila dva fantalina. Branko Kramar, star 23 let, je najprej mladoletnika, nakar sta se vozila po mestu, dokler ni zmanjkala bencina. Ker se jima še ni oddalilo telo domov, sta šla v garažo pri stiličarja Komočarja in v njegovem avtu prenočili v vagonc. Pri tem sta si svetila z vžgalicami in ker sta bila neprevidna, morda so se jima celo tresli po glavi, se je nekaj tekočine razlilo po tleh in takoj je nastal požar. Fanta pa sta bila toliko prestrašena, da sta se takoj lotila ubega. Z bundo in nekaj krakavci mi sta ožen pogasila, sicer bi se lahko razširil ogenj na vse okolišnje hiše. Pri tem pa sta tudi opekla in osmodila lasne obry. Ko so miličniki drugi dan v kraju dogodka ugotovljali, je prišlo do požara prišlo, je privedel mo navzoči mladoletnik z osebni jeni lasmi. Bil je sumljiv, zato so ga povprašali, nakar se je zgodba in dogodivščina razkrila.

VELIKE DOLE: ZASNEŽENA CESTA — 20. februarja popoldne je Rade Indjič vozil avto vobus iz Skofje Loke. Med vožnjo proti Selom - Šumberku je naproti pripeljal z osebnim avtom Janez Gazvoda iz Gabrja. Med srečanjem na zasneženi cesti sta vozili trčili. Pri tem se je poškodovala sopotnica v osebnem avtu Ivana Kutner iz Vel. Dol, medtem ko potnikom v avtobusu ni bilo nič. Gmotna škoda je ocenjena na 11.500 din.

IZSILJEVAL JE PREDNOST

BROD: POŠKODOVAN PRI SREČANJU — Ljubljčan Bruno Kodrič je 20. februarja popoldne vozil osebni avto proti Straži, na Brodu pa mu je naproti pripeljal Novomeščan Franc Zupančič. Avtomobila sta se med srečanjem oplazila, tako da je škoda za 20.000 din, razen tega ima voznik Zupančič lažje poškodbe.

PUŠČAVA: PO TRKU V BOLNIŠNICO — 21. februarja zvečer je Jože Lap iz Bistrice vozil osebni avto od Krmelja proti Trebnjemu. V Puščavi mu je z avtom po prednosti cesti pripeljal naproti Vlado Jankovič iz Hrastovce. Ko je bil Jankovič v križišču, je z lokalne ceste vanj zapeljal še Lap, zato sta trčila. Lap se je tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnišnico, na

12. februarja okrog popoldne je do Drnovega, kjer pa je z avtomobilom v levo strani pripeljal na cesti Franc Lekše iz Artra. Vozila sta se trčila, pri tem pa se je hudo poškodovala sopotnica v Lekše tovarnjaku, la Duhot, ki so jo potem prepeljali v bolnišnico. Oba avtomobila sta se cej razbita. Škode je za 40.000 din.

Leteti z ljubeznijo

Jaka Šmid je štirinajsti pilot jadralnega letala, ki mu je uspelo »prileteti« Diamantni C

Jakob Šmid, 33-letni strugar iz Novega mesta, minulo soboto ni sedel pred televizijskim sprejemnikom in gledal, kako njemu, Jakobu Šmidu, podeljujejo značko Diamantni C, ki jo ima v Jugoslaviji samo še 13 pilotov jadralnih letal.

„Nimam rad publicitete,“ pripoveduje Jaka, ki smo ga potem res komajda pretentali, da je stopil pred fotografski aparat.

Fant, doma z Jesenic, je začel leteti dobesedno na skrivaj. Ko ga je njegov klub z Lesc leta 1958 poslal v jadralno solo v Vršac, je najsti pilot, ki mu je to uspelo.

Jaka je tudi motorni pilot, vendar je njegova prva ljubezen jadralno letenje. Je inštruktor tega mojstrskega športa, nekaj časa je bil upravnik letalske šole v Zagrebu in potem v Novem mestu. Za sabo ima tudi 170 skokov s padali, skočil je že z višine 5.700 metrov, padalo je odprl na 600 metrih, kar pomeni, da je prosto padal eno minuto in 35 sekund. Poleg Diamantnega C je njegov največji uspeh 4. mesto na državnem jadralnem prvenstvu, dosegel ga je leta 1973.

Enega izmed pogojev za Diamantni C (višino) je dosegel leta 1970 na Poljskem, ko se je z jadralnimi letalom povzpela na 7.200 metrov.

„Takrat so se vsi jezili name, ker nisem presegel jugoslovanskega rekorda, ki je 8.800 metrov. Saj bi ga, pogoji za letenje so bili izredno ugodni, vendar me je preveč zeblo. Ko sem namreč na višini 6.800 metrov zadnjič pogledal na termometer, je sredi poletja kazal minus (!) 34 stopinj Celzija. Bal sem se, da bom zmrznil v tisti majici in športnih copatah. Pred očmi sem imel primer nekega Poljaka, ki je na istem terenu dosegel svetovni rekord, povzpela se je 12.000 metrov visoko, vendar so mu zmrzile noge. Amputirati so mu jih morali in nikoli več ne bo letel. Za pilota pa je ni večje kazni od prepovedi letenja.“

Za Jakoba Šmida pravijo prijatelji-letalci, da je odličen in obenem preudaren pilot. „Leteti je treba z veliko preudarno ljubeznijo,“ pravi Jaka, nosilec Diamantnega C.

M. BAUER

Jaka Šmid: „Na višini 6.800 metrov je kazal termometer 34 stopinj pod ničlo!“

ponaredil podpis staršev, ki niso hoteli ničesar slišati o kakšnem letenju v „skatlah“, kot pravi Jaka ljubkovo jadralnim letalom. Ljubezen do letenja je bila močnejša od pokorščine, nekaj stvari je zmetal v kovček ter se na skrivaj odpeljal v Vršac.

Kaj je Diamantni C? To redko priznanje dobi pilot jadralnega letala, ki preleti v trikotniku 300 km, doseže višino več kot 5.000 metrov in preleti razdaljo 500 kilometrov. Da to ni lahko doseči, dokazuje podatek, da je Jaka Šmid v Jugoslaviji štiri-

Kako dolgo še tako neomadeževana podoba Krke v Kotih? (Foto: S. Mikulan)

Šla pravica mimo ljudstva?

Delavci žužemberške Iskre, ki jim preti pomanjkanje dela, niso mogli vplivati na kupčijo z Romuni - Dialog Elektrotehne in Iskra Commercea

„Zdaj je najbolj važno, da čim hitreje najdemo novega kupca za keramične kondenzatorje žužemberške Iskre,“ je izjavil Boštjan Barborič, predstavnik Iskre, ko smo ga vprašali, kaj meni o zagati žužemberškega kolektiva, ki ima zaradi prepovedi izvoza v Romunijo na zalogi 3 milijone neprodanih kondenzatorjev.

Kot smo že pisali v prejšnji številki, je častno sodišče gospodarske zbornice Jugoslavije za začetku leta obsodilo Iskra Commerce, ki je zastopala žužemberško Iskro v poslu z romunskim partnerjem, nelojalne konkurence. Javni opomin ima tudi posledice, žužemberška Iskra ne sme za določen čas prodajati romunskemu poslovnemu partnerju keramičnih kondenzatorjev. Kolektiv je po že podpisani pogodbi predvideval, da bo v dveh letih izvozil v Romunijo 27 milijonov keramičnih kondenzatorjev; zadeva je zaradi sklepa častnega sodišča padla v vodo, tiera je najti novega kupca ali kupce, sicer bodo v Žužemberku delali kondenzatorje samo za skladišče.

Kolektiv za nastalo stanje ni kriv, pogodbo z romunskim partnerjem je namreč sklenil, tako določajo predpisi, Iskra Commerce. Objavljamo njegovo mnenje, sodbo o celotni zadevi, ki je v jugoslovanskem tisku dvignila obilo prahu, pa naj si vsak ustvari sam.

Iskra Commerce je začel izvažati kondenzatorje v Romunijo pred Elektrotehno oziroma pred EI Niš, čigar zastopnik je bila v „Inkriminiranem“ poslu Elektrotehna. Sporna pogodba je potemtakem le nadaljevanje že navezanih stikov z romunskim partnerjem. Iskra Commerce je ponudil kondenzatorje po ceni, ki

tudi ni upoštevalo Commerceovega dokaza, da je Elektrotehna samo štiri dni kasneje prodala istemu romunskemu kupcu enake kondenzatorje za 28 odstotkov ceneje, s čimer se je njena cena skoraj izenačila s ceno Iskra Commercea, kar je nedvomen dokaz, da je šlo pri prvi kupoprodaji za kontra-posel (spomnite se dragih televizijskih katodnih cevi). Sodišče po mnenju Commercea ni ugotavljalo, kako je mogoče, da kupec (Romuni), ki mu je istočasno znana tudi nižja cena, pristane štiri dni kasneje z nižje na višjo ceno. In to kljub temu, da je celo samo sodišče ugotovilo, da so se do tega spornega posla ceno Iskra Commercea in Elektrotehne le neznatno razlikovale.

Iskra Commerce je prepričan, da je vse te neekonomicke cene mogoče pojasniti samo z omenjenim kontra-poslom, ki ga je v imenu EI Niš sklenila Elektrotehna.

Tako Iskra Commerce. Če prevedemo zgodbo v normalen jezik, naj bi Elektrotehna v imenu EI Niš sklenila z Romuni kontra-posel: Romuni njim katodne cevi, oni pa Romunom kondenzatorje. Iskra Commerce je ponudil nekaj kasneje Romunom cenejše kondenzatorje, kar je bilo oznanjeno za nelojalno konkurenco. Commerce je spor izgubil, Elektrotehna pa je v soglasju z Romuni naknadno znižala cene kondenzatorjev na skorajda Iskrino in s tem tudi svetovno raven.

Neposredne morale zgodbe seveda v tej zapleteni zgodbi ni. Delavci žužemberške Iskre gotovo ne prekljnajo delavcev v tovarni Gevelija, ki s polno paro delajo keramične kondenzatorje za romunskega naročnika. Kaj menijo o poslovanju Iskra Commercea in Elektrotehne, ki jima v njihovem imenu režeča kruh, pa je soveda novo vprašanje.

MARTAN BAUER

MINI ANKETA:

Ne bomo se zmotili, če zapišemo, da je sedma umetnost dandanes poprečnemu potrošniku kulture najdostopnejša in hkrati tudi najcenejša; je pa, žal, pogosto tudi najbolj cenena! Sliko, besedo in glasbo združuje film, kako pa so s to obliko povezanosti treh klasičnih umetnosti zadovoljni obiskovalci kinodvoran in gledalci televizijskih zaslonov v Novem mestu, smo skušali izvedeti od nekaterih občanov:

Malo glasov za film

Milan STANGELJ, avtomehaničar: „Zelo poredko hodim v kino, že eno leto nisem sedel v kinodvorani. Ne bom rekel, da nimam časa, ampak nisem zadovoljen z izborom filmov, ki jih predvajajo v Novem mestu. V glavnem gre za nezanimive in slabe filme. Pogosteje gledam filme po televiziji, toda tudi z njimi nisem zadovoljen.“

Nevenka DJURIC, magistra farmacije: „Filme gledam največ po televiziji. Vseč so mi kriminalke in socialne drame. V kinu sem bila nazadnje, ko so predvajali „Dr. Živaga“, pa še takrat sem šla sredi filma ven, ker je bil zanič. Morda bi šla pogosteje v kino, toda preveč sem vezana na službo in dom.“

Franc SIRIN, delavec: „Ne morem reči, da hodim pogosto v kino, grem pa včasih, zakaj pa ne. Nekako najbolj všeč so mi kavbojke. Kakšen dober film se najde tudi na televiziji.“

Dragica BENKO, dijakinja ekonomske šole: „V kino hodim v Sentjerneju; ne sicer pogosto, kdaj pa že. O kvaliteti filmov ne kaže govoriti, filmi so pač dobri ali slabi, kakor kdaj. Za filme, ki jih predvajajo po televiziji, moram reči, da so precej slabši kot pred leti.“

„Že pet let nisem bil v kinu,“ je dejal avtomehaničar srednjih let iz okolice Novega mesta (primka in imena ni hotel povedati). „Tisti, kdor gradi hišo, da bo šel slej ko prej iz najemniškega v svoje stanovanje, nima časa za nikakršno razvedrilo. Celo za televizijo nimam časa, zato tudi nimam svojega sprejemnika, ampak gledam oddaje občansko pri sosedu.“

D. R.

MILICA DOBI NOVEGA KOMANDIRJA

V Novem mestu bodo jutri na seji občinske skupščine med drugim imenovali novega komandirja postaje milice. Za to funkcijo je predlagan Jože Prošinečki, sedanjí komandir postaje prometne milice. Kot piše v gradivu za sejo občinske skupščine, bo Anton Remec, sedanjí komandir, po službeni potrebi premeščen na drugo delovno mesto. Antonu Šporarju, pravniku s pravosodnim izpitom, pa bo skupščina dala soglasje k njegovemu imenovanju za namestnika občinskega javnega tožilca v Novem mestu.

Enaka pravica do kisika

France Kotnik, podpredsednik novomeške ribiške družine, o članku »Ne, Krka ne bo presahnila zaradi rib« - Ribogojnica ni počitniška hišica

„O graditvi ribogojnice v Kotih bo morala razpravljati širša javnost, saj gre za objekt, ki bo, če bo zgrajen, močno posegel v režim reke Krke in tamkajšnje okolice,“ je komentiral zapis „Ne, Krka ne bo presahnila zaradi rib“ podpredsednik novomeške ribiške družine France Kotnik.

Po njegovem sodi takšen objekt, kot je načrtovana ribogojnica, naj ne v urbanistični program, če že sedanjem programu tak objekt ni predviden, čeprav je jasno, da graditev ribogojnice ni graditev stanovanjske ali počitniške hiše.

Trditev, da v Kotih ni več lipanov, ni točna. Lipani so še, vendar ne v količinah kot nekaj, saj je tudi pred nekaj leti. V Kotih je tudi eno največjih drtišč sulcev. Sulci so se nekod držili tudi pod sedanjo ribogojnico na Dvoru, danes se ne več.

Bomo sulca pregnali tudi iz Kotov? Tudi trditev, da nova ribogojnica

Obnovljena telovadnica

S krajšo zamudo so končana gradbena dela v domu TVD Partizan Žužemberk. Del nalog iz leta 1974 in nekatere nove, katere so sprejeli na zadnjem občnem zboru decembra 1974, so sedaj uspešno uresničili. Narejen je prizidek k telovadnici, v katerem je shramba za orodje s površino 23 m², preplekali so telovadnico, hodnik in sanitarije, preložili parket, pod katerim je slepi leseni pod, polakirali parket, vzidali nove koše, in zaščitili razsvetljavo. Vsa dela so stala preko 65.000,00 din, od katerih je okoli 50 odstotkov prispevala TTKS Novo mesto iz dotacije za leto 1974, ostalo pa osnovna šola Žužemberk in sam Partizan. S posojilom desk in z izvajanjem del jim je pomagala tudi Krajevna skupnost Žužemberk. Pionirji šolskega športnega društva in člani Partizana so vložili v delo preko 500 udarniških ur v vrednosti okoli 15.000,00 din. P. S.

ne bi prav nič škodovala reki Krki, ne velja. Poseg v Tomincjev studeneč, ki je zlata rezerva za preskrbo z vodo, vendar ni malenkost. Ob nizki gladini Krke bi šla skoraj vsa voda skozi ribogojnico, kjer bi se zelo osiromašila na kisiku. Verjetno imajo „pravico“ do kisika tudi druge in ne samo ribogojniške ribe.

O graditvi ribogojnice v Kotih bi morala razpravljati širša javnost. Ljudem verjetno ni vseeno, kakšna bo dolina reke Krke. Veliko denarja in truda je bilo potrebno, da smo preprečili, da Krka ni postala kanal. Nihče ni godrnjal, kar dokazuje, da imajo ljudje svojo reko radi. Ji bodo zvesti tudi v prihodnje? M. B.

Suhokrajinski drobiž

PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA V SUHI KRAJINI je tradicionalno. Tako tudi te letošnji 8. marec pripravljajo proslave. V Žužemberku bodo člani KUD in pionirji nastopili v kulturnem programu z glasbeno pravljico „GRAD – GRADIC“ in dvema enodejankama. Proslava bo 8. marca zvečer.

VSO SUHO KRAJINO, kjer nimajo vodovoda, je močno prizadela zimska suša. Hišni vodnjaki so skoraj povsod presušili, vodo jim dovajajo z avtociстерno, zaradi snega, ki je pred dnevi zapadel, so z oskrbo vode prizadete tudi nekatere vasi, ker tja ni moč pripeljati vode, zato si jo izposojajo od sosedov. Med take vasi spadata Ratje pri Hinjah, pa tudi Plešivica nad Šmihelom pri Žužemberku, ki morata čakati, da bo sneg skópnel oziroma da ne bo poledelec.

Bančna posojila zasebni obrti?

Novomeški zasebni obrtniki so na občnem zboru združenja poudarili, naj se obrtniki izenačijo z drugimi zaposlenimi v združenem delu. Predvsem bi morali čim hitreje urediti, da bodo tudi obrtniki za svoje investicije lahko najemali bančna posojila. Merila, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko dobi posojilo, naj bi izdelali v sodelovanju s predstavniki občinske skupščine.

Razen tega so novomeški zasebni obrtniki menili, da bi morala davčna uprava obrtnike z raznimi olajšavami bolj spodbujati k nakupu strojev in ureditvi prostorov.

Predsednik občinske skupščine Jakob Berič je poudaril, da obrt v Novem mestu močno zaostaja za splošnim razvojem ter da bo potrebno zasebno obrt hitreje razvijati.

VODSTVO OSNOVNE ŠOLE NA PREVOLAH PRI HINJAH ima zelo dobro povezavo z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti in pridno sodeluje pri vseh akcijah krajevne skupnosti Hinje. Posebej pohvalna je pripravljenost za akcijo „SUHA KRAJINA 75“, ki zagotavlja nastanitev brigadirjev na Prevolah.

ČLANI TVD „PARTIZAN“ ŽUZEMBERK so opravili leto število ur prostovoljnega dela pri vzdrževalnih delih v svojem domu. Njegovemu odboru pripada vse priznanje, da so bili prostori telovadnice med zimskimi počitnicami preurejeni v rekordnem času in da so šolarji lahko nemoteno imeli telovadni pouk v domu TVD „PARTIZAN“.

Novomeška kronika

BREZPLAČNA FORZICIJA – Rumena forzicija je zelo lepo okrasno grmičevje. Tako menijo tudi tiste novomeške tovarišice, ki skušajo s njo vnesti v svoje stanovanje prvi dih pomlad. Trgajo jo predvsem po mestu in v parku. S tem delajo škodo in kazijo podobo mesta. Kaj, ko bi odšle v „krajjo“ kam v gozd – tam se pri lomljenju vejic ne bi bilo potrebno skrivati, pa tudi večje škode ne bi naredile.

UMAZANO MESTO – Dolenjska prestolnica ne slovi kot snažno in urejeno mesto. V veliki meri so za to krivi sami prebivalci, ki pa se večkrat upravičeno izgovarjajo na slabo organizacijo komunalne dejavnosti. Da je mesto še bolj umazano, poskrbijo Cigani, ki radi brskajo po prepolnih smetnjakih.

ROJSTVA – Rodilci so: Jelka Vesel z Glavnega trga 11 – Jerico, Vera Meglenov iz Ulice Majde Šile 20/9 – Tomija, Irena Milkovič z Zagrebške 9 – Mirjana in Viljenka Jankovič iz Jerebove 20 – Katko.

TRZNICA – Lep sončen dan je na tržnico v petek pritegnil precej več branjev kot prejšnje februarске tržne dneve. Kljub temu se cene niso nič spremenile: merica rdečega radiča po 2 do 4 din, solata po 12 do 13 din, cvetača po 21 din, jabolka po 4 do 7 din, grozdje po 10 do 12 din, banane po 9 din, ananas po 20 din, jajčka po 1,50 do 1,60 din, skuta po 14 do 16 din, smetana po 20 din, skodelica, domača slivovka po 30 din in krompir po 1,20 do 2 dinarja kilogram.

Ena gospa je rekla, da je vseh polemik o zaščiti in nezaščiti Krke kriva Krka. Če reke ne bi bilo, bi ribiči morda lovili metulje, ribogojci pa redili sviloprejkje. Zajamčena slova.

veletrgovina

ŠPECERIJA

bled

razglašuje prosta delovna mesta za

- a) NATAKARICE v gostišču
Pogoj: dovršena gostinska šola.
- b) POMOŽNE GOSTINSKE DELAVKE
Pogoj: PK ali NK delavke

Delo je za nedoločen čas, s poskusnim rokom 3 mesece. Samska stanovanja in hrana v gostišču. Prijave pošljite do 3. marca na naslov: Veletrgovina „ŠPECERIJA“, Bled, Kajuhova 3.

iskra industrija elementov za elektroniko,

tozd ELEKTROLITI MOKRONOG

Razpisujemo prosto delovno mesto

ADMINISTRATORKE

za delo v komerciali. Pogoj za sprejem je dveletna administrativna šola in dve leti prakse na ustreznem področju. Ponudbe pošljite na naslov: ISKRA IEZE TOZD ELEKTROLITI, Mokronog – splošna služba. Razpis velja 14 dni po objavi.

PROSTO DELOVNO MESTO

RAZPISNA KOMISIJA
ZAVODA SRS ZA ŠOLSTVO

razpisuje delovno mesto

ADMINISTRATORKE

v organizacijski enoti Novo mesto za določen delovni čas od 17. 3. 1975 (nadomestovanje delavke med porodniškim dopustom). Kandidatke z ustrežno izobrazbo naj pošljejo prijave s potrebnimi dokazili organizacijski enoti Zavoda SRS za šolstvo Novo mesto, Glavni trg 7. Prijavijo se lahko tudi upokojenci.

PROSTA DELOVNA MESTA!

ISKRA –
TOZD ELEKTROSPOJNA VEZJA ELA,
Novo mesto, Ragovska c. 7a

OBJAVLJA
prosti delovni mesti:

– ODGOVORNEGA KUJARJA
– KUJARJA

Na delovno mesto „odgovorni kuhar“ bomo sprejeli 1 delavca, ki mora imeti dokončano poklicno šolo, najmanj 2 leti delovnih izkušenj kot kuhar in sposobnosti samostojno voditi in organizirati celotno delo menze v TOZD. Na delovno mesto „kuhar“ bomo sprejeli 2 delavca, ki morata imeti dokončano poklicno šolo in najmanj 1 leto delovnih izkušenj kot kuhar. Za obe delovni mesti velja poskusno delo 2 meseca. Pismene ali ustne prijave sprejema kadrovska služba TOZD ELA, Novo mesto, Ragovska c. 7a, in sicer do 3. 3. 1975. Kandidate vabimo tudi na ustni razgovor, na katerem jih bomo podrobneje seznanili s pogoji in organizacijo dela.

RAZSTAVA PROJEKTOV!

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE NOVO MESTO

vabi
občane Novega mesta

NA RAZSTAVO NAGRAJENIH IN ODKUPLJENIH ELABORATOV STANOVANJSKEGA IN POSLOVNEGA OBMOČJA OB CESTI HEROJEV V NOvem MESTU.

Razstava bo odprta od 1. 3. do 7. 3. 1975 vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure v Dolenjski galeriji v Novem mestu.

Novoteks

tekstilna tovarna
NOVO MESTO, n. sol. o.
Foersterjeva 10,

TOZD Tkanina izdelovanje tkanin Novo mesto, n. sub. o.

razglašuje prosto delovno mesto

– SAMOSTOJNEGA REFERENTA PRODAJE

Pogoji: visoka šola ekonomske smeri in eno leto prakse ali višja šola ekonomske smeri in tri leta prakse ali srednja šola ekonomske smeri ter šest let prakse. Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: Novoteks, tekstilna tovarna, Novo mesto n. sol. o., kadrovski oddelek. Ponudbe sprejemamo do 13. marca 1975.

LICITACIJA!

DOLENJKA,
trgovsko podjetje na debelo in drobno,
Novo mesto,

razpisuje JAVNO DRAŽBO

za prodajo stanovanjske hiše v Novem mestu, Kastelčeva ulica 5, stoječe na parc. št. 143, k.o. Novo mesto, s pripadajočo pravico uporabe zemljišča parc. št. 143 in 204. Izklicna cena znaša 349.000,00 din.

Kupnino mora plačati najugodnejši ponudnik takoj ob podpisu pogodbe.

Kavcijo v višini 17.450,00 din mora ponudnik položiti hkrati s ponudbo. Kavcijo mora ponudnik nakazati na račun št. 52100-601-10238 (kavcija). Izkazilo o vplačilu varščine mora biti priloženo ponudbi.

Rok za dostavo ponudb je vključno 14. 3. 1975. Odpiranje ponudb bo 17. 3. 1975 ob 7. uri v prostorih podjetja „Dolenjka“, Novo mesto, Glavni trg 28. Odpiranju ponudb lahko prisostvujejo tudi ponudniki. Ponudbe morajo biti v zapečatenih ovojnica ter označene z oznako „JAVNA DRAŽBA“. Ponudbe pošljite na naslov: Trgovsko podjetje „Dolenjka“, Novo mesto.

Vse potrebne informacije dobijo zainteresirani v splošnem oddelku podjetja „Dolenjka“. Ogled stanovanjske hiše je možen od 3. 3. do 8. 3. 1975 od 15. do 16. ure.

PROSTO DELOVNO MESTO

slovenija avto

TOZD SERVIS KRŠKO

Krško, Bohoričeva 9,

razglašuje

prosto delovno mesto

KV VOZOVNI LIČAR

Pogoj: KV vozovni ličar z nekajletno prakso ali VK vozovni ličar z 1-letno prakso in odsluženim kadrovskim rokom.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe s priloženimi dokazili v roku 15 dni po objavi na naslov: SLOVENIJA AVTO, TOZD Servis Krško, Krško, Bohoričeva 9.

PROSTA DELOVNA MESTA!

SPLOŠNO MIZARSTVO KRŠKO

objavlja prosta delovna mesta

1. SEKRETARJA PODJETJA

Pogoj: višja izobrazba pravne ali upravne smeri, ali srednja šolska izobrazba in ustrežna praksa upravne smeri.

2. SALDOKONTISTA – ADMINISTRATORJA

Pogoj: srednja ekonomska šola ali nepopolna srednja šola in ustrežna praksa.

Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja do 10. 3. 1975. Poskusna doba 3 mesece.

Nastop službe možen takoj.

OBVESTILO!

Krajevna skupnost Straža obvešča svoje občane, da je oskrbnik pokopališča v Vavti vasi tov. Franc Kren iz Vavte vasi št. 57. Zato se je za vsak pokop umrlega in postavitev spomenikov na tem pokopališču treba poprej zglasti pri oskrbniku, da bo uredil vse potrebno, kar zahteva pokopališki red. Na razpolago sta tudi mrliška vozička za prevoz krst in vencev.

Obenem opozarjamo vse, ki imajo svoje grobove na tem pokopališču, da upoštevajo pokopališki red in navodila navedenega oskrbnika.

Krajevna skupnost
Straža

PROSTA DELOVNA MESTA

Časopisno grafično podjetje
„DELO“,
podružnica Novo mesto,

SPREJME

TRI RAZNAŠALCE ČASOPISOV „DELO“
– dostava naročnikom na dom za področje Novega mesta. Dostava je v jutranjih urah. Zasluzek dober! Interesenti naj se javijo v pisarni podružnice, Glavni trg 1, Novo mesto. Delo, primerno za mlajše ljudi.

Podružnica „DELO“
Novo mesto

vsak četrtek DOLENJSKI LIST

OBVESTILO!

PRANJE AVTOMOBILOV!

Cenjene stranke obveščamo, da peremo vozila v avtomobilski pralnici vsako soboto od 7. – 12. ure. Priporočamo se za obisk!

„Novotehna“, servis
Šmihelska 12
Novo mesto

PROSTO DELOVNO MESTO!

NOVOTEHNA – trgovsko podjetje na debelo
in drobno
NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto
POMOČNIKA VODJE GROSISTIČNE TRGOVINE

POGOJI: ekonomski tehnik ali trgovski poslovodja z najmanj 3 leti delovnih izkušenj ali prodajalec z najmanj 5 leti delovnih izkušenj

Prijave sprejema splošni sektor podjetja do 10. 3. 1975.

PROSTO DELOVNO MESTO

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
NOVO MESTO
Strokovna služba
Podružnica Krško

OBJAVLJA
prosto delovno mesto

REFERENTA ZA KONTROLO IN PORAVNAVNO RACUNOV

POGOJI: ekonomska srednja šola ali gimnazija ali njena sorodna šola ter 2 leti delovnih izkušenj

Prijave s prilogami o strokovnosti pošljite v 15 dneh na naslov: REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST – Strokovna služba – Podružnica Krško, Cesta Krških žrtev 11

PROSTO DELOVNO MESTO!

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
NOVO MESTO
Strokovna služba

OBJAVLJA
prosto delovno mesto

RACUNOVODJE STROKOVNE SLUŽBE

POGOJI: višja ekonomsko-komercialna ali njej sorodna šola in 3 leta delovnih izkušenj.

Prijave s prilogami o strokovnosti pošljite v 15 dneh na naslov: REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST MESTO – Strokovna služba, Kidričev trg št. 3.

Maškare

Pust je mimo in spet bi lahko naredili skromen obračun letošnjih mask in maškar v primerjavi s prejšnjimi leti.

Razveseljivo je, da je bilo maškar več, bile so lepše, manj pa je bilo tudi prosjačenja maškar po hišah oziroma stanovanjskih blokih. Lepo in razveseljivo je, če se maske v pustnih dneh spremljajo po mestu in uganjajo norčije, medtem ko bi prosjačenje po hišah lahko popolnoma izginilo. Pustovanja ne bi smeli spremeniti v beračenje, saj bi s tem dosegli le, da bi se ljudje bali maškar, namesto da bi se jih veselili.

Izredno je uspela tudi maškarada za predšolske otroke v domu telesne kulture, ki jo je organiziral znani telesno-vzgojni delavec Iko Žgajnar, ki vodi tudi telovadbo predšolskih otrok. Udeležilo se je preko 140 mask. Vse so bile lepe, zato je odpadlo glasovanje o najboljših.

Maškarada najmlajših pa je tudi pokazala, kako je že uspelo pokvariti z neprijetno literaturo, filmi itd.okus staršev in otrok. Med mladimi maškarami je bilo namreč največ kavbojev in princesk, pa tudi pištole so posteno pokale. Naši najmlajši dobivajo napačne vzorce, za kar smo odgovorni vsi.

JOŽE PRIMC

Matija Glad z lutkovno skupino, ki je naštudirala pod njegovim vodstvom „Medvedka na obisku“, s katerim v teh dneh razveseljuje otroke v kočevski občini. (Foto: J. Primc)

Glad se poslavlja z medvedkom

Pravi, da je naštudiral svojo zadnjo lutkovno igrico

Znani kočevski lutkar Matija Glad je dal te dni na oder, kot pravi, svojo zadnjo lutkovno igrico „Medvedek na obisku“, ki jo je napisal Leopold Suhodolčan.

S to igrico se namerava posloviti od lutkarjev in lutk, med katerimi je preživel velik del življenja. Prav on je dal pred leti Kulturni skupnosti in ZKPO pobudo, da bi obnovili lutkovno gledališče. Najprej je nato začel delati lutkovni krožek pri osnovni šoli Kočevje, nato pa lutkovno gledališče pri ZKPO. Z mladimi lutkarji je v glavnem bil vedno tudi Matija Glad in pod njegovim vodstvom so dosegali lepe uspehe na raznih lutkarskih tekmovanjih in srečanjih, saj nikoli niso zasedli manj kot četrto mesto.

„Zanimanje za lutkarstvo v Kočevju je, saj se je prijavilo

okoli 30 mladih, ki bi radi igrali. Vendar igra trenutno le 8 igralcev (ena zasedba), ker ni bilo več takih ljudi, ki bi lutkarje vodili,“ pravi Matija Glad in dodaja, da se položaj vendarle že izboljšuje. Poleti je končala tečaj za vodje lutkarskih krožkov v Kopru Vesna Metelko, ki bo prevzela zdaj Matijevo delo. Tu-

di gozdarski tehnik Jože Kalan bo prevzel eno skupino in delo bo lahko šlo, kot pričakuje Matija Glad, uspešno oziroma še uspešneje naprej.

Matiju Gladu pa se ob slovesu, ki ga je napovedal, zahvalimo za vse, kar je storil za lutkarsko vzgojo mladih, za zabavo naših najmlajših in sploh za vse, kar je storil in bo še na kulturnem področju in drugod.

J. P.

Z velikimi napori do celodnevne šole

Veliko denarja in kadrov bo treba, preden bodo ustvarjeni dobri pogoji za celodnevno šolo

šolo strinjali, opozorili pa so na vrsto težav in zadev, ki jih bo treba rešiti pred prehodom na celodnevno šolo.

Tako bo treba najprej zagotoviti le enozimski pouk, kar pomeni, da bo treba zgraditi še eno šolo. Nova šola naj bi bila v neposredni bližini sedanje, da bodo učenci obeh lahko uporabljali ista igrišča, telovadnico, parke, kuhinjo in druge naprave, ki jih bo zahtevala celodnevna šola. To pa pomeni tudi, da je treba spremeniti celo sedanji urbanistični načrt, ki predvideva, naj bi bila nova šola nekje pri Tiskarni.

Delo v novi šoli bi se moralo začeti že ob 6. uri, ko grede nekateri starši v službo, zato bi morali biti v šolah tudi ležalniki, da bi otroci do pouka počivali. Kuhinja bi morala biti zelo velika, saj bi morala skuhati na dan po 1500 zajtrkov, kosil in dvakrat toliko malic. Starši z večjim številom otrok in manjšimi dohodki bi verjetno težko zmogli ekonomsko ceno te prehrane.

Učiteljev bo šola potrebovala najmanj 20 odstotkov več. Po sedanjem predlogu naj bi šole pritegnile več zunanjih sodelavcev, ki bi vodili krožke. Kočevska osemletka ima v glavnem že zdaj te sodelavce. V redno delo jih ne bo mogla vključiti, ker so vsi zaposleni drugje. Ker zaradi tega ne bodo mogli biti šoli ob vsakem času na voljo, bo v celodnevni šoli več težav z njimi, kot jih je zdaj.

Se večje težave bodo v celodnevni šoli z učenci vozači. Že zdaj se vračaje pozno domov – kar je posebno nevšečno pozimi – potem pa se bodo še kasneje. Zjutraj pa spet prav zaradi vozačev ne bi mogli začeti pouka pred osmo uro.

Celodnevno šolo naj bi po sedanjih predlogih uvedli v osmih letih. Za to bo treba veliko denarja, toda prav zdaj poudarjamo potrebo po varčevanju. Sami prosvetni delavci vsemu temu ne bodo kos.

Starši so odločno opozorili, da s celodnevno šolo ne bi smeli začeti prej, dokler vse te in še nekatere druge zadeve ne bodo popolnoma urejene.

J. PRIMC

Mlade maškare, ki so se na pustni torek predstavile v domu telesne kulture v Kočevju, so bile tudi obdarjene z bonbonierami. Zahvala za to prireditev gre Iku Žgajnarju. (Foto: F. Brus)

Novosti so rešitev

Kdor pametno izkorišča svoje in tuje izume oziroma novosti, bo napredoval - Nakup starih strojev (kar nekateri še počenjajo) pa pomeni korak nazaj, ne naprej

Kočevsko podjetje Oprema sodi gotovo med najuspešnejše ne le v občini, ampak tudi v državi. Čeprav je razmeroma majhno, čezpravi nima dosti strokovnjakov, je zelo smotno izkoristilo znanje in izume v svetu, v republiki in zamisli oziroma izume lastnih delav-

SVEDSKI STROJ V KOČEVJU

Oprema je od leta 1966 dalje približno vsake štiri leta celotni dohodek potrojila, ostanek dohodka za natančneje povedano: od leta 1966 do lani se je celotni dohodek zvečal od 3.579.514 din na 33.830.000 din; ostanek dohodka od 122.677 na 2.695.758 din (ta številka za lani je približna, vendar ne bo bistveno osebni dohodek, povprečni mesečni 2.867,50 din, število zaposlenih pa je v obdobju istih osmih let poraslo od 71 na 90.

„Leta 1967 je bilo za nas prelomnica“, je povedal direktor Milan Anko. „Taktar smo opustili klasično kofrekvenčni varilni stroj za izdelavo ponjav za vagonne in tovorne avtomobile. Tako smo začeli izdelovati nove ponjave, ki so imele štirikrat

daljšo življenjsko dobo kot stare, cena pa je bila ista. Ta stroj je bil osnova za nakup še tren enakih novih strojev.“

DL: „Vas so morda prav ti stroji rešili iz težav, ko je šel v likvidacijo Tehnograd Ljubljana, za katerega ste delali?“

ODG: „Za Tehnograd smo takrat opremili bungalove v Puli in hotel v Medulinu. Z likvidacijo tega podjetja smo izgubili 670.000 din, zato smo se morali takrat, ko smo ustvarjali letno šele 5 milijonov dinarjev celotnega dohodka, trikrat odredi ostanek dohodka. Rešili smo se zato, ker smo bili že zelo donosni in ker sta nam pomagala občinski sklad skupnih rezerv in banka.“

LASTNE STENSKÉ OBLOGE

DL: „Kakšne novosti ste še

uvedli v vaših obratih oziroma jih nameravate uvesti?“

ODG: „Prav v teh dneh smo ustanovili tri TOZD, in sicer TOZD „Sintep“ ali težka konfekcija, ki izdeluje ponjave, TOZD Mizarstvo in TOZD Pleskarstvo-steklarstvo. V TOZD Sintep smo uvedli še proizvodno kontejnerjev za prevoz kemikalij v razsutem stanju, pri čemer smo uporabili delno tuje, delno domače izume. V načrtu pa imamo še proizvodnjo „zračnih hal“, to so dvorane iz platna, ki se napihnejo in so primerne za skladišča, telovadnice in drugo.“

V Mizarstvu izdelujemo lesene stenske obloge iz različnega furnirja, ki jih lahko vsak kupec sam montira. Te obloge so izum našega tehnika Vinka Rauha. V načrtu imamo še izdelavo stropnih oblog. Serijsko izdelujemo tipizirano opremo za bolniške ustanove. Po naročilu pa izdelamo tudi zložitljiv sistem pohištva za stanovanja.“

DL: „Dokončujete novo proizvodno dvorano. Kdo se bo vanjo vselil? Koliko bo veljala?“

ODG: „V novo halo, ki meri okoli 1000 kvadratnih metrov, se bo vselil TOZD Sintep, vendar bo delno še vedno gostoval v starih prostorih. Njena gradnja bo veljala okoli 5 milijonov dinarjev. Zanj bomo dobili le 1,7 milijona dinarjev posojil, ostalo pa bomo plačali z lastnimi sredstvi. V glavnem imamo zagotovljen denar tudi za še eno podobno halo, ki jo bo dobila tista TOZD, ki jo bo bolj potrebovala.“

LANI 105 NOVIH

V občini Kočevje je bilo lani v 26 izmed 46 osnovnih organizacij ZK sprejetih 105 novih članov. Med njimi je 77 starih do 27 let, 70 je neposrednih proizvajalcev, žensk pa je 39. Še vedno je nekaj osnovnih organizacij ZK, ki tri leta in več niso sprejele nobenega novega člana. Na zadnji seji komiteja ZK so tudi ugotovili, da je mogoče ustanoviti osnovne organizacije ZK še v osmih delovnih organizacijah, ki imajo dovolj zaposlenih, le sprejemanje v ZK je bilo v njih doslej zapostavljeno.

ZDRUŽUJEJO DENAR IN MOČI

DL: „Torej vaše TOZD še vedno skupno investirajo?“

ODG: „Doselej, dokler nismo bili razdeljeni na TOZD, smo skupno financirali vse. Kdor je kaj potreboval, smo mu kupili iz skupnih sredstev. Tudi prvi visokofrekvenčni varilni stroj, ki je pomenil prelomnico za naše podjetje, smo kupili tako, da smo se v vseh enotah odrekli ustvarjalnemu dohodku in delitvi dobička. Prepričan sem, da bodo tudi v bodoče naše TOZD pomagale druga drugo.“

DL: „Kako pa uspešnost pri delu vpliva na standard vseh zaposlenih?“

ODG: „Lani smo kupili za letovanje članov našega kolektiva prikolico za 6 ljudi, letos pa bomo še eno. Lani smo dogradili tri stanovanja za člane kolektiva, prej pa smo imeli že eno in pol. Razen tega je zgradilo ali pa gradi s posojilom naše OZD hiše 22 članov kolektiva. Posojilo znaša do 80.000 din. Tople malice imamo organizirane tako, da prispevajo zanje zaposleni 50 din na mesec, podjetje pa po 100 din za vsakega. Organiziramo tudi občasna srečanja članov kolektiva.“

JOŽE PRIMC

Tak pa je kontejner za razsutí tovar, ki ga izdeluje Oprema Kočevje za kemične tovarne, rudnike soli, steklarne in druge. S kontejnerskim načinom prevoza delovne organizacije seveda veliko prihrani. (Foto: J. Primc)

Po bližnjici iz zaostalosti

Za vsak napredek so potrebni ljudje, zato ni vseeno, koliko jih šolamo in za čigave potrebe - Do sedaj so se mnogi zaposlovali zunaj Posavja

Za obdobje 1976-1985 naročajo občine Brežice, Krško, in Sevnica program socialnega razvoja Posavja, ki predstavlja sestavni del razvojnega koncepta regije.

Izdelavo programa so zaupali Inštitutu za regionalno ekonomiko v Ljubljani. Stroške za naročeno delo si bodo občinske skupščine delile med seboj. Program bo predvidoma veljal okoli 500 tisoč dinarjev in bo napravljen do konca tega leta.

Občinam bo v veliko pomoč. Pomagal naj bi jim hitreje reševati probleme zaostalosti. V regiji je zaposlen zelo majhen del prebivalstva. Veliko mladih odhaja s trehuhom za kruhom v razvite predele in na tuje. Samo v brežiški občini je več kot tisoč zdomcev, za katere bo

prej ali slej treba poiskati zaposlitev doma.

Ta program bo med drugim nakazal pot za šolanje in štipendiranje tistih kadrov, ki jih potrebujejo delovne organizacije v pokrajini, vezal se bo na gospodarski razvoj in usmerjal izobraževanje za potrebe posameznih občin in regije v celoti.

Pri zaposlovanju v Posavju doslej niso poznali občinskih meja. To so majhne razdalje, ki ob dobrih cestah niso nobena ovira. Z uveljavljanjem novih odnosov med krajevnimi skupnostmi in delovnimi kolektivi pa to sploh ne bo več sporno. Že do sedaj so delovne organizacije v sosednji občini pokazale razumevanje za programe krajevnih skupnosti, iz katerih so doma njihovi zaposleni. V prihodnje bo tega še več, delavci bodo dosledneje spoštovali vzajemno reševanje tovrstnih

problemov, če bodo potrebe in želje v programih dobro utemeljene.

J. T.

KMETOVALCEM ZA ODDAJO MLEKA

Podpredsednik občinske skupščine Stanko Rebernik je v soboto, 22. 2. 1975 na slovesnosti v domu JLA v Brežicah čestital kmetom, ki so v minulem letu oddali več kot 10.000 litrov mleka. Za oddane količine so posamezniki prejeli regres šest par od litra. Največ mleka sta oddala Miha Radonovič iz Slogonskega (23.658 litrov) in Martin Prah s Koritnega (23.092 litrov). Regres je prejelo 38 proizvajalcev mleka iz občine Brežice. Ti so oddali skupaj 539.729 litrov mleka in dobili za to količino 32.383 din regresa.

SEDEM SODNIKOV

Brežiško občino bodo zastopali pri sodišču združenega dela za Posavje. Stane Ilc, Vili Kosirmik, Alojz Ferencak, Milan Lokar, Marjan Černe, Ana Stopar, in Jelka Barlič. Enako število članov sodnikov bosta imeli tudi krška in sevnjska občina.

BREŽICE SO ZASTOPALI

Na tekmovanju mladih združnikov Kaj več o kmetijstvu so 22. februarja sestavljali brežiško ekipo: Stanko Zadnik, Franc Rožman, Franc Zevnik. Ekipo se je med sedmimi nastopajočimi ekipami iz Dolenjske in Posavja uvrstila na četrto mesto. Dosegla je 28 točk.

DELOVNI NAČRT SINDIKATA ZA 1975

Občinski sindikalni svet v sprejel finančni in delovni načrt za tekoče leto. V februarju se je sindikalna organizacija posvetila samoupravni delavski kontroli. Delavska univerza je za člane priredila seminar, do aprila pa bo pripravljena analiza o delu teh organov v kolektivih. Naslednja pomembna naloga je ugotavljanje učinkovitosti dela delegatov v delavskih svetih samoupravnih interesnih skupnosti, v Krajevnih skupnostih in v delovnih skupinah TOZD. Obe nalogi so zaupali komisiji za samoupravljanje.

PREDAVANJE O CVETJU

Hortikulturno društvo Brežice je minul teden organiziralo predavanje z diapozitivi o lanskim mednarodnim cvetlični razstavi na Dunaju in predavanju o cvetju na oknih in balkonih Tirolske. Predavala sta Anton Zalokar iz Krškega in ing. Jurij Mamilovič iz Brežic. V kratkem bosta obiskala tudi člane društva na Bizeljškem in jim prikazala cvetje v besedi in sliki.

Bomo znali varčevati?

V občini je na kupe stabilizacijskih programov, ki so jih marsikje napisali samo zato, da jim komite ne bi očital nestabilizacijskega ponašanja. Roki so jih priganjali in treba jih je bilo spoštovati, četudi so bili programi ponekod le v lepe besede zavite želje brez natančnejših obveznosti skupine ali posameznikov, ki naj bi jih izpolnjevali.

Toda vsak resen stabilizacijski načrt bi se moral nasloniti na neke številke ali vsaj odstotke, na poslovanje v preteklem letu, in približno predvideti, koliko in kje bi letos lahko privarčevali. Ob tem bi se kazalo poglobiti v odvečne izdatke minulega leta, da bi se jim z racionalnejšim poslovanjem lahko vsaj delno ali popolnoma izognili.

Ponekod so si vzeli za zgled stabilizacijski program upravnih organov občinske skupščine, vendar je ta v nekaterih poglavjih zelo splošen, zato veže vse in nobenega. V njem je na primer lepo zapisano: Trudili se bomo v čedalje večji meri, da bomo svoje delo opravljali oziroma upravne zadeve reševali ekspanzivno in kvalitetno. Dosledneje bomo spoštovali in izvajali vse pozitivne zakonske predpise in skrbeli, da bodo vse rešitve v skladu z družbenopolitično naravnostjo v naši družbi. Ali pa: Skrbeli bomo za to, da bomo v svoji sredi razvijali zavest o našem družbenopolitičnem sistemu socialistične demokracije in socialističnem samoupravljanju ter se medsebojno vzgajali v duhu socialistične etike.

To se vse lepo sliši, vendar je premalo otipljivo. Februar je mesec ko delavcem prikazujemo uspehe lanskega poslovanja z zaključnimi računi, ko jim predstavljamo dohodke in izdatke. To je tudi primeren trenutek za presojo izdatkov. Prav na to bi lahko naslonili varčevalne načrte za naprej.

JOŽICA TEPPEY

Nadvoz nad železnico v Krškem gradi SGP Pionir. (Foto: Jožica Teppey)

Kaj bo povedalo 2500 žensk

V krški občini pripravljajo program otroškega varstva od 1976 do 1980

V krški občini je premalo otroških vrtcev. Mnoge zaposlene matere so v zadregi, ker morajo same iskati varstvo za svoje otroke. Če imajo sorodnike, se še nekako znajdejo, če pa so navezane na tuje varuhinje, je to povezano z velikimi stroški, razen tega pa so vedno v strahu, da se bo ženska, ki so ji zaupale otroka, premislila.

Skupnost otroškega varstva in občinska Zveza prijateljev mladine pripravljata srednjeročni program otroškega varstva. Pravkar kroži med zaposlenimi delavkami v organizacijah združenega dela, v TOZD, obratih in enotah vprašalnik, na katerega

bodo odgovorile in tako pomagale k realnejšemu planiranju graditve otroških vrtcev v občini. Anketo izpolnjujejo tudi kmečke ženske, da bo slika popolnejša. Varstvene ustanove so potrebne tudi podeželju.

Vprašalnik je dobilo 2500 žensk v občini. Odgovori bodo pokazali trenutne razmere in potrebe po širjenju varstvenih ustanov. Iz odgovorov bosta skupnost otroškega varstva in Zveza prijateljev mladine izvedeli, koliko mater si želi varstvo

in ob katerem dnevnem. Matere bodo odgovorile, kaj njihovi otroci hranijo, kakšne zaposlene, kdo skrbi za otroke ali so morda celo brez varstva podobno.

Vsak podatek bo dragociner bo zapolnil mozaik podatkov po organiziranem varstvu v občini in na podeželju. Dobro bodo tudi predlogi materialne izboljšanje sedanjega varstva zlasti glede delovnega časa, je mnogo delavk, ki delajo izmenah in potrebujejo varstvo. Anketa je pokazala, koliko žensk ima brez vrtcev dobro poskrbovanje za otroke, to je predvsem kjer varstvo prevzemajo sorodniki.

J. TEPPEY

ŠKODA JE OCENJENA

Neurja in deževje v oktobru in novembru lani so najbolj prizadeli krajevne skupnosti Leskovec, Senovo, Podbočje in Rako. Poplavljenih in poškodovanih je bilo 22 kilometrov občinskih cest, ki jih vzdržujejo krajevne skupnosti. Ceste ponekod zaradi zemeljskih plazov sploh niso bile prevozne. Plazovi so prizadeli tudi več stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij. Komisija je ocenila, da so skupni stroški 125 tisoč dinarjev, v tej vsoti pa ni vračunana odškodnina prizadetim strankam.

GORJANCI GRADE VODOVODE

Gorjanske vasi v podboški in konstanjeviški krajevni skupnosti bodo letos dobile pitno vodo. Prebivalci so izkoristili lepo februarjsko vreme za kopanje jarkov in zasipanje vodovodnih cevi. V vaseh nad Podbočjem se je zbiralo v jarkih redno po dvajset vaščanov. Delo bodo dokončali vsak čas, razen tega pa bo vsaka hiša prispevala še precejšen delež v denarju.

POLETI NA LOŠINJ

Upravni odbor občinske počitniške skupnosti si je v minulih dneh ogledal prostor na otoku Lošinju, kjer naj bi postopno gradili novo počitniško „bazo“. Zemljišče ob morski obali je zelo primerno, pogovarjali pa so se tudi že o njegovi ceni. Po prvih računih naj bi stal kvadratni meter zemljišča 50 dinarjev oziroma ležišče 5.000 dinarjev. V tej ceni so zajeti tudi deleži osnovne komunalne ureditve, to je vode, elektrike, ceste in kanalizacije. Vse zemljišče naj bi razdelili na parcele s površino 100 m², njihovi kupci pa bodo seveda morali prispevati določeni deleži še za nakup zemljišča za skupne objekte: plažo, gostinski objekt, cesto in športne površine.

Z. ŠEBEK

Jesenice na Dolenjskem. Brod veže dva bregova Save in dve republikli. (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

OGLASNE DESKE ŠE MARSIKJE. — Skoraj vse večje delovne organizacije v občini imajo svoja tiskana glasila. Večinoma izhajajo enkrat na mesec, v roke pa jih dobijo vsi zaposleni. Za kolektive pa so taka glasila premalo, zato obveščajo delavce še z okrožnicami, zapiski se samoupravnih organov in raznimi sprotnimi obvestili na oglasnih deskah. Te so najbolj brane med malico, zato jih običajno nameščajo v jedilnicah, pa tudi v obratih, da so dostopne čim večjemu številu delavcev.

BOLNIŠKE SOBE BODO MANJŠE. — Staro bolniško zgradbo v Brežicah preurejajo. S prizidavami bodo zmanjšali bolniške sobe, saj dandanes še redkokje naletimo na take ogromne sobane in tolikšno število postelj. Izboljšali bodo tudi sanitarije in uredili pomožne prostore. Preurejanje so imeli v načrtu že pred letom dni, zato morajo zdaj računati s podražitvami in se odpraviti nakupu nekaterih instrumentov.

ZAPUŠČENO IGRISČE. — Sredi mesta, kjer je vrtoc včasih imel otroško igrišče za svoje varovance, je prostor popolnoma zapuščen. Tudi za dvorišče nihče ne skrbi, nihče ne pobira smeti, ki ležijo po vseh kotih. Gospodarja ni ali pa jih je preveč.

BOLJE POVEZANI. — Na predlog občinskega sindikalnega sveta so se v petek sestali predsedniki in sekretarji osnovnih organizacij sindikata delavcev, kmetijstva in živilske industrije z namenom, da bi ustanovili občinski odbor za obe panogi. Tako bodo lažje obvladali probleme, ki jih je treba sproti reševati na tem delovnem področju.

STEZICE SPET POSUTE. — Grajski park je zopet dobil nekaj nekdanjega čara, odkar so delavci občinske cestne službe osušili zamočvirjeni del in posuli steze s peskom. Zdjaj se menda ne bo nihče več zmotil in zamenjal parka za odlagališče odpadkov.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKE NOVICE

Anketa med delavkami in kmeticami bo pokazala, koliko vrtcev manjka v krški občini.

PRAVILA NAREJENA — Posebna delovna skupina, ki jo je imenovala komisija za sport pri občinskem sindikalnem svetu, je že delno dopolnila in spremenila pravila delavskih športnih iger. Ponovno bodo razdeljene na pomladanski in jesenski del, pričele pa se bodo marca.

SOLSKI PRAZNIK — Minuli petek so na krški osnovni šoli Jurij Dalmatina slavili odredni praznik. Ker nosi pionirski odred ime Karla Destovnika-Kajula, so ob tej priložnosti podelili tudi njegove bralne značke. Na prireditvi je sodelovala pisateljica Branka Jurca.

14 GOSTOV — V Krškem so že načelno sprejeli ponudbo, da bč v marcu gostili skupino strokovnjakov iz dežel v razvoju, ki bodo proučevali razvoj podeželja in vlogo kmetijskih združenj ter agrokombinotov. Obisk jim je predložil republiški zavod za mednarodno tehnično sodelovanje, skupina pa prihaja iz Haaga, kjer se je udeležila podiplomskega študija razvoja podeželja na Inštitutu za družbene vede.

POHVALE IN NAČRTI — V letošnji letni konferenci OO ZS in likem Podlogu je samo predlog mnenje, da je med najbolj razvijenimi v občini. Temu primerno pomembni pester in družbeno pomembni tudi sprejeti letošnji delovni program. Vanj so vključili tudi opredeljevanje nastopa mladih talentov s slovom „Dolenjska mladina“.

LETOS ŠE VEČ — V organizaciji občinske Zveze prijateljev mladine naj bi poletni tabori potekali in v Vrsarju letovalo okoli 450 otrok. Lani jih je bilo 390. Poletni načrtujejo prvo „šolo v naravi“ naj bi jo obiskovalo 40 učencev četrtil razredov v občini.

PO NAČRTU — Občinski svet je sprejel načrt za letošnji program zdravstvenega izboljšanja v krški občini. Načrtuje Gorenjem Leskovcu. Naslednja je bo tečaj o negi bolnika za katerega se je na Rožnem polju 25 tamkajšnjih prebivalcev.

KRŠKI TEDNIK

Kakšno začasno streho za šolarje?

Sedanje začasne rešitve prostorske stiske trebanjske osnovne šole so neustrezne - Pohoda o sodelovanju samoupravnih skupnosti

Pred nedavnim so si predstavniki trebanjske osnovne šole in izobraževalne skupnosti ogledali razne dodatne prostore v kraju, kamor bi zaradi prostorske stiske v sedanji šoli preselili več oddelkov. Ugotovili so, da si s stavbo stare šole ne bi mogli kaj prida pomagati (stropi močno nihajo, stavba je predvidena za rušenje tudi iz prometnih razlogov). Prostori v baraki so majhni, treba bi bilo precej izboljšati, da bi sploh ustrezali osnovnim higienskimi zahtevam.

Sedanje reševanje prostorske stiske je ravno tako neprimerno. Troje petih razredov vozijo v Doljno Nemško vas, zaradi tega pa tam ne bodo imeli prostora za malo šolo. Te otroke bi zato morali voziti nazaj v Trebnje v barake, zato so začetek male šole prestavili na toplejše pomladne dni. Enega od petih razredov so zaradi preobremenjenosti trebanjske šole pustili v Dobriču, en-

ga pa imajo še v stari šoli. Oddelek varstva je v stanovanjskem bloku. Učno-vzgojna dejavnost, ki naj bi potekala na enem kraju, je razbita na oddelke, oddaljene med seboj vrsto kilometrov.

Kot ocenjuje te razmere ravnatelj trebanjske šole Stefan Kamin, položaj zaskrbljuje, saj so učni uspehi ponavadi najslabši v 5. in 6. razredu, zato bi morali ti učenci imeti še posebno dobre prostore. V slabih razmerah se učenci ne morejo udeleževati v svobodnih aktivnostih niti ne morejo biti deležni dodatnega pouka.

V trebanjski šoli zaradi tega predlagajo dograditev štirih montažnih Marlesovih učilnic ob sedanjem vrtcu. Uporabili bi lahko priključke za ogrevanje, vodo in elektriko iz vrtca. Ko bi bila zgrajena nova šola v Trebnjem, bi te učilnice lahko uporabljali za vrtce in malo šolo. Razen tega bi te prostore že sedaj koristno uporabili za podaljšano bivanje učencev, kot to terja komisija za razvrščanje otrok z duševnimi in telesnimi motnjami. Podaljšano bivanje za take otroke postaja namreč obvezno.

Razen tega hodi v oddelke glasbene šole 76 otrok, ki imajo pouk rav-

no tako v treh neprimernih prostorih zunaj šole. Hude težave zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov ima tudi delavska univerza, ki razvija vse širšo dejavnost izobraževanja odraslih.

Odprto ostaja seveda vprašanje, odkod denar za takšno gradnjo. Na trebanjski šoli menijo, da bi si lahko pomagali tudi z združevanjem denarja med interesnimi skupnostmi v občini.

A. ŽELEZNIK

SENTLOVRENC: USPEL TEČAJ

V začetku meseca je kar 20 deklet in žena uspešno končalo tečaj za nego bolnika na domu, ki ga je v sodelovanju s krajevno organizacijo Rdečega križa pripravil občinski odbor. Najbolj razveseljivo je bilo to, da so na tečaj prišla v glavnem mlada dekleta, celo učenke 8. razredov osemletke. Na bližnjem območju zboru Rdečega križa bodo lahko vodstvo tudi pomladili. Na zadnji tečaj so vsi prihajali zelo redno, večinoma kar neposredno iz službe ali z vlaka.

ZADRUŽNIKI ORGANIZIRANI

V devetih kmetijskogospodarskih odborih trebanjske zadruge je organiziranih že 1.100 kooperantov. Krepijo pa se tudi odbori kmečkih žena zadruznic. Ustanovljenih je sedem, v njih pa se udeležuje nad 700 žensk. Pri zadruzi ugotavljajo, da na vasi radi prihajajo na predavanja, če obravnavajo vprašanja, ki ljudi zanimajo, seveda pa morajo biti pripravljena tudi ob primernem času, da se jih ljudje lahko udeležijo.

A. Ž.

TEKOČE ŠTIPENDIRANJE

Če Zavod za zaposlovanje ne bi dal na voljo posojila, bi potekalo štipendiranje po samoupravnem dogovoru kaj negotovo. V trebanjski občini prejema sedaj te štipendije 100 dijakov in študentov, prihajajo pa vedno še nove prošnje. Pri trebanjski občini upravi bodo slednjič dobili tudi človeka za pisarniška opravila, predvidoma marca pa verjetno tudi delovne organizacije ne bodo imele več težav pri nakazovanju denarja.

Vedno v središču dogajanja

Občinska konferenca SZDL Trebnje je ugodno ocenila delo v minulem mandatnem obdobju

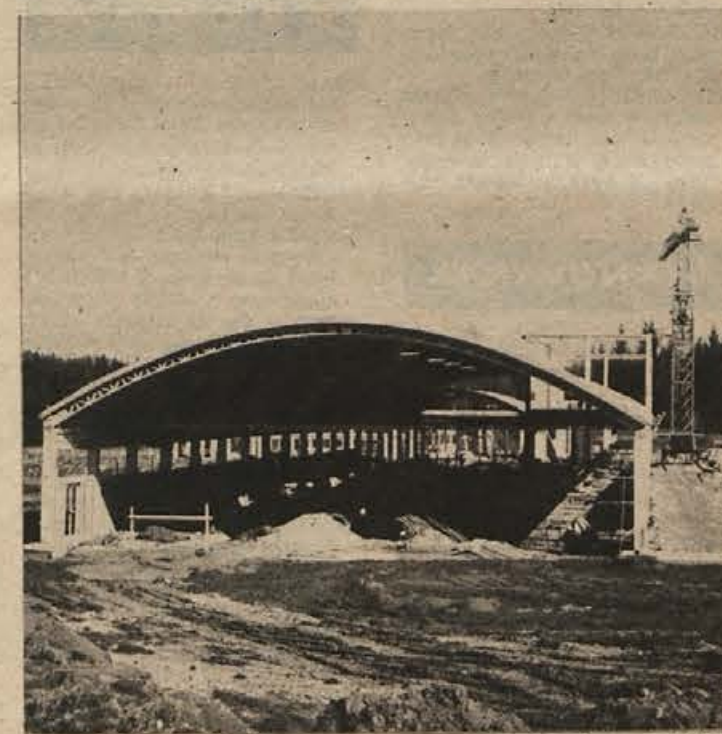
18. februarja se je sestala občinska konferenca SZDL zadnjic v starem sestavu. Predsednica Ivanka Pavlin je konferenci podala 15 strani dolgo poročilo o delu vse od leta 1971.

Vseh akcij niti ne bomo omenjali, preveč dobro so znane. Število ljudi, ki so se udeleževali posameznih najpomembnejših razprav v teh letih, gre v tisoče. Tako se je ustavnih razprav udeležilo 2.277 ljudi, lanskim razpravam o financiranju skupnih in splošnih potreb se je na zborih občanov in delovnih ljudi udeležilo 2.237 volivcev, podobno je bilo s kandidacijskimi konferencami ob volitvah. Same rezultate ob volitvah delegatov družbenopolitičnih skupnosti lani in letos v samoupravne interesne skupnosti so ocenili kot najboljše po vojni. Za vsa ta opravila je bilo treba usposobiti številne volilne odbore in aktiviste, ker so uspešno opravili brez republiške pomoči.

Kot je dejal v razpravi podpredsednik občinske konference SZDL Janez Gartnar, je za vnaprejšnje najpomembnejše vsebinsko poglobljanje organizacije. „SZDL ni tista, ki bi morala opravljati vse, od osnovnih priprav do zaključka akcije. Zanj je bistvena le vsebinska plat. SZDL je prispevala velik delež pri urejanju same formalno pravne plati samoupravnih odnosov, kot so bili statut občine, statuti krajevnih skupnosti,

zadnje čase pravila SZDL, družbeni dogovori samoupravnih interesnih skupnosti.“

A. Ž.

Čeprav je tovarna talnih ploščic v Račjem Selu šele v gradnji, že predstavlja vzpodbude za razvoj kraja. Tako so že v minulem letu dobili telefon, vnaprejšnje računajo tudi na pomoč pri modernizaciji ceste. V prihodnjem mesecu se bo krajevna skupnost vključila tudi v iskanje delavcev za novo tovarno. Na sliki: novomeški Pionir je minuli teden nove proizvodne dvorane že pokrtil. (Foto: Železnik)

TREBANJSKE IVERI

ISKALI BODO POMOČ - Nad 800 otrok, kolikor jih je v trebanjski osnovni šoli, nima primerne športne igralnice. Za šolo brnijo že lep čas buldozerji, ki bodo pripravili zemljišče, da bodo prišli dobiti ta prepotrebni objekt. Obsejna zemeljska dela, ki jih terja neraven svet, seveda močno podražujejo gradnjo. Glavna zemeljska dela naj bi bila predvidoma končana do 21. marca. Ob sodelovanju krajevne skupnosti se bo šola obrnila za pomoč pri nadaljnji gradnji tudi na delovne organizacije v kraju.

ben delegat, medtem ko se je Veliki Gaber izkazal z vsemi delegati.

PEČETOVA HIŠA NIČ VEC OVIRA - Ob naraslem potoku se je na Mirni pri starem mostu voda ponavadi razlivala po okolici. Ovira za nadaljevanje regulacije je bila predvsem Pečetovala hišica pod mostom. Navsezadnje so Pečetovali pristali in zapustili hišico, ki ob narasli vodi ni bila na nič kaj prijaznem kraju. Prejšnji teden so jo porušili.

KDO BI ODGOVARJAL? - Uprava javne varnosti vedno znova opozarja vodstvo trebanjske osnovne šole, ker se v kombijih prevažajo več učencev, kot je dovoljeno. Nevarnost je še toliko večja, ker so vozila že stara. Nujno bi potrebovali 22-sedežni avtobus. Pomagajo si na razne načine. Tako pomaga Trimov avtobus prevažati otroke iz Knežje vasi, sicer bi bile razmere še brezupnejše.

VELIKI GABER: NA IZOBRAŽEVANJU VSI DELEGATI - Dvolutna udeležba delegatov na dvodnevem seminarju v občini znaša 56,6 odst. Po posameznih krajevnih središčih, kjer so pritegovali večje skupine delegatov, je bila naslednja: Trebnje 1 56,6 odst., Trebnje II 72 odst., Mirna 74,7 odst., Mokronog 53,8 odst. in Velika Loka 51 odst. Iz Sentlovenca sploh ni prišel no-

DENAR NA TRIMESECJA

Kot so menili delegati občinske skupščine na zadnji seji, je škoda, ker krajevne skupnosti tekoče ne prejema sproti denarja, ki je namenjen za sofinanciranje programov in izgradnjo komunalnih objektov. V ta namen se iz samoprispevka oddvajata dve desetini denarja. Kot je bilo pojasnjeno na seji, denarja ne kaže nakazovati mesečno, ker se ga nabere pre malo, ni pa ovir, da ga ne bi mogli pošiljati vsake tri mesece.

KJE SE MANJKA?

Za financiranje skupne porabe v trebanjski občini se po okvirnih stopnjah za posamezne interesne skupnosti ne bo nabralo dovolj denarja. To velja kot ponavadi za šolstvo, kjer računajo na denar iz republiške solidarnosti. Za potrebe socialnega skrbstva se bo v občini po predvideni stopnji nabralo le okrog 40 odst. potrebnega denarja. Tudi stopnja za kulturno skupnost bi zelo tenko odmerjala denar, če bi morali vrniti „presežek“ iz minulega leta; letos sploh ne bi dobili dinarja, po nekaterih izračunih niti leta 1976!

Zveze sindikatov Slovenije izrekajo pobudo o nujnosti ustanovitve republiškega solidarnostnega sklada za gradnjo šol, kjer bi vsi združevali denar. Navsezadnje pospeševanje razvoja manj razvitih območij po zadnjih dokumentih ne bi smelo teči le po občinskih mejah (kjer je sevniška občina izpadla), temveč po območjih. Potemtakem pa je šola na Blanci ustanova, kjer si nabirajo znanje kozjanski otroci!

A. ŽELEZNIK

Študira lahko vsakdo

V sevniški občini 118 družbenih štipendij

Minili so časi, ko so ljudje moledevali za nekaj denarjev, da so otroci lahko nadaljevali šolanje. V sevniški občini so vse delovne organizacije podpisale družbeni dogovor o štipendiranju že septembra lani, medtem ko bodo v Novem mestu morali pripraviti za to celo zakonsko prisilo v obliki odloka.

Vseeno s štipendijami ne morejo slediti povišanju življenjskih stroškov (prej za srednje šole 900 dinarjev, sedaj 1.550, študentje prej 1.200, po novem 1.650). Po finančnem načrtu bi za prvo letošnje tromesečje potrebovali 454.823 dinarjev, vendar bi morali iz republiške solidarnosti dobiti kar 223.309 dinarjev. Višina štipendij je seveda odvisna od socialnega položaja družin prosilcev. V povprečju znaša družbena štipendija v občini za dijake in učence 470 dinarjev, za študente pa 770 dinarjev.

Višje ovrednotenje življenjskih stroškov za dijake in študente bo po mnenju Zofke Koren, načelnice za družbene službe pri občinski upravi, omogočilo štipendije le še večjemu krogu prosilcev, saj se po drugi strani osebni dohodki niso toliko povečali. Prav zaradi tega bo treba za te namene več denarja. V bodoče se bo zaradi boljših možnosti odločalo za šolanje vse več mladih, kar bi bilo le zaželeno. „Potrebno bi bilo načrtno kadrovsko usmerjanje za tiste stroke študija, ki jih v občini najbolj potrebujemo,“ pravi Zofka Koren.

A. Ž.

Zofka Koren: „Prihajajo še vedno novi prosilci.“

Kjer naj bi bilo prostora za 20 učencev, se jih stiska 37. Vmes so posejani še leseni podporniki, ki pomagajo držati strop. Na šoli na Blanci je od skupno 235 otrok kar 111 vozačev. Zalog na Bohorju, Poklek, Cirje - revščina, značilna za Kozjansko! (Foto: Železnik)

Doklej še v blanški stoletni šoli?

48 odst. učencev je vozačev - Pot sega tudi v 17 km oddaljeni Zalog na Bohorju - Pravzaprav pravcata kozjanska šola, le brez pomoči!

Po dobrih dveh letih, kolikor je minilo od izglasovanja samoprispevka za šole v občini, je v notranjosti osnovne šole na Blanci videti še same nerazveseljive reči: nove razpoke, več stebrov, ki pomagajo držati strop nad 37 učenci 8. razreda...

Občinski gradbeni strokovnjaki, kot tudi tisti iz republiške izobraževalne skupnosti so si bili že pred leti edini v tem, da je treba stavbo zapreti! „To so seveda ugotovitve brez podpore,“ ugotavlja ravnatelj Franc Zorko.

LOČENE SEJE

Jutri se bodo sestali vsi trije zbori občinske skupščine na ločenih sejah. Dnevni redi so si sicer podobni, delegati bodo imeli več možnosti za razpravo kot na skupni seji.

SPORAZUM VELJA ZA VSE

Minuli teden je že nad tri četrtine delovnih organizacij podpisalo samoupravni sporazum o financiranju negospodarskih naložb, kar bo v bodoče predstavljalo izdatnejši gnotni vir za krajevne skupnosti v občini. S tem je sporazum dobil na veljavi tudi za tiste, ki ga niso podpisali.

KAM S ČAKALIŠCEM?

Vista krajev se že ponaša z licenimi čakališči, ki jih je postavila temeljna izobraževalna skupnost zato, da otrokom ni treba čakati pod milim nebom na šolske avtobuse. Čeprav je bil denar pripravljen za tako čakališče tudi v Lončarjevem dolu, postajališča nimajo, ker z lastniki zemljišč ni bilo mogoče doseči soglasja.

SEVNIŠKI PABERKI

DO KLJUČA DVAJSET LISTIN - Preden dobi zasebni graditelj v vnanjo uporabo dovoljenje za stanovanjsko hišo, mora pri gradbenem inženirju predložiti nič več in nič manj kot 20 listin. Za lokacijsko inženirjevo je potrebno skupaj z vlogami 7 listin. Temu sledi komisijiski pregled stavbišča. Da je spis pripravljen za izdajo gradbenega dovoljenja, je potrebno osem nadaljnjih listin. Da pride na kraju še do uporabnega dovoljenja, je potrebnih skupaj z vlogo še 5 listin. Vse to je seveda treba pregledati, iskati dopolnitve, čuditi, če je postopek dolgočasen. Zadeva se prične zapletati, ko stranke nimajo pri roki vse dokumentacije in je treba čakati, da se dopolni.

SLABA PEKA - Marsikatera strova iz sevniške pekarnice bi morala ponovno v peč, razen če ne mislijo Mexicovi peki, da je nezapečena medica kakšna posebna specialiteta! Kruh „turist“ je ob sobotah namreč dostikrat takšen.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Letošnja priznanja Osvobodilne fronte so v Črnomlju slavnostno podelili za občinski praznik 19. februar naslednjim občanom: Matiji Kobetiču iz Drežnika, Stanku Novaku s Preloke, Alojzu Povšetju iz Petrove vasi, Janku Banovcu iz Črnomlja in Jožetu Vidmarju s Sel pri Semiču, ki ga pa ni na fotografiji, ker zaradi bolezni ni mogel priti na slavnost. Čestitamo! (Foto: R. Bačer)

Bil je eden najlepših praznikov

Več dni so se za 19 februar, občinski praznik črnomaljske občine, vrstile otvoritve in slovesnosti, ki pričajo o velikem napredku

„Toliko novega, kot imamo za letošnji praznik, nismo imeli prej več let skupaj,“ je izjavljalo več občanov, ki so prisostvovali otvoritvam. Vrstile so se namreč kot po tekočem traku.

S proslavami so začeli že 8. februarja za Prešernov in slovenski kulturni praznik in s srečanjem kulturnikov, nadaljevali 17. februarja z otvoritvijo klubskih prostorov in strelišča temeljne telesnokulturne skupnosti. Isti dan so podelili v prostorih črnomaljske BETI tudi zlate značke dolgoletnim članom Zveze komunistov, hkrati pa so članske izkaznice svečano podelili 38 novim komunistom, med katerimi je največ mladih. Pomemben korak naprej na

področju otroškega varstva predstavlja začetek gradnje novega vrtca v Loki pri Črnomlju, ki bo zgrajen v prvi polovici leta 1976 in bo lahko sprejel 140 otrok. Prav tako je 18. februar pomemben mejnik za vse belokranjsko gospodarstvo, saj so spustili v obratovanje novi daljnovidni v Svibniku. Ta bo zagotavljal gospodarskim organizacijam nemoteno delo, hkrati pa tudi možnosti za nadaljnji razvoj. Daljnovid je veljal čez 20 milijonov dinarjev, poudariti pa

velja, da so belokranjske delovne organizacije same zbrale zanj 1.750.000 dinarjev.

Na sam praznični dan 19. februar so se dopoldne v Domu kulture zbrali delegati vseh zborov občinske skupščine in izvršilni organi družbenopolitičnih organizacij ter gostje od drugod. Po slavnostnem govoru inž. Martina Janžekoviča, predsednika občinske skupščine, so podelili odlikovanja predsednika republike zaslužnim občanom ter letošnja občinska priznanja Osvobodilne fronte.

Udeleženci proslave in gostje so šli zatem na Čardak, kjer raste novi mestni predel, tokrat pa so slovesno začeli graditi nov del stanovanjske soseske. Sledil je ogled gradnje zdravstvenega doma, nato pa pri železniški postaji otvoritev treh moderniziranih mestnih ulic. Opoldne so v novem industrijskem predelu mesta predali namenu velike, sodobne proizvodne in upravne prostore Obrtnega komunalnega podjetja. Udeleženci proslave in gostje pa so dan zaključili na tovariškem srečanju v semiškem hotelu Smuk.

devanjih samoupravne stanovanjske skupnosti letos dograjenih in vseljivih še 80 stanovanj v novih zasebnih hišah. Trenutno je na območju črnomaljske občine v gradnji 255 zasebnih stanovanjskih objektov, od katerih bodo imeli skoraj vsi centralno-kurjavo.

Tako je bilo 19. februarja na Čardaku, ko so slovesno začeli graditi novi del stanovanjske soseske. (Foto: Ria Bačer)

Kar 94 novih stanovanj

V dveh letih nad 20 milijonov za blokovska stanovanja, nekaj tudi na podeželju

Črnomaljši so se v splošno slovensko družbenopolitično akcijo za gradnjo 26.000 stanovanj uspešno vključili. To dokazujejo že začete gradnje predvsem v Črnomlju, kjer na Čardaku dograjujejo 48 stanovanj v blokih. Pred dnevi so na tem kraju začeli graditi še 24-stanovanjski blok. V krajevni skupnosti Semič gre za pridobitev 12 stanovanjskih enot, 4 blokovska stanovanja dobi Vinica, prvih 6 pa tudi Stari trg ob Kolpi.

V dveh letih (1974 in 1975) bo torej v občini zgrajenih 94 novih stanovanj, za katere znaša predračunska vrednost več kot 20 milijonov dinarjev.

Mimo vsega tega pa bo po predvi-

SAMO DESET JIH JE

Zlate značke so za dolgoletno delo v Zvezi komunistov pretekli teden prejeli naslednji občani črnomaljske občine, ki so znani še po predvojnem revolucionarnem delovanju in so tudi nosilci spomenice 1941:

Milan Šimec iz Črnomlja, Žan Skrinjar iz Crešnjevca, Bojan Fabjan iz Črnomlja, Franc Košir iz Črnomlja, Jože Kobetič iz Drage pri Vinici, Katka Senica iz Črnomlja, Anton Dvojmoč iz Črnomlja, Jože Švajger iz Črnomlja, Janez Vitkovič iz Črnomlja in Leopold Jelenič starejši, prav tako iz Črnomlja.

ČRNOMALJSKI DROBIR

ZDI SE NEVERJETNO – Občani se živo zanimajo za razstavljene zazidani načrt za predel Čardak, kjer je predvideno, da bo v prihodnjih letih zrastle čez 600 blokovskih stanovanj. Toliko jih ni imel ob koncu vojne ves Črnomelj!

PŌ VARSTVU MED ZADNJI MI – Da otroško varstvo v črnomaljski občini močno zaostaja ne le za potrebnimi, temveč tudi za vsemi regijskimi in republiškimi poprečji, pove podatek, da je zdaj v organiziranem predšolskem varstvu samo 7 odstotkov otrok. Stanje bo bistveno boljše, ko bosta prihodnje leto začela delati dva nova vrtca: v Črnomlju za 140 in v Semiču za 80 otrok.

LEPO, PA VENDAR ... – Ob vsakem državnem ali občinskem prazniku se v mestu pojavlja isto: nekaj hiš ima razobešene zastave, ponekod nanje pozabijo. Za letošnji praznik je bilo mesto sicer po glav-

nih ulicah kar lepo okrašeno, na stranskih cestah in nekaterih novih hišah pa zastav ni bilo.

GOSTJE SO SE IZKAZALI – Občinstvo, ki je pred občinskim praznikom napolnilo dvorano prosvetnega doma in prisostvovalo slavnostni akademiji, je bilo na moč zadovoljno. Pohvalili so izvajalce sporeda, ki so ga zelo skrbno pripravili kulturniki iz bratske občine Duga Resa.

AMD SKRBI ZA VARNOST – V sodelovanju z občinskim svetom za vzgojo in preventivo v cestnem prometu je AMD Črnomelj 16. februarja organiziralo javno strokovno predavanje o novostih novega zakona, ki ureja cestni promet. Velikemu številu poslušalcev je predaval Marjan Metljak iz Ljubljane, vrtili pa so tudi strokovne filme o prometni varnosti.

Odlikoval jih je predsednik Tito

19. februarja je inž. Martin Janžekovič, predsednik občinske skupščine Črnomelj, svečano razdelil odlikovanja, ki jih je podelil predsednik republike zaslužnim občanom.

Medaljo dela za vojaške vrline so dobili: Bojan Režek, Matija Mravincec, Bojan Jakša in Anton Ilenič. Medaljo za vojaške zasluge sta prejela Boris Lovrenčič in Anton Vajs. Red za vojaške zasluge s srebrnimi meči so dobili Janez Dragoš, Alojz Vidmar in Janez Sasek. Red zasluge za narod s srebrno zvezdo je bil podeljen Janez Brodričič, Jožetu Vajsu in Lojzetu Šterku, medtem ko je Leopold Jelenič starejši dobil najvišje priznanje: red zasluge za narod z zlato zvezdo.

V imenu odlikovancev se je zahvalil Lojze Šterk, ki je med drugim dejal: „Odlikovanja nam dajejo novo voljo in polet za nadaljnje delo v organizacijah in društvih, pri uresničevanju ustave in ciljev, zapisanih v naših statutih.“

Prizidek bo velika pridobitev

Direktor »Doma počitka« Viktor Bartolj: Novi prostori bodo pridobitev za številne slovenske občine - Številne odklonjene prošnje

„Človek najpogosteje na starost obnemore, izpade iz delovnega mehanizma. Umirajo mu prijatelji, znanci in počuti se odvečnega, iz dneva v dan bolj nepotrebne. Takrat je potrebna najprej pomoč posameznika, sorodnikov, nato delovnih in življenjskih skupnosti. Tako marsikaterega starega človeka zanese pot v metliški dom počitka. Vsi uslužbenci si prizadevamo, da bi se pri nas kar najbolje počutil ...

Viktor Bartolj, direktor Doma počitka, je prišel na direktorsko mesto lani 1. decembra. O delu v domu govori z navdušenostjo, za katero se skriva velika želja, da bi metliški dom za ostarele čimprej razširil in še bolj moderniziral. O delu in načrtih je povedal: „Že pred mano je prejšnja direktorica Mimica Molek, ki je odšla v pokoj, želela razširiti dom. Toda še danes se v naši hiši stiskamo. Kar 20 ljudi imamo preveč, razen tega pa še enkrat toliko prošelj, ki jih moramo na žalost zavrniti. Zato se zadnje dni močno prizadevamo, da bi za domom zgradili prostor, v katerem bi našlo nov dom okoli 50 ostarelih. Na ta način bi povečali število postelj, razbre-

menili pa bi tudi prenatrpanost v stari stavbi.

Že pred dvema letoma so izdelali programske skice o razširitvi doma. Zaradi razumevanja nekaterih občin, ki imajo pri nas veliko ostarelih, so vsi obetavni načrti obležali v predalih. Kot kaže, pa se bodo naše želje le uresničile. Na zadnjem posvetovanju 5. februarja je komisija pri republiškem komiteju za zdravstvo in socialno varstvo odobrila idejno skico prizidka. Sedaj ostane le še pogovor med občinami, kako čim hitreje priti do denarja. Ker imajo novomeška občina (33), črnomaljska (28), metliška (32) in trebanjska občina (7) največ oskrbovan-

cev, upamo, da bodo prispevale del denarja za gradnjo novega dela stavbe.

Viktor Bartolj: „Dom bi lahko sprejel največ 90 ostarelih občanov, v njem pa se stiska kar 110 ljudi. Zato je gradnja prizidka nujno potrebna. Upam, da se bomo na regionalnem posvetovanju, ki bo v Metliki, dogovorili za skorajšnjo gradnjo.“

Hitra in natančna vest

Milan Travnikar: »Če bi imeli razglasno postajo, bi bili delavci še bolj obveščeni!«

Ali je med delavce že prodrla zavest, da bodo lahko svojo delegatsko dolžnost in ustavne pravice uresničili le takrat, ko bodo dobro informirani? Ali delavci povedo, kakšno naj bi bilo obveščanje in kakšne informacije potrebujejo? Na ta vprašanja je odgovarjal Milan Travnikar, vodja krojilnice v metliški Beti:

koj poročila o dogovorih. To hitrost pri prenašanju informacij bi verjetno dosegli z razglasno postajo. Če bi jo pri nas dobili, bi bili delavci lahko zelo dobro in hitro obveščeni. Najbolje informiranje je hitra, jedrnata in točna vest!

Milan Travnikar: „V Beti imamo tovarniško glasilo, ki izide le enkrat na mesec. Če bi imeli razglasno postajo, bi bili delavci še bolj obveščeni.“

Povedal sem, da včasih prinaša tovarniški časopis stare vesti. To je razumljivo, ker je mesečnik. Morda ne bi bilo napačno, ko bi si skušali pomagati še s tedenskim informatorjem. Da ne bi bil sistem informiranosti predrag, bi si lahko pomagali s ciklostiranimi vestmi.

Razveseljivo pa je, da so pri nas samoupravne skupine kar dobro zaživele. Vsak starešina skupnosti poroča o sestankih in dogodkih v tovarni. In kaj nas pri informiranju moti? S sestankov, ki so ponavadi predolgi, utrujajoči, ne dobimo ta-

Politična šola

V petek, 28. februarja, se bo pričela v Metliki občinska politična šola, ki sta jo pripravila občinski komite in občinski sindikalni svet. 50-urnega tečaja se bodo udeležili novoizvoljeni predsedniki sindikatov in nekateri člani osnovnih organizacij Zveze komunistov. Letošnja občinska politična šola naj bi bila le prvi korak v oblikovanju in organiziranju stalne šole, ki naj bi potekala po točno določenem programu. Šola naj bi imela predvsem dve važni nalogi: naj bi dala ustrezno znanje širokim slojem delavcev, najboljšim slušateljem pa naj bi omogočila, da bi obiskovali tudi srednjo politično šolo.

Program letošnje šole zajema osnove marksizma, samoupravljanja, osnove ekonomike SFRJ, družbenopolitičnega sistema, kandidati pa bodo poslušali tudi nekaj predavanj o religiji v sodobnem svetu. Po končanih predavanjih in seminarjih bodo slušatelji opravljali izpite.

Poudariti moram, da naš dom ni hiralnica, kot menijo nekateri nepoučeni. Je sodobno urejen dom, v katerem je potrebna življenjska doba šest let. Če bi dobili nov prostor, bi se življenjske razmere poboljšale. Pridobili bi nove sobe, novo in moderno kuhinjo, rekreacijske prostore, sanitarije itd. Vsi delavci v domu upamo, da se bomo marca na regionalnem posvetovanju dokončno odločili za gradnjo. Novi prostori bodo pridobitev za Metliko, pa tudi za Novo mesto, Črnomelj, Trebnje, Kočevje, Ljubljano in druga mesta.

J. PEZELJ

SELITEV KNJIŽNICE

Delo v metliški knjižnici še ni zaživele, ker odgovorni pri TKS razmišljajo o tem, da bi preuredili za potrebe knjižnice del nekdanjih Kometovih prostorov. Nekdaj sredstev za preurejanje knjižnice bodo Metličani dobili pri republiški kulturni skupnosti kot dotacijo in posojilo.

ANALIZA O KRVODAJALSTVU

Te dni bo občinski odbor Rdečega križa v Metliki napravil analizo o udeležbi na krvodajalskih akcijah. Obenem vodstvo RK obvešča vse krvodajalce, da bo prva redna krvodajalska akcija tokrat v maju, in ne v jeseni, kot je bila prejšnja leta.

20 KRVODAJALCEV

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki je v torek, 18. februarja, pripravil krvodajalsko akcijo, ki se je udeležilo 20 prostovoljcev. Ker je v metliških delovnih organizacijah precej krvodajalcev, bi bilo prav, ko bi se prihodnje akcije udeležilo več prostovoljcev.

SPREHOD PO METLIKI

JUTRI REVIZOR 74 – 28. februarja bo ob 19.30 gostovalo v domu Partizana Mestno gledališče ljubljansko s komedijo Revizor 74 avtorja Igorja Torkarja. xLjubitelji dobrih gledaliških predstav in smeha vabimo, da si prireditev ogledajo. Vstopnice so v predprodaji v trafiki Flašman.

TRIO LORENZ – Glasbena mladina Bele krajine je pripravila za učence osnovne šole koncert tria Lorenz. V letu 1975 bo podobnih koncertov še več, kazalo pa bi jih organizirati tudi za odrasle, saj zanimanja ne manjka.

UŽIŠKA REPUBLIKA – Prejšnjo soboto so predvajali v kino dvorani domači film Užiška republika, ki je vzbudil veliko zanimanja. Posebna predstava je bila za učence poklične šole iz „Beti“ ter za osnovnošolsko mladino. Pohvaliti gre vzgojitelje, ki so mladino še posebej pripravili na predstavo.

VEČ GLASBE – Ker v domu Partizana ni bilo klavirja, so se mo-

rali v preteklosti večkrat odpovedati marsikateri glasbeni prireditvi. Samoupravna interesna kulturna skupnost je pred kratkim kupila nov pianino, zato je pričakovati več koncertov.

SAMOUPRAVNI AKTI – Pred kratkim so vsi zaposleni v „Beti“ prejeli knjižico, v kateri je natisnjen temeljni samoupravni sporazum. Statut podjetja ter Samoupravni sporazum o ugotavljanju in delitvi dohodka ter osebnih dohodkov v podjetju.

TO SE SPIJEMO ...

Popravljamo vest, da so trije Metličani, ki so se vračali iz gostilne na Brodu, pili, ko so padli v Kolpo: To še spijemo, pa gremo. Zvedeli smo, da so pili dobesedno tako: To še spijemo, pa gremo – v zidnico pit.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Spet preverjanje izvora premoženja

Delo komisije za ugotavljanje izvora premoženja po letu dni »počitka« spet oživljeno - Vsi pošteni ljudje so dolžni pomagati

Zastoj pri delu komisije za ugotavljanje izvora premoženja je zelo slabo vplival na politično razpoloženje komunistov in ostalih občanov ter na red in disciplino pri prijavih dohodkov. To so ugotovili na nedavni skupni seji te komisije in občinskega komiteja ZK Kočevje.

Komisija je bila osamljena pri delu, ker ni dobivala potrebne pomoči občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij. Zato je njeno delo pred približno letom dni zastalo.

Komisija je doslej prejela v obravnavo 6 primerov. Enega je poslala predlagatelju v dopolnitev, za 5 pa je uvedla postopek. Štirje občani od teh petih so se zaradi uvedbe postopka pritožili na bivši svet za finance pri občinski skupščini, ki je dvema ugodil, dve pritožbi pa zavrnil. Razen tega je komisiji po veljavnih predpisih prijavilo že leta 1973 premoženje 182 občanov. Komisija je obravnavala 20 teh primerov.

Na skupni seji komisije in komiteja je bilo zdaj sklenjeno, da mora komisija nadaljevati delo in zaključiti začete postopke. Komitej ZK ji je daljše pri tem vso politično podporo.

benih obrtnikov oziroma delavnic.

Ob zaključku seje, ki ji je prisostvoval tudi član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Ludvik Golob, so sklenili, da morajo komunisti povsod, zlasti še v davčni upravi in inšpekcijskih službah, skrbeti za zakonitost poslovanja.

J. PRIMC

KOČEVJE: PRED PRAZNIKOM

Včeraj, 26. februarja, je bila zvečer prva seja odbora za pripravo praznika krajevne skupnosti Kočevje 4. maja in proslav ob 30-letnici osvoboditve. 4. marca pa bo tudi prva seja žirije za odlikovanja in priznanja krajevne skupnosti, na kateri bodo sprejeli pravilnik o podeljevanju priznanj in razpravljali o kandidatih za priznanja.

DVOJE POBRATENJ

Dva sporazuma o trajnem sodelovanju bo podpisala krajevna skupnost (KS) Kočevje predvidoma na svečani seji ob prvem prazniku KS 4. maja. Enega bo podpisala s KS Prokuplje iz Srbije, drugega pa s KS Škofja Loka. V sodelovanju z AMD Kočevje pa bo KS podpisala podobni sporazum še z AMD Škofja Loka. Tako pobratenje je v skladu s statutom KS Kočevje, ki pravi, da KS Kočevje ne navezuje bratskih stikov le v Sloveniji, ampak v vsej Jugoslaviji.

STRUGE: SLABA AMBULANTA

V Strugah v kočevski občini je v zasebni hiši, ki se podira, zdravstvena ambulanta, ki jo obiskuje občansko zdravnik iz Kočevja. V tej hiši ni niti vode niti stranske. Prebivalci Strug se prizadevajo, da bi dobili primernejšo ambulanto oziroma zdravstveno postajo, v kateri naj bi bila tudi zobozdravstvena ordinacija.

Volimo v konference KS

Razen tega v teh dneh volimo tudi nove odbore KS za posamezna območja mest Kočevje

Do 15. marca bo na zborih delovnih ljudi in občanov izvoljenih 60 delegatov v konferenco delegatov krajevne skupnosti Kočevje mesto, ki bo najvišji izvoljeni samoupravni organ občanov.

V (T) OZD bodo izvolili v konferenco 40 delegatov, družbeno-politične organizacije v mestu 12 delegatov in občani na zborih oziroma javnih tribunah 8 delegatov. Medtem ko je za volitve delegatov v (T)OZD in družbeno-političnih organizacij razumljivo, da bodo potekale tako, kot so že splošne volitve, pa je občanom manj razumljivo, kako bodo oni izvolili 8 delegatov.

Predsednik KS Kočevje Stane Otoničar je pojasnil, da bodo ti delegati izvoljeni na zborih občanov oziroma javnih tribunah, ki bodo sklicane za posamezna območja mesta. Po enega delegata so že izvolili na zborih za območje Mahovnik, Kajuhovo naselje in Strelišca. Danes, 27. februarja, bo ob 17. uri v dvorani Elektra zbor za območje Trate; 6. marca ob 17. uri v TVD Partizan (dom telesne kulture) za

center mesta; 7. marca ob 17. uri v TVD Partizan za Podgorski teren in 10. marca ob 17. uri v Seškovem domu na Mestni log. Na vseh teh zborih bodo izvolili po enega delegata v konferenco delegatov KS, v centru mesta pa bodo dva.

Na zborih oziroma tribunah bo na programu tudi poročilo o delu KS od leta 1972 do 1975, program razvoja KS in njene bodoče naloge pri izvajanju ustavnih in statutarnih določb. O vsem tem bodo občani razpravljali in sklepali. Razen tega bodo občani volili nove odbore KS za posamezna območja mesta. Na dnevnem redu pa bodo še nekatere druge zadeve.

J. P.

Ciciban v Rinži

Pred kratkim se je zgodila v Kočevju nesreča, ki bi se lahko končala s smrtjo cicibančka, ki obiskuje novi kočevski vrtec. Fantič se je neopazno zmuznil iz skupine, ki se je igrala na ograjenem delu vrta pri vrtcu, preplezal zelo nizko ograjo in po nekaj korakih na glavo štrbunknil v Ritžo. Neka šolarica, ki je videla z druge strani Rinže, kako otrok pleza preko ograje, ga je svarila, naj se vrne. Potem mu je tudi klicala, naj gre stran od Rinže, a otroček je šel naravnost proti vodi in padel vanjo.

Tedaj je šolarica začela klicati vzgojiteljico. Ta je pritekla in potegnila malčka iz vode. Na srečo je bila namreč Rinža naistem delu pri kraju plitva. Tako se je spet treba zahvaliti le srečnemu naključju, da ni utonil otrok.

Dogodek je pokazal, da je ograja pri vrtcu prenizka. Urbanisti oziroma načrtovalci vse preveč upoštevajo le, da so ograje lepe in poceni, varnost pa zanemarijo. Zaradi neprimernih ograj se je zgodilo v Kočevju že nekaj hudih nesreč, ki pa, kot kaže, niso nikogar izmordile. Tisti, ki delajo načrte za ograje oziroma za karkoli že, bi morali upoštevati predvsem varnost, nato šele lepoto in ceno!

JOZE PRIMC

Osem let preusmerjanja kmetij

Med pospeševalce še gozdar, veterinar in socialni delavec

Obračun uvajanja pašno-košnega sistema od leta 1967 do konca lanskega leta na območju Kmetijske zadruge Ribnica je pokazal, da je bilo v obdobju tet osmih let preusmerjenih: skupno 42 kmetij. Zgrajenih je bilo 20 sodobnih hlevov, prav toliko pa prenovljenih. V vsakem je povprečno po 20 stojišč.

Velike zasluge za razmah pašno-košnega sistema imajo kmetje Jože Riger iz Praproč, Alojz Oblak iz Grabna in Ciril Grebenc iz Grebenja, ki so se prvi odločili za preusmerjanje kmetij. Pri uvajanju pašno-košnega sistema so kmetom in zadrugi pomagali biotehniška fakulteta, Kmetijski inštitut in Kmetijski zavod, posebno pa se je zanimal za dosežke tudi pobudnik tega sistema inž. Gvido Fajdiga.

Za tako posodabljanje kmetijstva pa je nedvomno zaslužna tudi sama Kmetijska zadruga s svojo hranilno-kreditno službo, ki je skupno z Ljubljansko banko, Združenim KGP Kočevje in drugimi organizacijami zagotovila v lanskem letu kmetom skupno za 4,7 milijona dinarjev posojil za preusmerjanje kmetij.

Preusmerjanje kmetij je zelo pomembno za napredek kmetijstva v občini, zato bi morali imeti pospeševalci pri svojem delu še naprej vso družbeno in politično podporo. Izkušnje pa so pokazale, da bi se morali v bodoče v kmetijsko pospeševal-

Prva dva sta potrebna zato, ker imajo kmetje tudi gozdove in živino, socialni delavec pa zato, ker ostajajo na vasi predvsem stari ljudje, zaradi česar nastajajo veliki socialni problemi.

J. PRIMC

Tik preden se uradno konča Ribnica, je ob glavni cesti proti Kočevju toliko smeti, da bi lahko o njih kakšno rekla tudi Medobčinska skupnost za varstvo okolja, če se že krajevna skupnost in drugi ne spomnijo. (Foto: J. Prime)

Pred volitvami v SZDL

Razprave o statutih in pravilih

V ribniški občini potekajo v teh dneh javne razprave o statu-

tu SZDL Slovenije in pravilih občinske konference ter krajevnih konferenc SZDL. Pravila bodo dokončno sprejeta do 15. marca, do 30. marca pa se bosta že sestali občinska in krajevna konferenca SZDL.

Ti sestanki bodo izkoriščeni tudi za zborni občani in volilcev. Na njih bodo razpravljali o reorganizaciji krajevnih skupnosti (KS), sprejeli bodo statute šestih novih KS ter razpravljali še o drugih zadevah, ki jih bo volilcem posredovala v presojo občinska skupščina.

V ribniški občini v glavnem že zaključujejo razpravo o statutu SZDL Slovenije. Posebnih pripomb k osnutku ni bilo, pač pa so se strinjali s predlogi drugih, da je treba v statutu dati mesto tudi pionirski organizaciji, da je treba v njem poudariti več pozornosti zdomcem, da se je treba v družbenem delu nazivati s „tovariš“ in „tovarišica“, ter še z nekatere drugimi predlogi o članstvu in članarini.

J. P.

IZOBRAŽEVATI DELEGATE

V ribniški občini so ustanovljene samoupravne interesne skupnosti (SIS), ugotovili pa so, da delovanje konferenc delegacij še šepa. Občinska konferenca SZDL je že sklicala sestanek z vodji delegacij, na katerem so se pogovorili o nadaljnjem izobraževanju delegatov SIS.

bo stal dom. Gradbinci so zadovoljni, ker jih v glavnem ne ovirata kaj dosti dež in sneg.

VELIK OBISK - Ribniška gostišča imajo precejšen promet, najbolj pa hotel Jelka. Stari grad in gostilna pri Pildarju. Vsako gostišče ima svoje „obiskovalce“ oziroma stalne goste. V Starem gradu se ob džuboksu zbirajo mladi, pri Pildarju kartajo starejši, v Jelki pa se zbirajo vsi.

Na koga čaka ponovno karambolirani most v Sodražici?

Verjetno na tiste direktorje, ki so pred dobrim letom padli z njega v Bistrico, da bi dali pobudo za gradnjo primernejšega mostu.

Banka bliže občanom

Brez vlog tudi potrošniških posojil ne bi bilo

Od 1. marca dalje bo izpostavljena Ljubljanske banke (LB) v Ribnici poslovala nepretrgoma od 7. do 18. ure, ob sobotah pa od 7. do 11. ure. Za ta korak so se nedavno odločili organi upravljanja LB pri podružnici Kočevje zaradi hitrega naraščanja števila varčevalcev.

Varčevanje je zelo pomembna dejavnost vsake države, od katerega imajo korist varčevalci in gospodarstvo. V bankah naloženi prihranki se z določenim delom vključujejo v razne oblike kreditiranja, in sicer od dajanja posojil gospodarstvu do potrošniških posojil občanom. Znano je, da so razvite dežele dosegle tak gospodarski vzpon v precejšnji meri tudi zaradi množičnega varčevanja. V zadnjih letih postaja varčevanje tudi pri nas vedno bolj množično.

Raznovrstnost oblik varčevanja, od klasičnega, do prenosa osebnih dohodkov na hranilne knjižice, pa zahteva tak način poslovanja bank, ki najbolj ustreza varčevalcem. Prav zato se je banka odločila za daljši delovni čas, s čimer je banko približala občanom.

-man

Novice iz Ortneka

VELIKO OBISKOVALCEV - Razstavo del mladega ribniškega slikarja Antona Cebina je obiskalo precej ljudi. V knjigo vtisov so obiskovalci napisali, da je razstava uspešna. Precej slik je bilo odkupljenih že ob otvoritvi razstave.

KRUH ZVEČER - Zdaj v Ribnici že lahko dobimo svež kruh. Vendar ga ne dobite pri glavnih, ampak pri drugih vratih. Pekarija pri Dordjevskem oskrbuje s kruhom vse območje občine Ribnica. Pripomb o kruhu, ki so bile v začetku, ni več. Pač pa ljudje v nekaterih bolj oddaljenih krajih niso zadovoljni, ker dobivajo kruh z zamudo. To se dogaja zato, ker je za prevoz kruha na razpolago le en kombi.

TRŽNICA SPET DELA - Tržnica v Ribnici, ki je odprta vse leto razen pozimi, je spet oživela. Trenutno na njej prodajajo blago, ki ga imajo na prodaj tudi v trgovinah. Lastnik pravi, da bodo sveži paradiznik, papriko, čebulo in krompir dobili v začetku maja. Seveda tudi drugih kmetijskih pridelkov ne bo manjkalo. Vse to bodo dobili iz Dalmacije in Makedonije.

GRADNJA PO NAČRTU - Gradnja novega doma JLA poteka po načrtu. Veliko gradbenih strojev neprestano dela. Izkopani so že temelji, zdaj pa urejajo prostor, kjer

KMETIJSKA RAZSTAVA

Na nedavnem kmetijskem posvetu v Ribnici je bilo sklenjeno, da bo letos organizirana razstava plemenske živine za območje občin Kočevje in Ribnica ter kmetijskih zadrug Velike Lašče in Dobrepolje. Kmetijski zavod bo hkrati razstavil bike. Kraj in čas razstave še nista dokončno določena.

DROBNE IZ KOČEVJA

ENI ZADOVOLJNI, DRUGI NE - Vreme je bilo doslej lepo, skoraj pomladansko. Čebelarji so bili zadovoljni, kmete pa je skrbelo za posevke in vodo. Verjetno je bilo zadovoljno tudi mestno Komunalno podjetje, ker ni bilo treba orati snega in čistiti ulic. Nenadoma pa je pretekli četrtek začelo krepko snežiti, tako da so zdaj zadovoljni tisti, ki prej niso bili, in obratno.

NOVE ZNAMKE - Februarja izideta še dve izdaji poštne znamke.

Po čem sklepaš, da smo že v komunizmu?

Ker v samopostrežbi na blagu nimajo več cen in kaže, da se lahko dobiš po potrebah in ne po denarnih zmožnostih, zaradi česar cene niso več pomembne.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 27. februarja - Gabrijel Petek, 28. februarja - Roman Sobota, 1. marca - Albin Nedelja, 2. marca - Milena Ponedeljek, 3. marca - Janja Torek, 4. marca - Kazimir Sreda, 5. marca - Janez Cetrtek, 6. marca - Danica

LUTINE MENE

4. marca ob 21.20 uri - zadnji krajec

ČRNOMELJ: 28. 2. francoska drama „Ameriška noč“

maliglas

SLUŽBO IŠČE

SPREJMEM vsa zidarska dela, obnavljam stare fasade, opravljam kleparska dela in barvam zlebove. Ponudbe pošljite pod „Solidno“.

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM NATAKARICO za delo v gostilni. Lahko začetnica. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru, en dan v tednu prost. Gostilna na Hrastu, Suhor pri Metliki, telefon 77-925.

IŠČEM MOJSTRA, ki bi prevzel že začeta dela na enodružinski hiši v Trebnjem. Pismene ponudbe do 15. III. 1975 na naslov: Stane Mežan, 7075 Churwalden Witi-bach II C Schweiz.

FRIZERSKO POMOČNICO, dobro moč, sprejme frizerski salon Bec, Muzajska 3, Novo mesto.

NATAKARICO čedno in pošteno sprejemem takoj v službo. Stanovanje in hrana zagotovljeno. Interesentke naj se javijo na naslov „Bife pri Ančki“ v Metliki, CBE 28.

STANOVANJA

IŠČEM NEOPREMLJENO SOBO in kuhinjo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (501/75).

ODDAM SOBO in kuhinjo dvema dekletoma. Ragovo 9, Novo mesto.

USLUŽBENKA nujno potrebuje opremljeno sobo v centru ali Bršlino z možnostjo kuhanja, souporabo kopalnice in posebnim vvhodom. Naslov v upravi lista (512/75).

ODDAM OPREMLJENO SOBO enemu ali dvema fantoma. Pelko, Lamutova 24, Novo mesto.

ODDAM DVE opremljeni sobi dekletom ali zakonskemu paru. Naslov v upravi lista (524/75).

V NAJEM dam večjo zračno sobo. Bršlin 17, Novo mesto.

DIPL. ING. IŠČE v Novem mestu enosobno stanovanje ali garsonjero za 6 mesecev. Sekoranja, Nad mlino 19, Novo mesto.

KRAJEVNA SKUPNOST Knežja vas odda v osnovni šoli Knežja vas podstrešno stanovanje - dve sobi in kuhinjo. Interesenti naj vložijo prošnjo na gornji naslov do vključno 10. marca 1975. Vse informacije po telefonu 068-83-094.

Motorna vozila

FIAT 750, karamboliran, prodam, tudi po rezervnih delih. Ogled pri Kirer, avtoličar, Dol. Boštanj.

PRODAM ohranjen FIAT 750 DELUX, letnik 1974. Naslov v upravi lista (557/75).

PRODAM generalno popravljeno motor, menjalnik ter rezervne dele ZASTAVE 750. Jože Igljič, Mahovnik 32, Kočevje.

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1973. Poizve se v trgovini Barve-Laki, Novo mesto.

ZARADI ODHODA k vjakom poceni prodam dobro ohranjen avto ZASTAVO 750. Franc Novak, Osrečje 16, Skočjan.

PRODAM AVTO TAM 5000, letnik 1971, dobro ohranjen, registriran. Jože Kavčič, Orehovec 37 c, 68311 Kostanjevica na Krki.

PRODAM karambolirano LADO, letnik 1972. Pojavnila: Piltaver, avtoklepar, Krška vas pri Brežicah.

VSE DELE NSU PRINCA 1000 C prodam. Miran Milojkovič, Partizanska 8, Novo mesto.

PRODAM TAUNUS 17 M SUPER. Alojz Pavlin, Skočjan 7.

PRODAM FIAT 750, letnik 1970.

KOSTANJEVICA: 2. 3. jugoslovanski barvni film „Bombasti“.

KRŠKO: 1. in 2. 3. ameriški barvni film „Avanturisti“.

METLIKA: 28. 2. in 2. 3. ameriški barvni film „Kocka je padla“.

MIRNA: 1. in 2. 3. „Noč v lomilcevi“.

NOVO MESTO: od 28. 2. do 3. 3. ameriški barvni film „Tih maščevalec“.

REBNA: 1. in 2. 3. ameriški barvni film „Ubistvo v ulici Morg“.

SEMČ: 2. 3. italijanski barvni film „Ta prokleti obračun“.

TREBNJE: 1. in 2. 3. nemški barvni erotični film „Balzakove grešnice“.

staro hišo ali hlev, po možnosti pri reki ali potoku z nekaj zemlje, primerno za vikend. Ponudbe pošljite na naslov: Zarko Blau, Rusanova 24, 41000 Zagreb.

PRODAM polovico stanovanjske hiše. Soba s souporabo kopalnice, garaža, podstrešje, vrt. Možnost dozidave. Informacije na telefon 061-44-572 Ljubljana.

PRODAM družinsko hišo z velikim vrtom in delavnico ali zamenjam za enosobno ogrevano komfortno lastniško stanovanje v Kočevju. Marija Fabjan, Šeškova 14, Kočevje, telefon 86-873.

PRODAM vinograd z novo zidanico v Straški gori. Franc Dragman, Bršlin 36, Novo mesto.

PRODAM parcelo, primerno za vinograd, v Sred. Grčevju. V bližini tudi elektrika in voda. Jože Zupančič, Sela pri Štravberku, Otočec.

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica-

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, brata, strica, tasta in starega očeta

Ob prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Posebna zahvala Henigmannovim, Badovinčevim, Pelkojevim in Zvanovim, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in vence, spremili pokojnika v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, organizaciji ZB iz Dol. Toplice za podarjeni venec, gasilskemu društvu Dol. Toplice za podarjeni venec in poslovilni govor predsedniku Antonu Kruščiču. Zahvaljujemo se tudi pevskemu društvu Dol. Toplice, gasilskemu društvu Zagradec in za ganljivi govor ob odprtem grobu tov. ravnatelju šole Zagradec.

Iskrena zahvala vsem zdravnikom in zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnice Novo mesto, prečastitemu kaplanu za spremstvo in opravljeni obred ter ganljivi govor.

Zalujoči: hči Anica s sinom Lojzetom, brata Henrik in Ludvik in drugo sorodstvo. Zagradec in Novo mesto.

Ob boleči izgubi našega ljubega brata in strica

iskrena hvala vsem sorodnikom, dobrih sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, podarjene vence in cvetje. Posebna hvala Mimici Rade, ki mu je lajšala trpljenje na zadnji uro njegovega življenja, zdravnikom in strežnemu osebju kirurškega oddelka, kolektivu Novomontaže za podarjeni venec in spremstvo duhovnikom za opravljeni obred in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi prani zadnji poti.

Zalujoči: brat Tone z družino, sestra Angelca, Martina in Pepca z družinoma, nečak Peter z družino, Zvonko z ženo, Dušan ter vsi ostali nečaki in nečakinje in drugo sorodstvo.

V 22. letu je ugasnilo življenje naše ljube hčerke, sestre, sestrične, nečakinje in vnukinje

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence, še posebno se zahvaljujemo Onkološkemu inštitutu iz Ljubljane, družini Kerme iz Ljubljane, tovarni IMV za podarjene vence, 7. razredu osnovne šole Smarjeta in župniku za opravljeni obred.

Neutolajljivi: ata, mama, brata Ivan in Jože, obe stari mami, tete, strici in drugo sorodstvo.

Namesto venca na grob pokojni Neži Samida iz Šmihela 20 poklanjam jo vaščani Šmihela 800,00 din osnovni organizaciji Zveze gluhih Novo mesto. Za poklonjeni znesek lepa hvala. Osnovna organizacija Zveze gluhih, Novo mesto.

»Dolenjski list« v vsako družino

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJI LISTA: občasne konference SZD, Črna, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Milan Markelj, Pezelj, Jože Primc, Jože Spilchal (urednik priloge P), Jožica Ippolito, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Franc Bukovinsky.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 3 din - Letna naročnina 119 dinarjev, polletna naročnina 59,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev oz. 45 DM (vključno z ustreznimi davki) - Devizni tečaj: 1 ameriški dolar = 20,48 din (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj evra: 1 evro = 233,75 din (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj švicarke: 1 švicar = 2,203 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj ameriškega dolarja: 1 dolar = 20,48 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj nemškega markarja: 1 markar = 2,336 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj italijanskega lirarja: 1 lir = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj francoskega franka: 1 frank = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj avstrijskega šilinga: 1 šiling = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Tečaj japonskega jena: 1 jen = 0,0002036 SFR (vključno z ustreznimi davki) - Te

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

ČETRTEK, 27. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Kosta Hilarij: Obnova vinogradov na Primorskem. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 28. FEBRUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Gliha: Produktivnost dela na kmetijah. 12.40 Popevke brez besed. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 16.50 Človek in zdravje. 19.40 Minute z ansambлом Zadovoljni Kranjci. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop-pops 20.21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 23.05 Literarni nokturno.

SOBOTA, 1. MARCHA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Naš plesni orkester ima besedo. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Kosta Hilarij: Obnova vinogradov na Primorskem. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 19.50 Lahko noč, otroci! 21.30 - 23.00 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. MARCHA: 8.07 Radijska igra za otroke - Karl H. Gies: Ko sem šel po snegu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.15 - 14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 - 18.00 Nedeljsko popoldne. 18.03 Radijska igra - Marjan Marinč: Naslovna stran. 19.50 Lahko noč, otroci!

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

Ivo Pirkovič:
Osvobodni republik pod gorjanci in njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

Ponoči je pogumni samostanski predstojnik pristopil k nenavadnim gostom z novicami, kruhom, kuhinjski zbrati ali si ga od ust odrgati, da bi nihče ne pove, da je vedel zanje, če jih Italijani odkrijejo škoda moje sive glave!"

Pater prior je že skoro poldrugo leto podpiral naše novice o ustaških grozodejstvih na Hrvaškem, ki je bil grozljiv množični pokol pravoslavnih pletiševceva doglavnik odvetnik Puk, ki ga je pripravil novicam. Po obisku v Zagrebu pa je povedal, da Osvobodilni fronti v Sentjerneju denar za pet-

20.00 V nedeljo zvečer. 23.05 Literarni nokturno.

PONEDELJEK, 3. MARCHA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Kosta Hilarij: Obnova vinogradov na Primorskem. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 19.50 Lahko noč, otroci! 23.05 Literarni nokturno.

TOREK, 4. MARCHA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Enote sporočila. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Spanting: Preskušanje novjših sort soje pri nas. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam. 15.45 "Vrtljak". 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 23.05 Literarni nokturno.

SREDA, 5. MARCHA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Martin Mecej: Čebelarstvo Uravnava ravnovesja v naravi. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 19.50 Lahko noč, otroci! 22.20 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 6. MARCHA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska

RADIO SEVNICA

Nedelja, 2. marca: - 10.30 reklame, oglasi in obvestila - 11.00 po domače - 11.15 Devetsto knjig o eni pravljici - 11.25 naš razgovor - 11.55 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

Sreda, 5. marca: - 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglasi in obvestila - 16.30 po domače - 16.45 tehnika in mi - 16.55 iz diskoteke naših poslušalcev - 17.30 mladinska oddaja - Mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo (OO ZSM Boštanj) - 18.00 zaključek programa

Sobota, 8. marca: - 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo

šola za višjo stopnjo. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milan Rovčan: Pregled količin sadilnega materiala v Sloveniji. 12.40 S pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 "Vrtljak". 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 23.05 Literarni nokturno.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK - 27. februar: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, poročila, turistični napotki, nove plošče RTB - 16.30 - 17.00 - Aktualnost tedna, obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja IZBRALI STE SAMI

SOBOTA - 1. marec: 16.00 - 16.30 - MALO ZA VAS - NEKAJ ZA VSE - 16.30 - 17.00 - Sobotno kramljanje, Jugoton vam predstavlja - 17.00 - 17.30 - KRONIKA, obvestila in reklame, Za naše najmlajše, Iz naše glasbene šole - 17.30 - 18.00 - Domače zabavne na valju 192 m

NEDELJA - 2. marec: 10.30 - 12.00 - Domače zanimivosti - Poročilo zasedanja vseh treh zborov občinske skupščine - Za naše kmetovalce: Jože Volk pripravlja pogovor s kmetovalci - Magnetofonski zapis - Obvestila in reklame, spored kinematografov - 12.00 - 15.00 - OBCANI ČESTITAJO IN POZDRAVLJAJO

TOREK - 4. marec: 16.00 - 16.30 - Napoved programa, srečanje z ansambлом Slovenski instrumentalni kvintet, poročila, Novo v knjižnici, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - 16.30 - 17.00 - Tedenski športni komentar, obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 - MLADI ZA MLADE

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 27. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg). 9.35 TV v šoli (do 10.35) (Bgd). 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zg). 15.35 Francoščina - ponovitev (do 16.05) (Bgd). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.25 Verne-Kohout: V 80 dneh okrog sveta - 4. del (Lj). 18.00 Obzornik (Lj). 18.15 Mozaik (Lj). 18.20 Moliere za smeh in jok - barvna TV nadaljevanka (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cikcak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 17 trenutkov pomladi - TV nadaljevanka (Lj). 21.00 Kam in kako na oddih (Lj). 21.10 Cetrtkovi razgledi: Po stopinjah razvoja (Lj). 21.40 Iz koncertnih dvoran - M. Gabrijelčič: Memento mori (Lj). 22.55 TV dnevnik (Lj).

PETEK, 28. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg). 10.50 Angleščina (do 11.35) (Bgd). 14.10 TV v šoli - ponovitev (Bgd). 15.35 Angleščina (Bgd). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.35 Kuhinja pri violinskem ključu: O gramofonski plošči - barv. (Lj). 18.05 Obzornik (Lj). 18.20 Jugoslovska folklor: „Prelo u selenče“ - barvna oddaja (Lj). 18.40 Mozaik (Lj). 18.45 O mladi generaciji - Mladina in prosti čas (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cikcak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj). 19.55 Propagandna reportaža (Lj). 20.00 3-2-1 (Lj). 20.05 Custer z zahoda - celovečerni film (Lj). 22.20 TV kažipot (Lj). 22.40 TV dnevnik (Lj).

SOBOTA, 1. MARCHA: 9.30 TV v šoli (Bgd). 10.35 TV v šoli (Zg). 12.00 TV v šoli (Sa). 12.30 Nogomet Sarajevo: Crvena zvezda - prenos do 14.15 (Sa, Lj). 17.45 Obzornik (Lj). 18.00 Kuhinja pri violinskem ključu: Peter in volk (Lj). 18.30 Mozaik (Lj). 18.35 barvna risanka (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cikcak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.00 Gledališče v hiši (Bgd). 20.30 Moda za vas, barvna oddaja (Bgd). 20.45 Za vse življenje - barvna serija Človek brez meja (Lj). 21.15 Barvna propagandna oddaja (Lj). 21.20 Ladja na kateri služimo - celovečerni film (Lj). 23.00 TV dnevnik (Lj).

NEDELJA, 2. MARCHA: 9.25 Poročila (Lj) - 9.30 Svet v vojni -

serijski dokumentarni film (Lj) - 10.20 Otroška matineja: Viking Viki, Nikogar ni doma, Avtomobil skozi kamero (Lj) - 11.10 Mozaik (Lj) - 11.15 Kmetijska oddaja (Bgd) - 12.00 Poročila (do 12.05) (Lj) - Nedeljsko popoldne: Rokomet Vašaš (ženske): Lokomotiva - Z vaško godbo in ansambлом M. Kumra - Festival zabavne glasbe v Sanremu, barvni posnetek - Kaj več o prometu - Risanka - 16.25 Moda za vas, barvna oddaja - 16.40 Košarka Olimpija: Začar, prenos (JRT) (Lj), v odmoru propagandna oddaja - 18.15 Poročila (Lj) - 18.20 Propagandna oddaja (Lj) - 18.25 Vesolje 1999 - serijski barvni film (Lj) - 19.15 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Odpisani, TV nadaljevanka (Bgd) - 20.50 Karavana: Bukovica, 3. del barvne oddaje (Lj) - 21.00 Športni pregled (Bgd) - 21.55 TV dnevnik (Bgd)

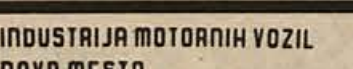
PONEDELJEK, 3. MARCHA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.05) (Bgd) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 TV v šoli - ponovitev (do 16.05) (Bgd) - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd) - 17.30 S. Makarovič: Sovica oka (Lj) - 17.45 Barvna risanka (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Na sedmi stezi - športna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Potniki brez potnega lista: (Film Svetovne

TOREK, 4. MARCHA: 8.10 TV v šoli (Zg). 9.35 TV v šoli (Bgd). 11.05 TV v šoli (do 11.35) (Sa). 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zg). 15.35 TV v šoli - ponovitev (Bgd). 16.05 TV v šoli - ponovitev (do 16.05) (Sa). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.35 G. Vitez: Zrcalce: barvna oddaja (Lj). 17.50 Spoznavajmo glasbo: Razpoloženje v glasbi, barvna oddaja (Lj). 18.05 Obzornik (Lj). 18.20 Nikogar ni doma, otroška oddaja (Lj). 18.30 Avtomobil skozi kamero - serijski film (Lj). 18.45 Mozaik (Lj). 18.50 Ne prezrite (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cikcak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Diagonale: Izbor iz programa drugih TV studijev (Lj). 20.55 Barvna propagandna oddaja (Lj). 21.00 K. Mikszath: Črno mesto - barvna TV nadaljevanka (Lj). 22.00 TV dnevnik (Lj).

SREDA, 5. MARCHA: 8.10 TV v šoli (do 10.50) (Zg). 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd). 17.30 Viking Viki - barvni film (Lj). 17.55 Obzornik (Lj). 18.10 Mladi za mlade - oddaja TV Zagreb (Lj). 18.40 Mozaik (Lj). 18.45 Knjiga v rokah bralcev - reportaža (Lj). 19.15 Barvna risanka (Lj). 19.20 Cikcak (Lj). 19.30 TV dnevnik (Lj). 19.55 3-2-1 (Lj). 20.05 Celovečerni film (Lj). ... Miniature. ... Rezervirano za šport (Lj). ... TV dnevnik (Lj).

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Jože Hočevar, Jože Seničar, Martin Lenart, Franc Hodnik, Jože Pakar, Martina Šašek, Stane Granda, Ciril Češarek, Marjan Petrov in Jožefa Vidic, člani Krke - tovarne zdravil Novo mesto; Ivan Ašič, Štefka Kranjčič, Alojz Šurla, Janja Koblar, Majda Kastelic, Martin Hojzjan, Antonija Rukšč, Jernej Klemenc, Milivoj Zadkovič, Brane Avbar, Jožefa Ljubi, Marija Ljubi, Darinka Avsec, Marjan Gregorič, Jože Mišmaš in Anton Florjančič, člani Novoteksa Novo mesto; Jože Klobučar, član Gorjancev Straža; Jože Bašelj, kmet iz Gornjega Kamena; Ivan Irt in Alojz Plantan, člana Novomontaže Novo mesto; Jože Cimprič, Ivan Bobič, Janez Kolenc, Zvonko Derganc, Ivan Barbič, Marija Dular, člani IMV Novo mesto; Anton Konček, Anton Rajer in Albin Barbič, člani Javnih skladišč Novo mesto; Anton Marolt in Vinko Bašelj, člana Ele Novo mesto; Anton Gorenčič, Lidija Zupančič, Peter Martincič, Janez Kužnik, Jožefa Čermič, Greta Peperko, Jakob Jakobovič, Sonja Može, Alojz Može, člani Novolesa Straža; Olga Vidrih, članica Laboda Novo mesto.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

spustil v dolino in prispel prav tako v Mihovo in Vrhpolje, kjer so jih čakali Italijani.

V južnem koncu Kobilske doline so legisti našli ostanke poštne avtobusa, ki ga je bil Rudi Pirkovič-Jaka spomladi, 19. maja, s svojo patroljo zaplenil na Dolenji Brezovici. Tik nad vozilom se je prejšnji dan zgodaj zjutraj utaboril gabrski vaški zaščitnik Jože Rakoše s sovaščanoma Francem Župančičem, po rodu Črnomaljšcem, in Jožetom Kupljenikom; pridružil se jim je bataljonski mesar Gašper, ki je prišel iz Slamičeve tovarne konzerv v Ljubljani. Rakoše in Župančič sta bila oborožena z italijanskima puškama in bombami, Gašper pa je imel italijansko pištolo tipa gazer. Imeli so zelenko žganja in pol nahrbtnika suhega sadija, Gašper pa je prinesel nekaj salame.

Opoldne so šli tik pod avtobusom legisti. Nekdo je klical: „Gospod poročnik, levi breg, levi breg!“

„Če gredo proti Mihovemu, potem smo na levem bregu mi,“ so naglo ugotovili partizani in zgrabili za orožje. No, od trume, ki je šla okoli štirideset legistov, se ni hotel nihče oddaljiti.

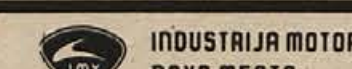
Nize v Kobilah je tako imenovano Miše selo. V zelo starih časih je ime pomenilo „Miškova kmetija“. Od nje ni ostalo nič, razen gospodarjevega imena. Položaj je ravno pod Brlogi, v katere je zvečer zgrmel partizanska komora. Na tem mestu je sedaj taborila Borutova ogledniška patrolja.

Vsem, ki so doslej menili, da je v tem podlistku premalo o partizanih, naj povemo, da bo zgodovina partizanske Gorjanske čete in bataljona posebej napisana in objavljena. Poslajte gradivo, kdor ga še morda hrani ali bi bil pripravljen prispevati spomine na posamezne bitke in druge dogodke.

Po odhodu Gorjanskega bataljona na Žumberk v četrtke popoldne so Borutovi partizani ostali na Kiri. Pospravili so Beletov hram s štabno pisarno in v vasi prenočili. Drugi dan dopoldne so se pred topniškim ognjem umaknili v Miše selo. V petek sredi dneva je prihajala tik pod njimi tista truma legistov, ki je malo prej obšla Rukšeto-taborišče.

„Pojdi se malo više!“ so partizani slišali ukaze v legističnem oddelku.

„Tu ni nič,“ je odgovarjal drug glas, „saj še skozi ni mogoče priti, tako je zaraščeno.“

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

Pač pa so legisti malo naprej našli skrivališče imovine vrhpoljskih domačinov, zakopane kmečke skrinije z zalogami žita, masti, obleke in kar je bilo kmetu, dragocnejšega. Legisti so si plen razdelili, česar niso mogli odnesti, pa razbili in požgali.

VDOR NA PREŽEK

Razbijanje po vratih in kričanje, naj odpro, je tisti dan vznemirilo oskrbnikovo družino na prežekskem gradu. Odkar se je začela ofenziva, so se zaklepali. Majerica Jožefa Lipajeva je hitela odpirat. V temni, obokani hodnik je vdrla truma belogardistov. Med domačini je oskrbnica spoznala kaplana Kupljenika, ki je pred dobrim mesecem sodil na smrt jetnika na Gracarjevem turnu, Janca Škofa iz Stare vasi, Franca Jakšeta - Malenčana, lenuha, ki je zapustil svojo družino in mlin v Orehovici in se pridružil belim, surove Ločane in še nekaj znanih obrazov in tujcev. Grajski so jih našeli deset.

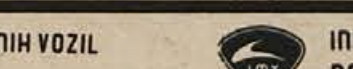
Majerici so premetali sobo, ji pobrali obleko, perilo in potegnili s postelje odeje in zimnice. Niso se zmenili za stanko, ki je kričala, kaj jih brigajo tuje stvari, ki si jih je težko prislužila, in naj se poberejo. Starega znanca, ki si je znašal grabež na kup, je pahnila, da je omahnil po sobi. „Ti hudič beli, sem te futrala, da nisi od gladu crknil...“ je kričala; več ni utegnila. Razjarjeni legist se je pobral in se pognal v oskrbnico. S težko roko jo je zadel dvakrat po glavi, da ji je poškodoval oko in uho in je pri priči nanj oglušela za vse življenje. Braneč mater, je mladi, krepki sin Jože nasilneža podrli in mu pokleknil za vrat. Navallili so legisti. Vnel se je pretep. Mladi Lipaj se je tolpe otreles in jo razrinil. Spopad se je končal tako nepričakovano, kakor se je začel.

„Tu je še par podplatov,“ je kaplan Kupljenik potegnil z omare v papir zavito usnje in ga stlačil v malho.

„To je pa komisarjevo, Počkajevo,“ je vzkliknil legist, ki je vlekel izpod postelje kovček, ko so drugi že odhajali.

„Ni res, to je shranila tu sestra moje snahe Nuncičeva,“ je ogorčeno ugovarjala oskrbnica.

Na dvorišču so pobrali z vrvi še moko perilo. „Te gate so tudi moje,“ so slišali Lipajevi prepričunaj. „Za plen so se bili vedno pripravljani med seboj tudi stepsti,“ je pozneje pravil kirovski pipar.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

nesrečen tiščal glavo v odejo, da ne bi na glas kihnil. Bil je močno prehlajen.

BELOGARDISTIČNA KONICA ITALIJANSKE OFENZIVE

Pri Miklavžu na Gorjancih so legisti, kot smo slišali, že zvečer požgali Hudoklinovo planinsko gostišče. Zidana hiša ni hotela goreti. Sneli so okna in vrata in izdrli iz zidov lesene okvire in s tem netivom podkurili. Italijanom, ki so prišli na goro pozneje in hoteli vedeti, zakaj so hišo požgali, so se izgovorili, da je služila partizanom. Potem so tudi Italijani pomagali.

Med požigalci je bil tudi znani poglavar vlomilske tolpe Matija Zagorci-Jape iz Zapužev. V decembru je bil ujet in pri zaslišanju priznal, da je v planinsko gostišče nosil slamo.

Drugi dan, v petek, je ves dan silovito grmelo topništvo. Legistom pri Miklavžu so Italijani ukazali očistiti Kobile. Italijani sami so ostali na gori. V cerkviski so ubili in pekli mulo. Kurili so z vsem, kar so v svetišču našli lesenega. Gospodar požganega doma Nace Hudoklin je pozneje našel sredi cerkve velik kup pepela. V kotu sta v neznošen smradu in rojih muh razpadala drobje in gnila nesnaga.

Legisti so medtem že zgodaj krenili od Miklavža. Sli so po obeh robovih Kobilske doline: po zahodnem nad Kranjsko drago, čez Veliko Kobiljo in Grobišče na Mihovo - po poti torej, po kateri je šla prejšnji večer partizanska vojska; druga kolona je obšla južni konec Kobilske grape in po njenem vzhodnem robu čez Špilerjevo spico prodirala na Javorovico. Tretji oddelek se je

Iz Bilpe III jih je dvakrat pregnala voda - Kapniki le v dveh jamah

To ga srčno veseli

„Verjemite, da mi priznanja nikdar niso prišla niti na misel, ko sem trideset let hodil po sestankih in politično deloval. Mene to veseli, kakor na primer nekoga ribištvo ali lov. Jaz v političnem delu resnično uživam,“ mi je dopovedoval Matija Kobetič iz Drezniča pri Vinici takoj zatem, ko je prejel eno izmed petih priznanj Osvobodilne fronte, kolikor so jih tudi letos podelili v Crnomlju.

Za Kobetiča nihče ne bi mislil, če ga omeni na prvi pogled, da je mož tako vnet aktivist. Skromen in droban, nikdar se ne sili v ospredje, mali kmet, ki pa ga je doletela tipično belokranjska usoda. Iz enega najbolj zastopnikov predelov Bele krajine – iz lipskega konca – ga je pot zanesla v partizane: najprej v Gubčevo brigado, od tam so ga dodelili v centralno partizansko bolnišnico na Rog, kjer je na Lesenem kamnu dobavljala hrano za ranjence in osebje, nosil vodo, prenašal ranjence in pomagal, kjer je bilo potrebno. Zelo rad se spominja tistih dni, čeprav so bili negotovi, kruti in naporni. Po osvoboditvi so ga vabili v vojaške šole, na tečaje in v službe, toda Kobetiča je bolj vlekla zemlja. Pa družino je imel.

Čim je prišel iz vojske domov, na vas, je nemudoma postal funkcionar in kot tak ostal aktiven vse do današnjih dni. Kdor pozna tiste kraje: Staro in Novo Lipo ter Dreznič, dobro ve, da je

to morda politično „najtežji“ teren v občini. Še pred dobrimi desetimi leti smo pisali, da se v Lipi ženske kregajo, ker si očitajo čarovništvo. Kako počasi se spreminja tam ljudska miselnost! Politično delo je vezano na zelo ozek krog ljudi, silno težavno. Kobetič nikdar ni obupal. Zadnja leta je celo z vaščani vred očitno uspel. Da so se lotili več skupnih akcij, da so pomagali skoro vsi, ni bilo tako lahko doseči.

Značilna belokranjska usoda pa se močno kaže tudi v Kobetičevem družinskem življenju. Devet otrok ima, ampak bosta z ženo ravnokar sama. Najmlajši je še slučajno pri hiši, vendar se že ozira za službo. Najstarejši, Jure, dela v Belsadu, Janez je poročen v Horjulu nad Ljubljano, Jože je v Sviči, Ivanka v Nemčiji, Mirko in Marjana sta uslužbenca v Ljubljani, Fanika pa je medicinska sestra v novomeški bolnišnici. Devet otrok, ki jih je skopa zemlja poglala v svet.

In Kobetič? Vesel je, da je otroke spravil h kruhu, zase ga ne skrbi: „Dokler mi služijo roke, da lahko delam, me ni strah. Pa tudi priznanjino dobiš. Za razvedrilo pa, kot rečeno, sem aktivist!“ Kobetiča naj bi spoznali tisti, ki se branijo ene same funkcije. On jih ima celo „rešto“ in vse tako dobro opravlja, da so mu zanje dali visoko priznanje.

RIA BAČER

„Lani smo imeli jamarji veliko sreče. Skupno smo registrirali 19 novih kraških jam, ki merijo 1.604 m. Jam smo odkrili sicer več, a registriramo lahko le tiste, ki smo jih dokončno raziskali in izdelali zanje načrte,“ je povedal o lanskem delu kočevskih jamarjev vodja njihovega katastra Vasja Belšak in nadaljeval:

„Razen teh smo raziskali še 8 drugih jam. V teh številkah pa ni upoštevana Bilpa, ki je izredno težavna. Lani smo bili dvakrat v jami Bilpa III, a smo se morali obakrat iz nje umakniti, ker jo je prav med našim bivanjem v njej obakrat začela zalivati voda, ki je dosegla okoli 150

cm višine. Z opremo in šotori smo se zato umaknili v Bilpo IV.“

„Kapniki so le v jamah Biserka in Remergrund I, vendar je Biserka, ki je na Mestnem vrhu, presterna in ni primerna za turizem: dolga je 149 m. Remergrund I, ki je v Peklu pri Knežji lipi, pa je preveč oddaljen od Kočevja.“

„Lani smo našli torej precej jam. Bzlog je 485 m dolga jama pri Rim-

skem, ki jo bomo še minirali in iskali nadaljevanje. Dve jami Remergrund merita 535 m, tretja pa še ni raziskana do konca. Ena je še aktivna, se pravi, da občasno teče skozi njo voda. Pri Suhorju smo odkrili Vodeno jamo, pri Moravi pa 2.220 m dolgo Prepadno jamo, ki je 148 m globoka. Se vedno je nismo raziskali do kraja, ker nimamo dovolj opreme. Zanj bomo potrebovali tudi čolne. Pod Livoldskim vrhom pa

smo našli Grozno brezno, ki ima 168 rovin in so v njej tudi kapniki.

PREMALO INŽENIRJEV

Na Krški tehniški srednji šoli zelo težko dobijo predavatelje za strokovne predmete. Trenutna manjka na soli 6 inženirjev strojne in elektro stroke. Inženirji neradi odločajo za delo v prostoru, ki je slabše plačan.

Na sliki: brata Tone in Franjo Železnik v tekmovalnem vozilu s katerim sta dosegla lepe uspehe. Na vsakem cilju se je ekipa nujno nabralo precej ljubiteljski rally tekmovalni in ju podpisal. (Foto: Bogo Čenič)

KMALU PRETVORNIK NA HRIBU RAVAN

RTV Ljubljana v svojem informativnem listu sporoča, da bo pretvornik na hribu Ravan začel obratovati predvidoma 10. marca. Sprejemni signal bo dobival s pretvornika Kočevje na kanalu 8 in bo pokrival kraje: Vas-Fara, Brod na Kolpi, Potok in Hrib. Signal bo posredoval tudi pretvorniku, ki ga bo še potrebno zgraditi na območju Kužlja. Investicijske stroške za nabavo in montažo tehnične opreme v znesku 260 tisoč din je pokrila RTV Ljubljana. Krajevna skupnost Vas-Fara pa je opravila vsa gradbena dela. Prebivalci so vložili v izgradnjo tipsko pretvorniške hišice, nizko napetostnega električnega voda, ozemljitve, temeljev antenskega stolpa in za popravilo dovozne poti okoli 150.000 dinarjev in veliko prostovoljnega dela.

Težke ure so bile poplačane

Brata Železnik med najboljšimi vozniki rallyja v Jugoslaviji - Športna komisija: uspeh obvezuje

Razen rokometištev, vrste Inlesa, so v Ribnici med mladino priljubljeni tudi člani tekmovalne vrste AMD Ribnica. Na eni izmed zadnjih sej upravnega odbora AMD so pregledali tudi tekmovalne dosežke svojih športnikov v prejšnji sezoni.

Voznik Milan Kajtna je s sovoznikom Zlatkom Draškovičem na rally prvenstvu „Štajerska 74“ ob koncu tekmovalnega sezona odlično drugo mesto. V tem tekmovalnem nastopu sta nastopila še dve ribniški posadki: Alojz Mihelčič z Janezom Maroltom in Vlado Skulj z Janezom Hočevjarjem. Največji uspeh sta vsekakor dosegla brata Franci in Tone Železnik. Na prvenstvu SFRJ sta z vozilom Renault 12 godini nastopila v kategoriji nad 1300 ccm. Udeležila sta se pet dirk. Izostala sta le na balkanskem rallyu zaradi težje okvare na tekmovalnem vozilu. Na vseh dirkah sta odlično vozila in vsi njuni napori so bili ob koncu tekmovalnega poplačani z odličnim tretjim mestom. V tej kategoriji je prvo mesto osvojil znani voznik rallyja Aleš Pušnik.

Na enem od zadnjih sestankov so se na podlagi številnih in obetavnih uspehov odločili, da mora športna komisija delati še naprej. Vprašanje je le, kdo bo fante financiral. Poleg pomoči AMD, občinske temeljne telesnokulturne skupnosti bo potrebna v letošnjem letu dodatna sredstva, če bodo hoteli tekmovalci še naprej nemoteno nastopati. Dodatna sredstva bi potrebovali tudi zato, ker bi v letošnjem letu na državnem prvenstvu vozili kar dve posadki.

Na sestanku športna komisija ni pozabila na nekatere delovne organizacije, ki so tekmovalni avtomobilistični šport v Ribnici z razumevanjem podprle. Te so: RIKO, Saturnus in Autocommerce iz Ljubljane ter novomeška IMV.

Koline pri Molanovih

Praznik za hišo in praznik za sosese

Hribovsko vas Zdole je minuli četrtek ponoči pobelil sneg. Mrzlo jutro je bilo kot naročeno za koline na Molanovi domačiji. Zima je pričarala romantiko nekdanjih kmečkih praznikov.

Domači so bili dobre volje. Hiša je bila navsezgodaj polna ljudi.

Nad tristo kilogramov težko svinjco so si prišli ogledat tudi bližnji sosedje, da bi bili za vsak primer pri roki za pomoč. Koline pri Molanovih so bile pravi družabni dogodek. Kmetje dandanes ne zakoljejo vsak dan take mrcine.

Na prirejo je bila najbolj ponosna stara mati Terezija Molan. Svinjco je zredila čisto sama. Ze_ od nekdaj ima veselje s tem. Kdor zna, ima srečno roko. In za Molanovo mamo to velja. Sedem križev nosi, pa se še vedno urno suče kot dekle. Počitka ne pozna. Delo jo pomlajuje, ob njem pozabi na leta in na vse druge težave.

Molanovo posestvo je veliko. Osemnajst hektarov meri, od tega

NIČ ZA DIABETIKE

Ribniški diabetiki se pritožujejo, da ne dobe več primernega kruha. Dokler je Ribnico oskrbovalo s kruhom „Žito“ Ljubljana, je bil napredaj pogosto tudi kruh za diabetike. Zdaj, ko imajo zasebnega peka, takega kruha v Ribnici ni več. Diabetiki negujejo tudi zato, ker ob raznih podražljivih dobe enak povisek kot zdravi občani, čeprav je najdražje oziroma se največ podražuje prav tisto blago, ki ga potrebujejo za hrano diabetiki.

sedem hektarov obdelovalne zemlje. V svinjakih imajo osemnajst prašičev, v hlevu pa redijo po sedem do osem glav živine, je povedal gospodar Branko. Letos bodo gradili sodoben hlev za dvajset krav molznic. To bo tretja kmetija, ki se v Zdolskem okolju preusmerja v živinorejo. Specializacija ji obeta boljše čase.

J. TEPPEY

Spet s črnimi črkami zapisan teden

Velika žalost pa tudi velika gmotna škoda zaradi nesreč

Na območju novomeške UJV so se prejšnji teden zgodile tri prometne nesreče s smrtnim izidom. Prva žrtev je 20. februarja ob 2.50 v Poljanskem klancu postal 20-letni Jakov Šumberac. Zgodilo se je, ko je Bruno Ružič iz okolice Labina vozil tovornjak in je na zasneženem cestišču v Poljanskem klancu ustavil, ker je začelo drseti. Sopotnik Šumberac je izstopil, da bi pod kolesa podstavil klinasti podložek, toda fanta je podrl tovornjak, ki ga je naproti pripeljal Peter Laketič iz Sremske Mitrovice. Med srečanjem ga je namreč zaneslo.

V Krakovskem gozdu je ta dan ob 6.20 umrl kot cestna žrtev tudi 50-letni Rudi Perše iz Novega mesta. Stanko Rupret

iz Petrkovca je vozil tovornjak in ustavil ob desnem robu ceste, ker je opazil pod cesto avto s prizganimi lučmi. Takoj za njim je po zasneženem cestišču pripeljal osebni avto Novomeščan Ivan Trščinar in trčil v tovornjak. Pri tem se je sopotnik v osebnem avtu, Rudi Perše, tako hudo poškodoval, da je v novomeški bolnišnici poškodbam podlegel. Huje poškodovana v tej nesreči pa je bila še Zofija Radojčin iz Krškega, lažje poškodbe pa ima voznik Trščinar.

Tretjo žrtev je zahtevala cesta med Gradcem in Semičem v nedeljo, 23. februarja. Franc

Pavličič iz Črešnjevca je opel proti Semiču, med vožnjo pa je avto zaneslo, med vožnjo pa je avto zaneslo, gubil oblast nad vozilom, se je avto prevračal in obšel drevesu pri cesti. Pavličič je del iz vozila, nanj pa se je vrnil avto. Pri tem je bil hudo poškodovan, da je bil med prevozom v bolnišnico poškodovana pa sta bila tudi potnika Viljem Kampeš in Anton Petrič, oba iz Črešnjevca.

Vse tri nesreče so zahtevale še za okrog 46.000 din gromotne škode.

Bila je na robu smrti

Stewardesa ponesrečenega Jatovega letala na Vulović se vrača v običajni tok življenja

Pred tremi leti se je dogodila letalska nesreča, ki je terjala življenja posadke in potnikov – z eno samo izjemo. Od vseh, ki so se tistega usodnega dne peljali z Jatovim letalom YU-AHT, je po padcu na skalnate planine severne Češke ostala živa samo stewardesa Vesna Vulović.

Izjemna sreča in strašni dogodek sta pustili močne posledice. Vesna nesreče ne more pozabiti, prav tako pa tudi ne prijateljske pomoči Čehov, ki so prvi prispeli na prizorišče. Čeprav bi želela težke ure tistega 26. januarja pred tremi leti pozabiti, to ni mogoče. Vendar se Vesna vrača v običajni tok življenja. Spet je v službi pri JAT, samo da ne več kot stewardesa. Po nesreči je menila, da ne bo nikoli več stopila v letalo; premagala je strah in se že nekajkrat peljala v zračnih višinah, a le kot potnik.

Nekaj časa so Vesno obletavali novinarji, na vsakem koraku so jo prepoznali ljudje – zdaj že gre lahko po ulici kot navadna prebivalca Beograda. In če se že kdo ozre za njo, se zato, ker je pač prijeto dekle.

„Želim biti prav takšna, kot so vsi drugi!“ pravi Vesna.

Edina preživela letalsko nesrečo 26. marca pred tremi leti Vesna Vulović.

Komentarja

KRIVE SO OBJEKTIVNE TEŽAVE

Dolžan sem odgovor, tovariši, na vprašanje, ki ga je zastavil delegat Repič. Vprašuje namreč, kako smo mogli v našem Hitrotkalu izdelati damski steznik brez zadnjega dela. Gotovo vam je znano – komur pa še ni, bo zvedel zdaj, da sem imel sedem dni gripo – in kdo, vas vprašujem, je že videl tehničnega direktorja, da bi letal po tovarni s povišano temperaturo in z nosom, iz katerega malodane kaplja.

Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti, da obstaja določena kriza po vsej Evropi, da lahko celo trdim, po celem svetu. Tudi v Ameriki, da, tudi v Ameriki. Tu mislim predvsem

na energetsko krizo, s katero se ubada človeštvo zadnja leta, mislim na vojno na Bližnjem vzhodu, ki lahko danes jutri preraste v svetovni spopad. Ne smemo pozabiti nadalje na lakoto v Bangladešu in v Indiji na kolero v Pakistanu, na tifus v Italiji, na potres na Kitajskem, na izbruh Popokatepetla, na letalsko nesrečo v Franciji, na devalvacijo ameriškega dolarja, na vladno krizo v Argentini, na nereseno ciprsko vprašanje; v Nemčiji, na primer, odpuščajajo delovno silo, Švedi nočejo več novopriseljencev in celo na beograjski fakulteti ni bilo vse tako, kot bi moralo biti.

Sicer pa, tovariši, ostanimo kar lepo doma, v Repičevi dragi: pogledjmo, kakšne ceste imamo: luknja pri luknji, pogledjmo, kako slab električni tok imamo: celo brivski aparati crkavajo: pogledjmo nadalje, kako je z našim vodovodom pa z otroškim varstvom, z nerazvitim kulturnim in športnim življenjem, s kmetijstvom in vinogradništvom, pogledjmo našo delovno disciplino pa to, da je veliko ljudi namisljeno bolnih, ne pozabimo, da je naša mladina raje v gostilni; kot da bi delala, da nimamo denarja za socialno skrbstvo, da imamo premajhne prostore v zdravstve-

nem domu, da kmetje ne morejo prodati svojih pridelkov zadrugi, da ni bilo že dolgo časa dežja, da pa na drugi strani nimamo urejenih nasipov ob rado poplavljaljoči reki, da se kot gobe po dežju širi huliganstvo in ne nazadnje, da je naša Repičeva draga nerazvito področje.

Če vse to in še kaj drugega upoštevamo, lahko mirne duše rečem, da me je vprašanje tovariša Repiča dobesedno frapiralo in ga nimam za nič drugega kot za provokacijo in za napad na mojo osebnost. Kaj drugega bi naj sicer bilo?

TONI GASPERIČ